

Handling 2023 nr 65

Göteborgs Stads årsredovisning 2022

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Stadsledningskontorets förslag till beslut av kommunstyrelsen för egen del har bifallits.

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 9 mars 2023 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Göteborgs Stads årsredovisning för 2022, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

Göteborg den 5 april 2023
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Mathias Sköld

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-09

Diarienummer 0071/22

Handläggare

Anna Jandersson

Telefon: 031-368 03 15

E-post: anna.jandersson@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads årsredovisning 2022

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Göteborgs Stads årsredovisning för 2022, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, godkänns.

I kommunstyrelsen:

Verksamheten i stadens bolag under 2022 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Sammanfattning

Årsredovisningen inleds med att kommunstyrelsens ordförande sammanfattar året. Därefter följer fyra huvudavsnitt som syftar till att ge en övergripande bild av den kommunala koncernens utveckling och resultat under det gångna året. Den kommunala koncernen består av kommunens nämnder, bolag och kommunalförbund tillsammans. Inledningsvis återger förvaltningsberättelsen en övergripande bild av verksamheten under året som gått. I det andra avsnittet, årsbokslutet, redovisas Göteborgs Stads resultat och ekonomiska ställning genom de sammanställda räkenskaperna som omfattar resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Avsnitt tre, ekonomisk och finansiell rapportering, innehåller driftredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. I fjärde avsnittet lämnas en fördjupad redovisning för utvecklingen av kommunfullmäktiges övergripande mål och verksamhetsmål.

Kommunstyrelsen ska årligen pröva och besluta om den verksamhet som bedrivits av Göteborgs Stads aktiebolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Av stadens ägardirektiv för direkt och indirekt helägda bolag framgår att varje styrelse årligen ska redovisa om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet. Sammanställningen visar att respektive bolag, inklusive Göteborg Stadshus AB, bedömt att de bedrivit sin verksamhet i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Dimensionerna finns belysta i årsredovisningen där det är relevant.

Samverkan

CSG informeras om Årsredovisning för Göteborgs Stad i april.

Bilaga

Årsredovisning Göteborgs Stad 2022

Ärendet

Göteborgs Stads årsredovisning är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om den samlade verksamheten och ekonomin för året. Den vänder sig även till externa intressenter så som medborgarna, kreditgivare, leverantörer och andra myndigheter.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisningen upprättas enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Årsredovisningen ska enligt lagen (LKBR) bestå av:

- Förvaltningsberättelse som ger en övergripande bild av kommunens verksamhet och ekonomi för det gångna året.
- Räkenskaper innehållande resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och tillhörande noter.
- Drift- och investeringsredovisning som ger en uppföljning av utfallen mot de av kommunfullmäktiges beslutade budgetar.

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagens 6 kapitel 9 § årligen pröva och besluta om den verksamhet som bedrivits av Göteborgs Stads aktiebolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Av stadens ägardirektiv för direkt och indirekt helägda bolag framgår att varje styrelse årligen ska redovisa om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.

Som stöd för kommunstyrelsens prövning har Göteborgs Stadshus AB sammanställt bolagens bedömningar, som redovisats i årsrapporterna för 2021. Denna utgör, tillsammans med resultatet från ägardialoger, uppföljningsrapporter och övrig information av väsentlig och strategisk karaktär under året, kommunstyrelsens underlag för sitt beslut. Sammanställningen visar att respektive bolag, inklusive Göteborg Stadshus AB, bedömt att de bedrivit sin verksamhet i linje med kommunens ändamål med sitt ägande av bolaget och att de följer de principer som framgår av 3 § i bolagsordningen.

Magnus Andersson

Ekonomidirektör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Göteborgs Stads årsredovisning 2022

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads årsredovisning

Göteborgs Stads årsredovisning är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om den samlade verksamheten och ekonomin för året. Den vänder sig även till boende och besökare samt till externa intressenter såsom kreditgivare, leverantörer och andra myndigheter. Årsredovisningen produceras av stadsledningskontoret för kommunstyrelsen.

Inledningsvis i årsredovisningen ger kommunstyrelsens ordförande för 2022, Axel Josefson, sin sammanfattande kommentar till det gångna året. Vidare redovisas översiktliga fakta om Göteborgs Stads organisation, dess medarbetare, uppdrag och framtida utmaning. Årsredovisningen är utöver inledningen indelad i fyra avsnitt.

Titel: Göteborgs Stads årsredovisning 2022

Författare: Stadsledningskontoret, Göteborgs Stad

Grafisk form, layout och illustration: Visuell kommunikation Göteborgs Stad

Foto omslag: Lo Birgersson

Foto inlaga: Lo Birgersson, Anna-Lena Lundqvist, Mika Aberra, Frida Winter, House of vision

Innehåll

Kommunstyrelsens ordförande sammanfattar året som gått.....	5
Kommunstyrelsens ledamöter.....	7
Hållbar stad – öppen för världen.....	9
Så läser du Göteborgs Stads årsredovisning.....	13

1

Förvaltningsberättelse.....	14
Den kommunala koncernen.....	16
Översikt över verksamhetens utveckling.....	18
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	21
Händelser av väsentlig betydelse.....	30
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	32
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	35
Balanskravsresultat.....	49
Väsentliga personalförhållanden.....	51
Förväntad utveckling.....	57

2

Årsbokslut.....	62
Resultaträkning.....	64
Balansräkning.....	65
Kassaflödesanalys.....	66
Noter inklusive redovisningsprinciper.....	67

3

Ekonomisk och finansiell rapportering.....	98
Driftredovisning.....	100
Investeringsredovisning.....	108
Stiftelser.....	116

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling.....	118
Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030.....	121
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför.....	123
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro.....	140
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt.....	155

Revisionsberättelse.....	163
---------------------------------	------------

Kommunstyrelsens ordförande
sammanfattar året som gått

Väl rustade inför sämre tider

Göteborgs ekonomi är stark och både arbetslösheten och bidragsberoendet fortsatte att minska under 2022. Samtidigt fortsatte utvecklingen i våra särskilt utsatta områden där nya aktörer anslöt till det viktiga arbetet.

I början av 2022 levde vi fortsatt med både pandemi och restriktioner, vilka togs bort i början av februari. Därefter dröjde det bara ett par veckor innan Ryssland invaderade Ukraina och Europa ställdes inför en ny flyktingvåg, el- och energibrist samt stigande inflation och höjda räntor.

Idag lever vi i ett helt nytt ekonomiskt landskap än vad vi har gjort under de senaste 15 åren. Inflationen ligger på närmare 10 procent, räntorna har ökat kraftigt sedan sommaren, kronan är svagare än på länge och elpriserna ligger på nivåer som var i det närmaste otänkbara för ett par år sedan. Sammantaget pressar detta hushållens ekonomi hårt och det finns få tecken på en snar lättnad.

Även näringslivet påverkas av utvecklingen. Importberoende företag med större delen av sin försäljning i Sverige drabbas både av kraftigt höjda priser och minskande efterfrågan. Exporterande företag som köper in det mesta lokalt gynnas däremot av den svaga kronan. För Göteborg och Göteborgsregionen som är centrum för svensk exportindustri har detta bidragit till att vi återigen har lägst arbetslöshet bland alla svenska storstadsregioner.

Stabil ekonomi i oroliga tider

Trots de oroliga tiderna står Göteborgs Stads ekonomi stark. Överskottet uppgick under 2022 till 3,7 miljarder kronor. Framför allt ökade skatte-

intäkterna och blev 800 miljoner kronor mer än förväntat. Det beror på att fler göteborgare har arbete, vilket också påverkar utgifterna.

En stabil ekonomi är en förutsättning för att möta de tuffare tider som redan är här. Vi kommer att befinna oss i en lågkonjunktur i alla fall under hela 2023 och sannolikt även under 2024. Då är det bra att det finns pengar så att vi kan upprätthålla den kommunala servicen och stötta de människor som drabbas hårdast.

Fortsatt arbete i utsatta områden

Året präglades mycket av arbetet för att inga områden i Göteborg 2025 ska finnas med på Polisens lista över särskilt utsatta. Sedan tidigare har vi kunnat glädja oss över att både Gårdsten och Tynnered avförts från listan. Att få bort samtliga områden är en utmaning som kräver stora insatser av Göteborgs Stad, våra bolag, andra myndigheter, näringsliv och civilsamhället. Allra viktigast är dock att fanga upp och stimulera engagemanget bland de boende.

Under 2022 kunde vi genomföra två nya handslag mellan Staden, AB Framtiden och det privata näringslivet. Handslagen bygger på samma modell som vi sedan tidigare har med bland andra Stena fastigheter och Volvo Cars i Tynnered. Nu går AB Volvo och fastighetsbolaget Willhem in i Biskopsgården medan Saab och Fastighets AB Balder gör samma sak i Bergsjön.

Ökad tydlighet i skolan

Grunden för den positiva utvecklingen läggs i skolan. Tidiga insatser för elever med särskilda behov och utökat antal särskilda undervisningsgrupper är två exempel på insatser för att förbättra förutsättningarna för alla barn och ungdomar. Under 2022 införde Göteborgs Stad ett förväntansdokument som tydliggör de krav som ställs på elever i skolan. Dokumentet ska skrivas under av elevernas föräldrar. I de fall det inte görs kan skolan ta kontakt med socialtjänsten. Samtidigt ökade vi anslaget till läromedel. I och med ökningen är Göteborg den stad i Sverige som lägger mest pengar på skolböcker per elev.

Minskat bidragsberoende

Socialtjänsten har en viktig roll i arbetet med att få bort fler områden från Polisens lista över särskilt utsatta. Huvudfokus ligger på att hjälpa människor att komma ur arbetslöshet och bidragsberoende. Genom krav på motprestation skapas incitament och möjligheter för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Under 2022 noterades fortsatt minskad arbetslöshet bland utrikes födda och att fortsatt färre göteborgare var beroende av försörjningsstöd. Antalet hemlösa hushåll var det lägsta sedan 2015, då nuvarande kartläggningar inleddes. En annan framgång är Göteborgs Stads avhopparverksamhet för grovt kriminella. Antalet sökande har varit större än väntat, vilket är ett viktigt steg för att minska brottsligheten och de kriminella gängens inflytande på lokalsamhället.

Minskad bostadsbrist

Bostadsbyggandet fortsatte ligga på historiskt höga siffror som bara matchas av 1970-talets miljonprogram. Att det byggdes 5700 nya bostäder innebär att det var fjärde året i rad som bostadsbyggandet överträffade de behov som kommer av befolkningstillväxten. Det betyder att bostadsbristen minskar.

Framför allt fortsatte antalet småhus att öka. Det gör det möjligt för fler barnfamiljer att bo kvar i Göteborg i stället för att flytta ut till kranskommunerna. Att behålla barnfamiljerna och därmed skattekraften i Göteborg är viktigt för stadens fortsatta utveckling samtidigt som pendlingsbehovet minskar.

Utöver bostäder fortsatte byggandet av infrastruktur, kontor och andra kommersiella fastigheter. Ett exempel på detta är Lisebergs nya hotell som öppnar i april 2023. Strax intill växer både ett äventyrsbad och nya World of Volvo fram. Under året fattade vi även beslut om ett nytt centralbad och en arena som ska ersätta Scandinavium.

Äldreomsorgen klarade utmaningen

Efter två pandemiår och en omorganisation gick äldreomsorgen in i 2022 med ännu en period av hög smittspridning och stor sjukfrånvaro på grund av covid-19. Trots de stora påfrestningarna stod äldreomsorgen i Göteborg stark. Medan nöjdheten med både hemtjänst och vård- och omsorgsboende gått ner i övriga landet kunde vi hålla uppe siffrorna, vilket innebär att vi klättrade i nationella jämförelser. Dessutom visar medarbetarenkäter på en ökad nöjdhet.

Omsorgens stora utmaning framåt handlar om den demografiska utvecklingen och att klara kompetensförsörjningen. Därför fokuserades mycket av arbetet under 2022 på att utveckla arbetet med kompetensförsörjningen för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal.

Göteborg är ledande i omställningen

I april utsåg EU-kommissionen Göteborg till en av Europas 100 klimatneutrala och smarta städer. Utmärkelsen innebär att vi ska vara föregångare och visa vägen för omställningen i Europa. Det är resultatet av att en lång rad aktörer har engagerat sig i staden och regionen. Inte minst näringslivet har visat att de vill vara med och förverkliga stadens klimatmål i praktiken. Under året antog vi också en grön plan som ska visa vägen för hur Göteborgs Stad ska planera, bygga och förvalta för att bevara och utveckla de gröna värdena.

Något som framför allt blivit tydligt under året är näringslivets betydelse i omställningen. Här ligger Göteborg i absolut framkant, inte bara i Sverige, utan i världen. Här finns företag som driver utvecklingen av fossilfria transporter på land, till sjöss och i luften. Det är bra för världen och det ger ett bra utgångsläge för Göteborg inför framtiden.

Axel Josefson (M)

Ordförande kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ledamöter

Axel Josefson (M)
Kommunalråd,
ordförande

Axel Darvik (L)
Kommunalråd,
1:e vice ordförande

Daniel Bernmar (V)
Kommunalråd,
2:e vice ordförande

Blerta Hoti (S)
Kommunalråd

Martin Wannholt (D)
Kommunalråd

Karin Pleijel (MP)
Kommunalråd

Hampus Magnusson (M)
Kommunalråd

Marina Johansson (S)
Kommunalråd

Grith Fjeldmose (V)
Kommunalråd

Jessica Blixt (D)
Kommunalråd

Jörgen Fogelklou (SD)
Kommunalråd

Emmyly Bönfors (C)
Kommunalråd

Jonas Attenius (S)
Kommunalråd

Nina Miskovsky (M)
Kommunalråd

Jenny Broman (V)
Kommunalråd

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)
Kommunalråd

Elisabet Lann (KD)
Kommunalråd

Henrik Munck (-)
Kommunalråd

Hållbar stad – öppen för världen

Göteborg är Sveriges näst största stad med närmare 600 000 invånare. Staden har ett strategiskt läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn och är kärnan och tillväxtmotorn i Göteborgsregionen och hela Västra Götaland. Här finns ett starkt näringsliv och Skandinavians största hamn.

De internationella influenserna märks tydligt på stadens och regionens näringsliv. Flera stora företag i Göteborg ägs av internationella aktörer och här finns flera lokala företag som är världsledande inom sina branscher. Staden har en inflyttning från hela världen och mångfalden hos invånarna är större än någonsin.

Staden Göteborg

Göteborg har alltid varit öppen för människor och influenser från hela världen. Detta präglar bland annat stadens varierade näringsliv, som kännetecknas av hållbar utveckling, innovation, kreativitet och med ett högt kunskaps- och teknikinnehåll. Inom Göteborgsregionen finns en stor bredd i branscher med såväl multinationella företag, småföretagare som kluster inom femtiotalet olika branscher. Göteborg är också en studentstad med hundratals yrkesutbildningar, två universitet och cirka 60 000 studenter.

Göteborg är även känd för stora evenemang inom idrott, nöje och kultur. Liseberg, Svenska Mässan, Scandinavium, Ullevi, Universeum och Världskulturmuseet lockar tillsammans över 6 miljoner besök varje år. Det finns också ett stort utbud av museer, teatrar, shopping, restauranger och hotell.

En stad i förändring

Göteborg växer och förbereder sig för att kunna göra plats för 700 000 göteborgare 2035. Det är drygt 100 000 fler än idag. Det betyder att Göteborg förändras och går från att vara en stor småstad, till att vara en grön och nära storstad. På de gamla varvsområdena har idag skapats helt nya stadsdelar som är uppbyggda runt de gamla varvs- och industribyggnaderna på platser som Eriksberg, Sannegårdshamnen och på Lindholmen. Nya vägar, broar, cykelbanor och utbyggd kollektivtrafik ska göra det lättare att ta sig fram i staden.

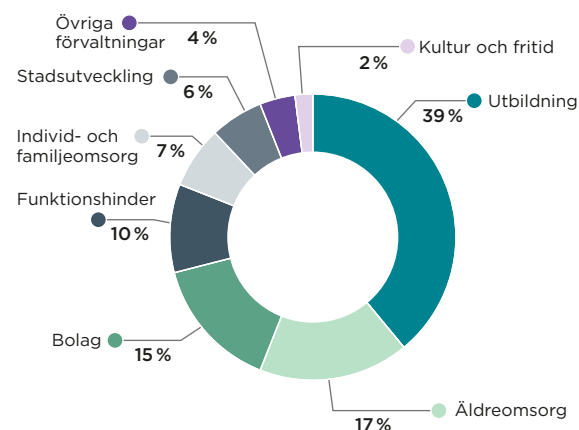
Kommunens uppgifter

Sveriges kommuner ansvarar för ett antal lagstadgade områden inom samhällsviktig verksamhet. Här ingår vård, skola och omsorg. Bland de obligatoriska uppgifterna finns även bibliotek, plan- och byggfrågor, miljö- och hälsoskydd, renhållning, vattenförsörjning och räddningstjänst. Utöver dessa utförs frivilliga verksamheter som också är viktiga för samhället, till exempel fritids- och kulturverksamhet, tillhandahållande av lägenheter i allmännyttan, parkskötsel och annan teknisk försörjning.

Våra anställda

Göteborgs Stad är den största arbetsgivaren i Göteborg med 62 950 anställda som arbetar i över 100 olika yrken inom fackförvaltningar och kommunala bolag. Vårt gemensamma uppdrag är att skapa en bra vardag för boende, besökare och näringsliv samt att utveckla Göteborg för framtiden. Medelåldern för de tillsvidareanställda är 45 år och 71 procent av de anställda är kvinnor. Könsfördelningen skiljer sig åt mellan förvaltningar och bolag. I förvaltningarna utgör kvinnorna 76 procent av de anställda medan de utgör 51 procent i bolagen.

Andel anställda i Göteborgs Stad 2022

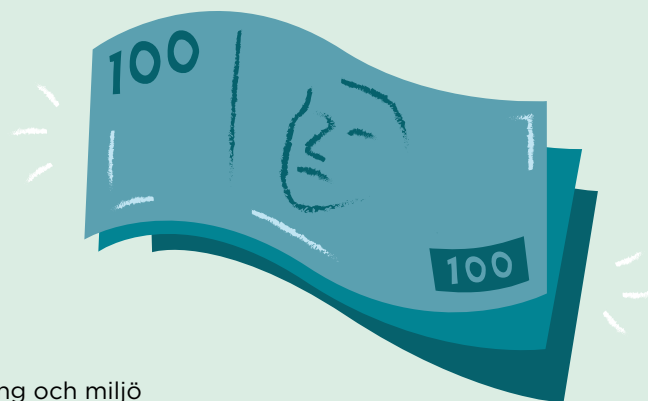

Våra medborgare

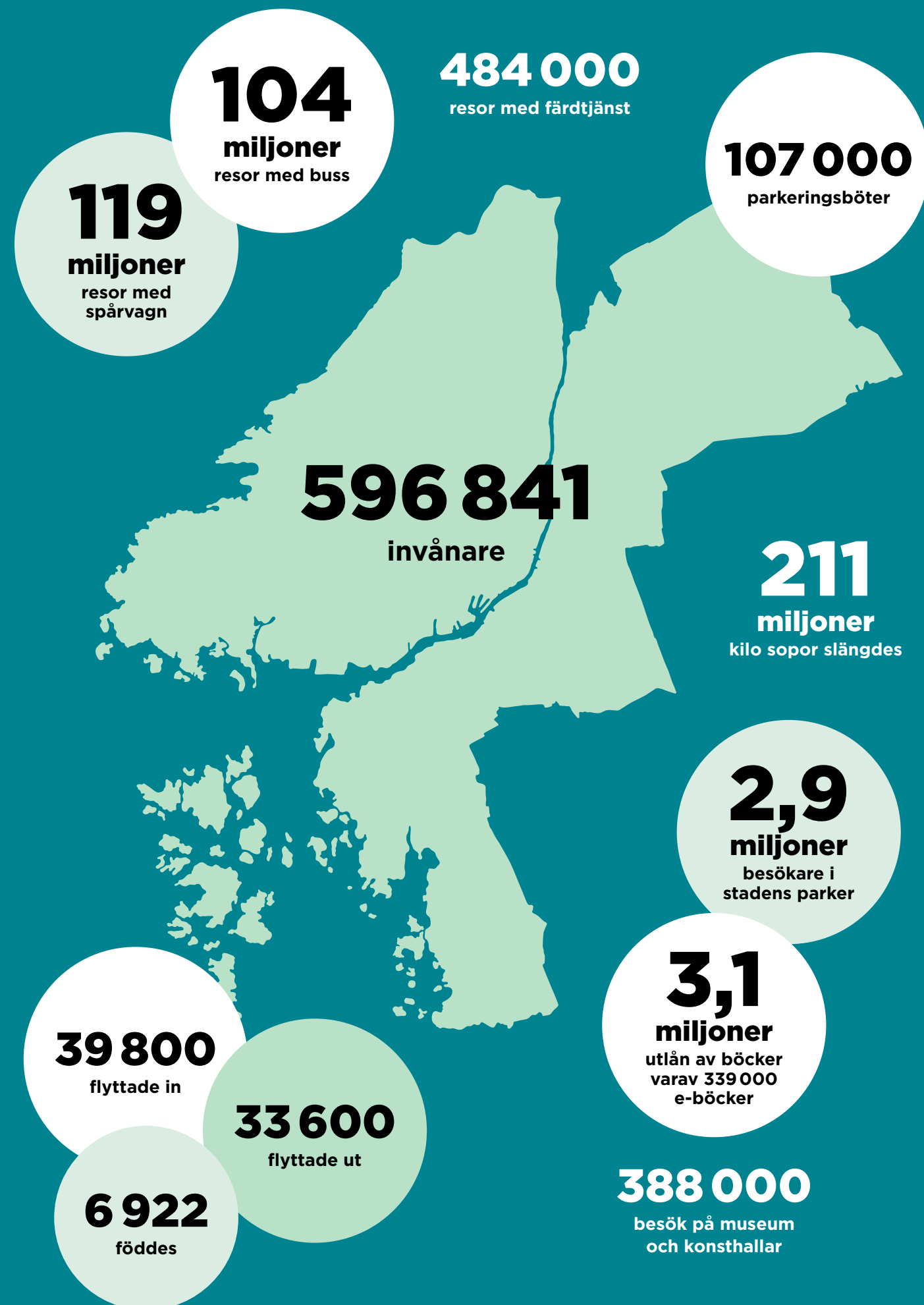
Stadens olika verksamheter genomför kontinuerligt brukarundersökningar för att förbättra servicen utifrån brukarnas behov. Årligen görs också attitydundersökningar via Statistiska Centralbyrån (SCB) och SOM-institutet. I den senaste medborgarundersökningen från SCB uppger 90 procent av göteborgarna att Göteborg är en mycket eller ganska bra plats att leva på. De är mycket nöjda med möjligheterna till utbildning och arbete, kollektivtrafiken samt det kommersiella och kulturella utbudet. En majoritet av göteborgarna uppger enligt SOM-institutets senaste mätning att de är mycket eller ganska nöjda med hur demokratin fungerar i Göteborgs Stad. Mest nöjda är de yngre göteborgarna i åldern 16–29 år.

Så används 100 kronor av skattepengarna

27 kr	Grundskola, skolbarnomsorg och särskola
17 kr	Äldreomsorg
14 kr	Funktionshinder
13 kr	Förskola
12 kr	Individ- och familjeomsorg
7 kr	Gymnasie- och vuxenutbildning
4 kr	Kultur och fritid
3 kr	Vägar, parkering, trafik och färdtjänst
3 kr	Övrig verksamhet inklusive stadsutveckling och miljö
100 kr	Skattemedel totalt

Göteborgs Stad i siffror 2022

**Så läser du Göteborgs Stads
årsredovisning**

1

Förvaltningsberättelse

14

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder och bolag tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med.

2

Årsbokslut

62

I årsbokslutet redovisas räkenskaperna som, enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning, omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen i sammanställda räkenskaper.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering 98

Ekonomisk och finansiell rapportering innehåller driftsredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drifts- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av nämnder och styrelser. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling 118

I avsnittet Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling redogörs för utvecklingen av kommunfullmäktiges tre övergripande mål och de övergripande verksamhetsmålen samt en bedömning av om målen kan anses som uppfyllda eller inte. Bedömningen för de övergripande målen har gjorts utifrån en sammanvägd bedömning av i vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. I avsnittet beskrivs översiktligt även de olika verksamheternas utveckling kopplat till vissa av de övergripande verksamhetsmålen. Avsnittet inleds med en redogörelse för hur kommunfullmäktiges mål relaterar till de globala målen inom Agenda 2030. Årsredovisningen avslutas med revisionsberättelsen.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen, det vill säga kommunens nämnder, bolag och kommunalförbund tillsammans. Rådet för kommunal redovisning har också en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som ska finnas med.

Förvaltningsberättelse

16 Den kommunala koncernen

Här presenteras en översiktlig bild av de nämnder och bolag som ingår i den kommunala koncernen och de förändringar som skett under året.

18 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de fyra närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen.

21 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Den ekonomiska analysen av kommunen och den kommunala koncernen i denna del lyfter fram den finansiella utvecklingen och trenderna. Här presenteras också finansiell uppföljning, upplysning om risker och en översikt över pensionsåtaganden.

30 Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt redovisas ett antal händelser och beslut av väsentlig betydelse från 2022. Avsnittet omfattar också händelser som skett under inledningen av 2023.

32 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I denna del lämnas upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen.

35 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en analys av kommunens ekonomiska utveckling med avseende på begreppet god ekonomisk hushållning och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.

49 Balanskravsresultat

Här ges en beskrivning av balanskravet och en balanskravsutredning genomförs. Avslutningsvis redovisas kommunens resultatutjämningsreserv, även kallad RUR.

51 Väsentliga personalförhållanden

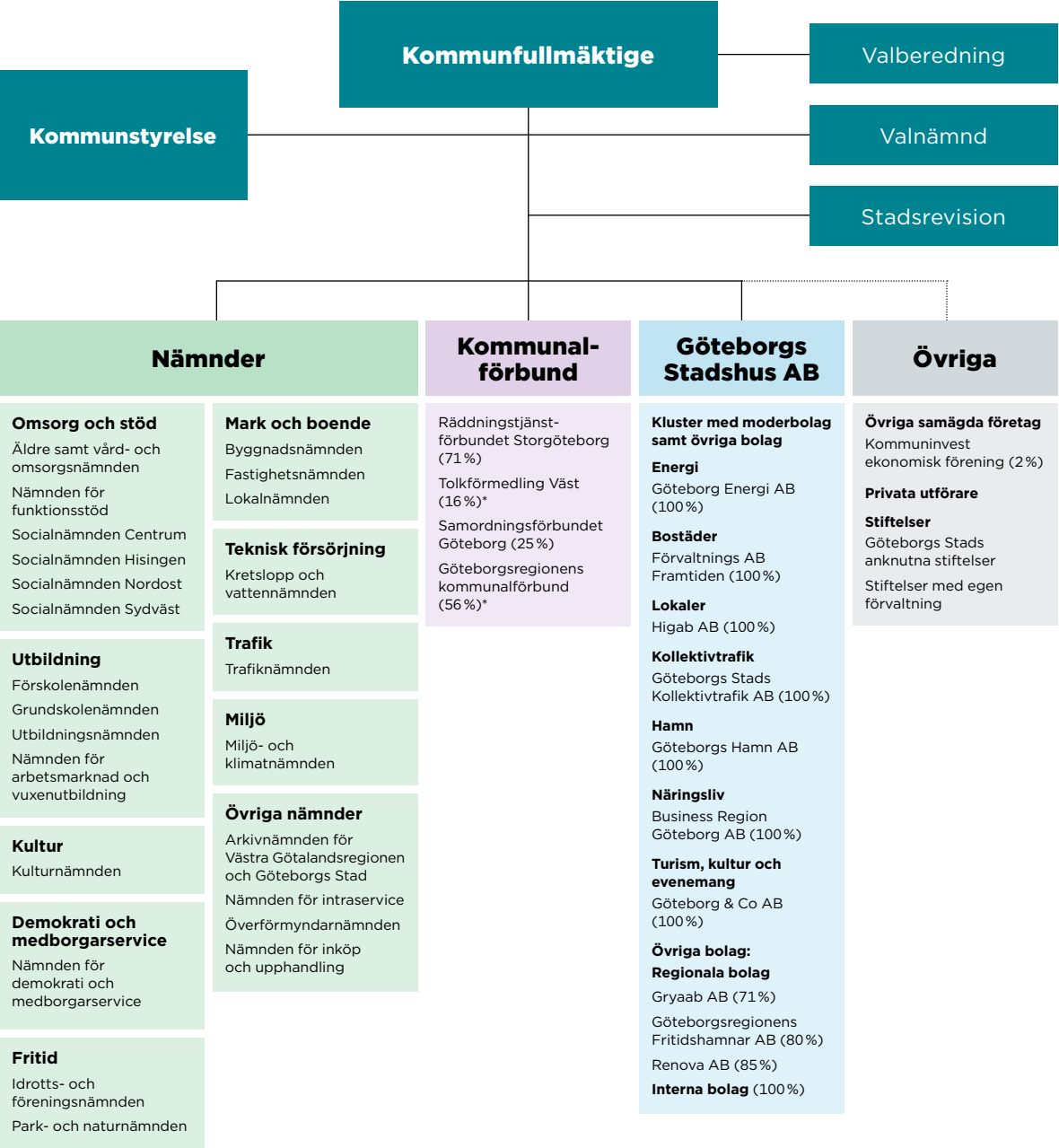
Förvaltningsberättelsen ger en beskrivning över väsentliga personalförhållanden.

57 Förväntad utveckling

Här görs en omvärldsanalys om vad som är känt om framtiden och de förväntningar som finns. Analysen är baserad på konkreta, kända förhållanden som berör den kommunala koncernen och kommunen direkt eller indirekt. Även risker och osäkerhetsfaktorer som är förknippade med dessa förhållanden kommenteras.

Den kommunala koncernen

Verksamheten i Göteborgs Stad bedrivs i olika former. I detta avsnitt beskrivs den kommunala koncernen och kommunens samlade verksamhet. Avsnittet innehåller också information om de förändringar som skett under året, inte bara inom organisationen utan även i ägarförhållanden.

*Undantas i sammanställda räkenskaper

Den kommunala koncernen består av nämnd-organisationen inom den kommunala sektorn som utgör en juridisk person, kommunal- och samordningsförbund främst bestående av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg och bolagssektorn under moderbolaget Göteborgs Stadshus AB. I stadshuskoncernen ingår 88 hel- eller delägda bolag varav det i 32 bolag bedrivs verksamhet med personal. Det är den kommunala koncernen som normalt ska redovisas i de sammanställda räkenskaperna.

I sammanställningen visas kommunens samlade verksamhet, vilket är ett bredare begrepp än den kommunala koncernen. I den samlade verksamheten ingår även väsentliga privata utförare, organisationer i vilka kommunen har ägarintresse men som inte klassificeras som kommunalt koncernföretag och kommunens anknutna stiftelser och stiftelser med egen förvaltning. Göteborgs Stads ägarintressen återfinns specificerat i not 11 och 30. I not 1 beskrivs vidare vad som ingår i de sammanställda räkenskaperna.

Den 2 januari 2023 fick Göteborgs Stad en ny organisation inom stadsutvecklingsområdet. Fem facknämnder upphörde och ersattes med fyra nya nämnder.

Nämnder som har upphört:

- » Byggnadsnämnden
- » Fastighetsnämnden
- » Lokalnämnden
- » Park- och naturnämnden
- » Trafiknämnden

Nya nämnder som har tillkommit:

- » Stadsbyggnadsnämnden
- » Exploateringsnämnden
- » Stadsmiljönämnden
- » Stadsfastighetsnämnden

Förändringar i ägarförhållanden

Under verksamhetsåret har följande väsentliga förändringar skett inom kommunalförbund och bolagsstruktur avseende ägarförhållanden:

- » Göteborgs Stads Upphandlings AB, 556070-5054, har fusionerats med Göteborgs Stadshus AB.
- » Ale Fjärrvärme AB, 556041-0978, har avyttrats och ägd andel var 91 procent.
- » Göteborgs Hamn Arendal Fastighets AB, 559324-3164, nytt bolag i Göteborgs Hamn AB.

Privata utförare

Göteborgs Stad lämnar genom upphandling över delar av verksamheten till privata utförare.

Inom insatser till personer med funktionsnedsättning är kostnaden för privata utförare 1,2 mdkr, vilket motsvarar 23 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största leverantören är Föreningen Betaniahemmet med 145 mnkr.

Inom individ- och familjeomsorg är kostnaden för privata utförare 0,9 mdkr, vilket motsvarar 22 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Inom socialtjänsten förekommer det att hela boenden drivs av privata utförare. Enskilda platser för vård och boende inom socialtjänsten köps i stor utsträckning och den största leverantören är Gryning Vård AB* med 81 mnkr.

Inom vård och omsorg om äldre är kostnaden för privata utförare 0,9 mdkr, vilket motsvarar 16 procent av verksamhetsområdets nettokostnader. Den största privata utföraren är Attendo Sverige AB med 212 mnkr.

För drift och skötsel av gator och parker utgör kostnaden för privata utförare cirka 0,4 mdkr, där den största leverantören är LPE Sverige AB med 163 mnkr. Övriga verksamhetsområden med relativt sett låg kostnad för privata utförare, men där dessa står för en förhållandevis hög andel av verksamhetens bruttokostnader utgörs av färdtjänst, 0,3 mdkr, vuxenutbildning, 0,2 mdkr, och övrig utbildning, 0,1 mdkr. Inom färdtjänst är den största leverantören Majvillan Transport AB med 119 mnkr.

Brukare kan sedan 2018 välja utförare inom hemtjänsten enligt lagen om valfrihet, LOV, och sedan 2019 välja utförare inom daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Kostnaderna för detta uppgår till 91 respektive 27 mnkr, och ingår i belopp ovan.

Många barn och elever går i enskilda förskolor och fristående skolor. Skolorna bedrivs utifrån den fria etableringsrätten och räknas inte som privata utförare. Kostnaden för externa utförare uppgår totalt till 3,7 mdkr, vilket sammantaget utgör 23 procent av verksamhetsområdenas totala nettokostnader. För förskoleverksamhet och fritidshem utgör externa utförare 17 procent, för grundskola 20 procent, samt för gymnasieskola 50 procent av respektive verksamhetsområdes nettokostnad.

*Gryning Vård AB är ett kommunalt koncernföretag, men behandlas här som en upphandlad privat utförare.

Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras ett antal mått och nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling jämfört med de fyra närmast föregående åren. Här görs också en översiktlig beskrivning av utvecklingen.

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetsövergripande					
Antal invånare	571868	579281	583056	587549	596841
<i>varav 0–17 år</i>	<i>113343</i>	<i>114844</i>	<i>115434</i>	<i>115777</i>	<i>116266</i>
<i>varav 18–64 år</i>	<i>370382</i>	<i>374875</i>	<i>376804</i>	<i>379434</i>	<i>386660</i>
<i>varav 65– år</i>	<i>88143</i>	<i>89562</i>	<i>90818</i>	<i>92338</i>	<i>93915</i>
Antal anställda kommunkoncernen*	55857	56142	53552	59750	62937
<i>varav kommunen</i>	<i>47801</i>	<i>48114</i>	<i>46993</i>	<i>48073</i>	<i>49523</i>
Sjukfrånvaro kommunkoncernen (%)	-	-	9,0	8,1	8,3
Sjukfrånvaro kommunen (%)	8,6	8,1	9,6	8,6	8,8
Resultat kommunkoncernen (mnkr)	2355	2406	3323	5497	3653
Resultat kommunen (mnkr)	1792	1690	2408	2652	2554
Verksamhetens nettokostnad kommunen (mnkr)	30216	31196	31587	32901	34848
Förskola					
Nettokostnad förskolenämnden (mnkr)**	4135	4310	4265	4385	4570
Nettokostnadsavvikelse (%)***	-2,8	3,2	3,9	4,4	-
Antal barn i förskoleverksamhet, snitt mars och oktober	30044	29961	30024	29675	29314
Antal barn som ej fått plats inom 4 månader	177	2	0	0	1
Grund- och särskola, förskoleklass samt fritidshem					
Nettokostnad grundskolenämnden (mnkr)**	7256	7814	7947	8726	9019
Nettokostnadsavvikelse grundskola och fritidshem (%)***	1,8	6,9	8,4	11,8	-
Antal elever i grund- och särskola, snitt mars och oktober	59316	60717	61582	62009	62461
Andel elever (%) som nått kraven i alla ämnen i årskurs 9, hemkommun	73,4	72,5	74,9	73,2	72,4
Gymnasieskola					
Nettokostnad utbildningsnämnden, gymnasieskola (mnkr)	1930	2012	2117	2178	2261
Nettokostnadsavvikelse (%)***	-8,5	-6,3	-3,0	-1,6	-
Antal elever i gymnasie- och gymnasiesärskola, snitt mars och oktober	17907	17965	18153	18438	18626
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	61,9	60,8	63,2	66,2	67,6

	2018	2019	2020	2021	2022
Vuxenutbildning					
Nettokostnad nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (mnkr)	485	497	432	425	415
Antal köpta årsstudieplatser	13213	12949	12890	14142	13211
Äldreomsorg samt hälso- och sjukvård					
Nettokostnad nämnden för äldre samt vård och omsorg****	-	-	5302	5450	5703
Nettokostnadsavvikelse (%)***	4,5	4,1	5,7	6,7	-
Personer i permanent särskilt boende (snitt per månad)	4042	4109	3948	3842	4023
Personer med hemtjänst (snitt per månad)	7902	7714	7179	7271	7351
Individ- och familjeomsorg					
Nettokostnad socialnämnder (mnkr)****	-	-	4159	4251	4237
Nettokostnadsavvikelse***	8,9	9,3	4,0	3,3	-
<i>varav nettokostnad försörjningsstöd (mnkr)****</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>905</i>	<i>913</i>	<i>844</i>
Funktionshinderverksamhet					
Nettokostnad nämnden för funktionsstöd (mnkr)****	-	-	4318	4589	4769
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)***	6,7	4,6	6,4	5,9	-
Antal personer med insats enligt LSS	4210	4302	4405	4487	4490
Kultur och fritid					
Nettokostnad nämnder (mnkr)	1280	1306	1412	1449	1496
Antal besök bibliotek	4219000	4167000	2863000	2257000	3185000
Antal besök idrotts- och motionsanläggningar (idrotts- och föreningsnämnden)	1203030	1096716	657787	381633	885532
Bostad och bebyggelse					
Antal färdigställda bostäder	3168	4357	4494	5365	5930
Antal bostäder i antagna detaljplaner	6389	1282	3285	1202	1112
Trafik					
Andel resor med kollektivtrafik (%)	29	30	25	24	28
Andel resor till fots eller med cykel (%)	27	28	28	29	29
Investeringsvolym (mnkr)	1168	1241	1926	1303	949
Antal utförda färdtjänstresor	617727	655535	413470	423396	485300
Miljö					
Dricksvattenkvalitet, antal otjänliga vattenprover	0	0	1	1	1
Antal klagomål på avfallshämtning	3267	1335	1574	1045	792
Antal livsmedelskontroller	5991	6011	4829	5211	6059

* Från och med 2020 redovisas stadens andel av Räddningstjänstförbundet Storgöteborg (RSG).

** För 2018 inklusive stadsdelsnämndernas nettokostnad första halvåret för motsvarande verksamhet.

*** Avvikelse i procent mellan nettokostnad per invånare och den så kallade referenskostnaden enligt det nationella kostnads-utjämnningssystemet. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än förväntat. Preliminära värden för 2022 levereras av Statistiska Centralbyrån i maj/juni 2023.

**** För jämförbarhet redovisas för 2020 stadsdelsnämndernas och social resursnämndens nettokostnad för motsvarande verksamheter (för funktionsstöd även tidigare kommuncentrala poster).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet innehåller upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat eller ekonomiska ställning. Det omfattar en beskrivning av omvärldsfaktorer och utveckling inom ramen för verksamheternas grunduppdrag. Avsnittet avslutas med upplysningar över finansiella risker och pensionsåtagande inom koncernen.

Viktiga förhållanden i omvärlden

Konjunkturen

Efter att ha varit inne i en period av återhämtning efter pandemin har 2022 varit ett år som präglats av krig i Ukraina, störningar i leverantörskedjor, högre priser och energikris. Alla dessa faktorer har lett fram till att Sverige har den högsta inflationen på 30 år. Den höga inflationen har tvingat världens centralbanker att föra en stram penningpolitik och även den svenska Riksbanken har genomfört kraftfulla räntehöjningar. Detta har påverkat ekonomin i hög grad och konjunkturen har försvagats i snabb takt.

Omvärldssituationen till följd av pandemin har tillsammans med kriget på kort tid skapat nya ekonomiska förutsättningar och har påverkat stadens verksamheter på många sätt. Förändringar på den globala energimarknaden med höga gas- och elpriser samt mycket hög volatilitet på elmarknaden har skapat betydande negativa effekter för Göteborgs Energi AB, där elhandelsaffären redovisar betydande underskott och fjärrvärmeaffären förlorat stora delar av sitt resultat.

Till viss del har även ökade material-, energi- och bränslepriser samt material- och arbetskraftsbrist till följd av pandemin och krig påverkat olika verksamheter, där budgeterade investerings-

nivåer har varit svåra att genomföra i den takt som planerats för. Andra orsaker till att projekt behövt skjutas fram i tid är att tidplaner påverkats av överklaganden och överprövningar.

Inflationen har påverkat kostnaderna för stadens verksamheter då den allmänna prisnivån gått upp under året. Till exempel har material- samt bränslepriser ökat och livsmedelspriserna har enligt SCB ökat med 18,6 procent under det senaste året. Däremot har effekten av högre räntenivåer haft en mindre inverkan under året, men förväntas påverka stadens verksamheter successivt kommande år.

Befolkningsutveckling

Efter de två pandemiåren med en låg befolkningstillväxt vände utvecklingen under 2022. Göteborgs folkmängd växte med 9 300 invånare, vilket är den största befolkningstillväxten sedan 1947. Göteborgs befolkning växte mest bland alla kommuner i Sverige, med över 2 000 personer fler än Stockholm, som hade den näst största folkökningen. Vid årsskiftet uppgick stadens folkmängd till 596 800.

Den stora folkökningen berodde främst på en fortsatt ökning av inflyttningen. Inflyttningen

År 2022 inleddes med ytterligare en snabb och omfattande omgång med spridning av covid-19 i samhället. Det krav som fanns på familjekarantän innebar stora och omfattande utmaningar i stadens verksamheter, då sjukfrånvaron var högre än någonsin tidigare under coronapandemin. Men från och med 9 februari 2022 togs de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd i samhället bort, eftersom covid-19 inte längre klassades som en samhällsfarlig och allmänfarlig sjukdom. Det innebar att många verksamheter åter kunde öppna upp och bedrivas under mer normala omständigheter och efterfrågan på stadens verksamheter ökade igen.

Den kraftiga ökningen av smittspridningen och de skärpta restriktionerna i början på året med anledning av covid-19 påverkar dock helår utfallet för vissa verksamheter, bland annat gällande resor med kollektivtrafik och med färdtjänst samt besök på bibliotek, idrotts- och motionsanläggningar.

Även personalens sjukfrånvaro, vilket nämndes ovan, påverkades kraftigt av pandemin de första månaderna på året. Det får genomslag på helår utfallet, som stiger något gentemot 2021 men det är samtidigt lägre än 2020.

Antalet personer på vård- och omsorgsboende för äldre har ökat under 2022 och är på väg upp till samma nivåer som före pandemin. Även inom hemtjänst har det skett en ökning jämfört med 2020 och 2021, men antalet hemtjänsttagare är fortfarande betydligt lägre än före pandemin. Minskningen är troligtvis en fortsättning på den trend som kunde anas före pandemin.

Det förbättrade arbetsmarknadsläget under året märks både genom färre studerande på vuxenutbildning och genom lägre försörjningsstödskostnader.

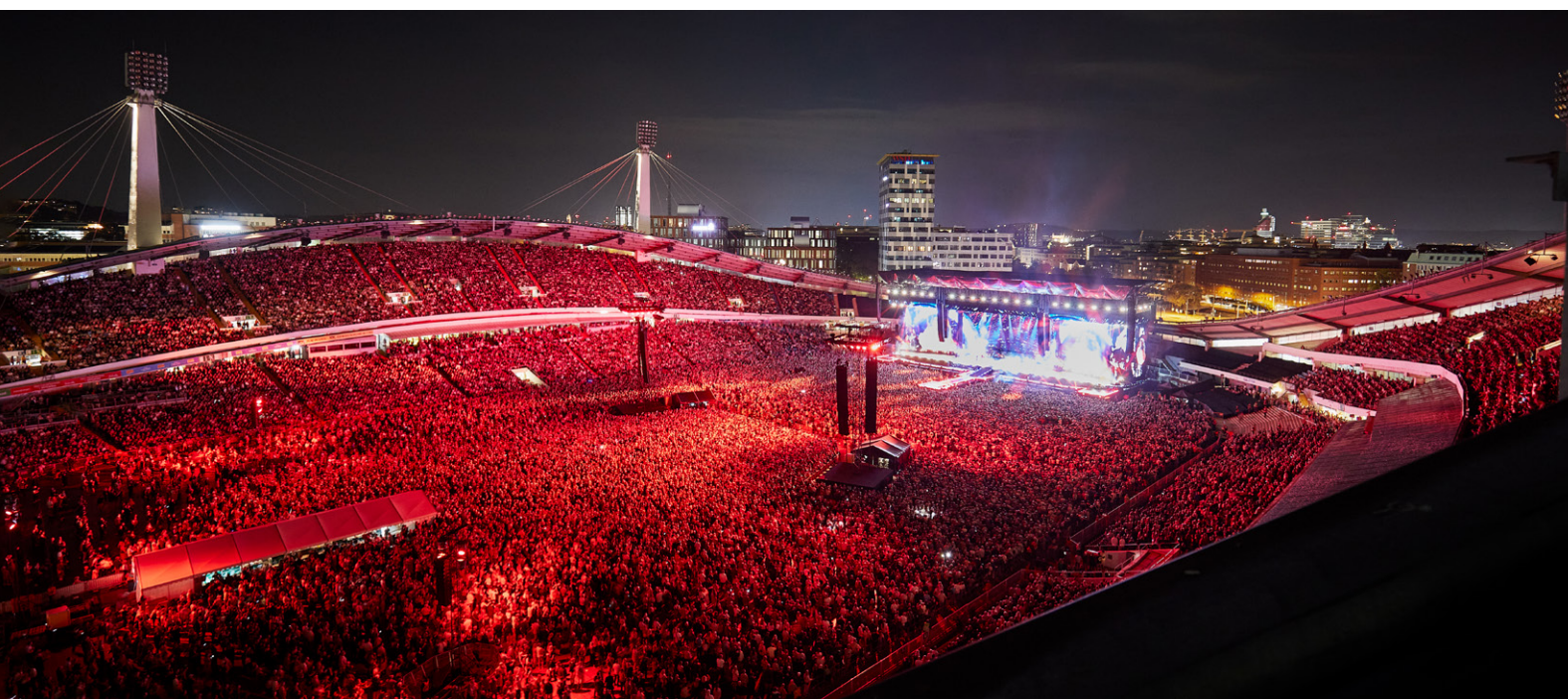
Inom grundskolan och gymnasieskolan har undervisningen åter bedrivits på plats under hela året. Dock påverkade både elevers och lärares sjukfrånvaro undervisningen under början på året. Resultaten för årskurs 9 har varierat under den senaste femårsperioden och 2022 är det den lägsta andelen elever sedan 2018 som nått kraven i alla ämnen.

Befolkningsutvecklingen har tagit fart igen efter den låga befolkningsökningen under pandemiåren 2020–2021 och uppgår 2022 till 1,6 procent. Ökningen i åldern 18–64 år är störst och uppgår till 1,9 procent medan antalet personer i åldern 0–17 år endast ökar med 0,4 procent.

Kommunens nettokostnad ökade med 5,7 procent jämfört med föregående år vilket dels beror på pandemieffekter, dels på den höga inflationen och prisutvecklingen i samhället. Energi- och livsmedelspriser är två exempel på områden där priserna ökat avsevärt under 2022.

Inom miljöområdet har antalet genomförda livsmedelskontroller ökat kraftigt jämfört med 2020 och 2021 och är nu åter på samma nivå som före pandemin. Inom avfallshämtningen har antalet klagomål minskat kraftigt jämfört med föregående år och halverats jämfört med 2020. Jämfört med 2018 har antalet klagomål minskat med 75 procent.

Antalet anställda i den kommunala koncernen har ökat med 5 procent jämfört med föregående år och med nästan 13 procent under den senaste femårsperioden. Ökningen beror till stor del på att befolkningen ökat och då även behovet av kommunens tjänster. Antalet anställda ökar även med anledning av utökade uppdrag inom stadsutvecklingsområdet.

från övriga landet har ökat sedan 2016 och var större än någonsin tidigare. Invandringen återhämtade sig efter nedgången under pandemin och var på samma höga nivå som under den största flyktingströmmen. Detta trots att flyktingmottagandet var lågt. Det stora bostadsbyggandet de senaste åren och den goda näringslivsutvecklingen i Göteborg kan vara två förklaringar till den höga inflyttningen. Utflyttningen var fortsatt hög, men minskade jämfört med 2021.

Jämfört med 2021 minskade antalet födda med runt 10 procent i Göteborg och i landet som helhet. Det är en ovanligt stor förändring för ett enskilt år. Sett utifrån SCB:s prognoser så var nedgången oväntad och det finns ingen tydlig förklaring till varför antalet födda minskade så mycket. Att det fötts färre barn påverkar efterfrågan på barnomsorg och inom några år även skolan, särskilt om de låga födelsetalen fortsätter.

Arbetsmarknad

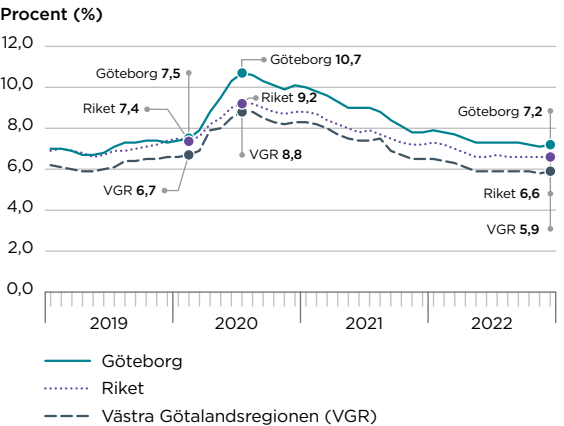
Trots stigande energipriser, inflation och geopolitisk oro har arbetsmarknaden varit motståndskraftig. Arbetslösheten i Göteborg för åldersgruppen 16–64 år var i december 7,2 procent, en minskning med 0,6 procentenheter jämfört med december 2021. Detta kan jämföras med en arbetslöshet i riket på 6,6 procent och i regionen på 5,9 procent. Samtidigt har antalet lediga jobb på regionens arbetsmarknad varit på en mycket hög nivå, men de är svåra att matcha med de jobb-

sökande som finns i regionen. Flest nya lediga jobb annonseras fortsatt inom företagstjänster, följt av vård och omsorg, utbildning, handel och transport.

Även ungdomsarbetslösheten, 18–24 år, har sjunkit med 0,6 procentenheter jämfört med för ett år sedan och var i december 7,1 procent i Göteborg.

Det förbättrade arbetsmarknadsläget under året har märkts genom ett lägre antal studerande på vuxenutbildning, färre hushåll som varit beroende av försörjningsstöd och därmed lägre försörjningsstödkostnader. Därutöver har antalet arbetade timmar stigit mer än väntat, vilket har ökat stadens skatteintäkter.

Andel (%) av registrerbar arbetskraft 16–64 år som är arbetslösa eller i program, per månad i Göteborg, Västra Götalandsregionen och riket 2019–2022

Viktiga förhållanden i verksamheten

Jämlik stad

Majoriteten av Göteborgs Stads förvaltningar och bolag har under året arbetat aktivt med programmet för en jämlik stad. Stadens verksamheter ska integrera jämlikhet i sitt ordinarie arbete, i allt ifrån planering till genomförande och uppföljning, för att kunna bidra till att minska skillnaderna i livsvillkoren inom det område de har rådighet över.

Arbetet med jämlik stad sker i samverkan mellan verksamheter i staden, men även med andra myndigheter, näringsliv, akademi och civilsamhälle. Tyngdpunkten i arbetet ligger på tidiga insatser för barn och unga. Det familjecentrerade arbetssättet, FCA, är exempel på hur flera aktörer tillsammans arbetar för att barn ska få en god start i livet. Ett exempel på en aktivitet inom ramen för FCA och staden där vi läser för våra barn är *Bokstart*, där familjer får hembesök och bokgävor av bibliotekspersonal. Sammantaget har drygt 2 000 barn erbjudits hembesök via *Bokstart*. Utökade hembesök är en annan aktivitet inom FCA. Det innebär att en föräldrastödjare från förebyggande socialtjänst och en sjuksköterska från barnhälsovården går hem till familjer, som fått sitt första barn eller första barn i Sverige, under sex hembesök barnets första 15 månader. Under de drygt fem år som satsningen funnits har 2 300 utökade hembesök genomförts i 600 familjer i fem särskilt utsatta områden.

Flera förvaltningar och bolag träffas i en samverkansgrupp för att på lång och kort sikt arbeta för hållbara jämlika livsmiljöer, med koppling till de uppdrag som respektive förvaltning och bolag har i sin kärnverksamhet. I gruppen ingår stadsutvecklingsförvaltningarna samt kulturförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen, Göteborgs Stadshus AB, Förvaltnings AB Framtiden, Förvaltnings AB GöteborgsLokaler, socialförvaltningen Centrum, förvaltningen för demokrati och medborgarservice samt Älvstranden Utveckling AB. Några exempel på aktiviteter

som genomförts på lång sikt är ett antal startade planprogram i Hjällbo, Tynnered och Biskopsgården samt ett antal startade detaljplaner i till exempel Hjällbo centrum, Hammarkulletorget och ett flertal i Biskopsgården. Några axplock av det som på kort sikt har genomförts är nya aktivitetsytor och bemannade platser i Hjällbo, Hammarkullen, Backa, Lövgärdet, Bergsjön och Tynnered. Vidare har arbetsmarknadslag satts in samt föreningsbidrag bekostats för extra stödinsatser i bland annat Nordost.

Trygghet

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, beskriver att förekomst av hot, hat och otillåten påverkan mot personer som verkar inom kommunal och regional verksamhet eskalerar. Det riktas både mot anställda och förtroendevalda, vilket riskerar att undergräva det öppna samhället och hotar demokratin och rättsordningen. Frågor om skyddsåtgärder i syfte att skydda och stärka samhället har aktualiserats genom den pågående desinformationskampanjen mot Sveriges socialtjänster. Den ökade risken för hot och våld försämrar förutsättningar för socialsekreterare att utföra sitt arbete vilket i sin tur påverkar kompetensförsörjningen negativt. Risken för att utsättas för otillåten påverkan och hot är också en faktor som kan bidra till att medarbetare valt att sluta och svårigheter att rekrytera nya. Genom systematiskt arbetsmiljöarbete och översyn av lagstiftning kan både anställdas och förtroendevaldas trygghet stärkas. Inom staden har socialförvaltningarna under året lyft frågan och vidtagit ett flertal åtgärder, såsom kompetenshöjande insatser, etablering av ett centralt kompetensteam mot otillåten påverkan, ökad samverkan i stadens och polisens samverkansgrupp, ökad samverkan mellan staden, civilsamhället och medborgare. Arbetet behöver bedrivas både på kort och lång sikt.

Finansiell uppföljning och riskhantering

Koncernens totala externa upplåning uppgick vid årsskiftet till 51,4 mdkr, vilket är en ökning med 0,5 mdkr jämfört med året innan. Kommunens nettolåneskuld, det vill säga kommunens egna lånebehov, uppgick vid årsskiftet till 9,3 mdkr.

Den finansiella infrastrukturen

Finansverksamheten bedrivs utifrån kommunfullmäktiges beslutade riktlinjer, vilka innehåller riskmandat och begränsningar för finansverksamheten inom kommunen och den kommunala koncernen. Göteborg Energi AB är undantaget som bedriver elhandel och har egna finansiella anvisningar. Kommunens och kommunkoncernens finansförvaltning är samordnad genom koncernbanken vid stadsledningskontoret. Syftet med samordningen är att få lägre totala upplåningskostnader genom effektiv hantering och att tillvarata kommunens goda kreditvärdighet. Dessutom kan de finansiella riskerna hanteras utifrån ett helhetsperspektiv. Återrapportering av efterlevnad av finansverksamhetens riktlinjer görs månatligen till kommunstyrelsen.

Upplåning

All extern upplåning i koncernen samordnas genom koncernbanken. Det innebär att kommunen står för all kreditanskaffning till koncernens bolag, förutom för lån för utdelning samt finansiering av aktier i dotterbolag där bolagen själva står för upplåningen med en kommunal borgen. Upplåningen sker genom nedanstående finansieringskällor.

Kapitalmarknaden

Största delen av lånefinansieringen, 68 procent, sker på den öppna kapitalmarknaden via emissioner av obligationer och certifikat. För detta finns etablerade låneprogram. Kommunen har ett obligationsprogram (Euro Medium Term Note, EMTN) ett certifikatsprogram i svenska kronor (kommuncertifikatsprogram, KCP) samt ett certifikatsprogram i USD (Euro Commercial Paper, ECP). Under året har sex obligationer om totalt 6,0 mdkr emitterats inom stadens obligationsprogram.

Kommuninvest

Kommuninvest i Sverige AB är ett svenskt kreditmarknadsbolag som erbjuder lån till de svenska kommuner och regioner som äger och är medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Institutionell upplåning

Upplåning kan även ske hos internationella finansieringsinstitut. Dessa institut verkar ofta utan vinstsyfte med uppgift att bevilja projektrelaterade lån för att främja exempelvis investeringar inom energi, miljö och infrastruktur. Kommunen lånar för närvarande hos Europeiska Investeringsbanken, EIB, Nordiska Investeringsbanken, NIB, och Europarådets utvecklingsbank, CEB.

I tabellen nedan framgår fördelningen mellan olika finansieringskällor samt nivån på avtalade låneramar 31 december 2022.

Finansieringskällor

Program	Låneram	Nyttjandegrad
EMTN, obligationslån	6 mdr EUR	29 mdr SEK 2,8 mdr NOK
varav gröna obligationer		18,3 mdr SEK
KCP, korta lån <1 år	6 mdr SEK	1,1 mdr SEK
ECP, korta lån <1 år	0,5 mdr USD	0,2 mdr USD
Kommuninvest		7,6 mdr SEK
Europeiska Investeringsbanken		6,9 mdr SEK
Europarådets Utvecklingsbank		1 mdr SEK
Nordiska Investeringsbanken		1 mdr SEK

Kommunen har 900 mnkr i avtalad checkkredit, varav 900 mnkr var utnyttjat 31 december 2022. Staden har även lånelöften på totalt 13 mdkr som inte är utnyttjade.

Fortsatt hög kreditvärdighet

För att få full tillgång till kapitalmarknaden har kommunen kreditbetyg, så kallad rating. Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's har under 2022 bekräftat kommunens starka kreditvärdighet. Kommunens kreditbetyg är det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. För investerare innebär kommunens höga rating att det är förknippat med mycket låg risk att låna ut kapital till Göteborgs Stad.

Göteborgs Stads riskhantering

Kommunen och den kommunala koncernen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk, motpartsrisk, valutarisk, råvaruprisrisk, profilrisk, försäkringsrisk och operativa risker. I kommunfullmäktiges riktlinjer har riskramar satts på nivåer som ska säkerställa betalningsförmågan, trygga tillgången på kapital och skapa en förutsägbarhet i framtida räntekostnader.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad, ha tillgång till medel för betalningar.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär.

Valuta- och ränterisk

Med ränterisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av ränteförändringar. Koncernbanken ansvarar för såväl ränte- som finansieringsrisk och derivatinstrument används i syfte att ränte- och valutasäkra underliggande lån.

Med valutarisk avses risken för att drabbas

av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker uppkommer vid inköp, försäljning, upplåning eller placering i utländsk valuta. Genom att använda valutaderivat begränsas risken av att ha transaktioner i utländsk valuta.

Fram till och med 31 december 2019 har delar av bolagens skuld räntesäkrats genom derivat hos bolagen själva, och de befintliga räntederivat som bolagen innehar löper till förfall. Från och med 2020 ingår bolagen inga egna nya avtal om räntederivat.

Derivatportföljens nominella värde i koncernen uppgick till 18,2 mdkr för räntesäkring, och till 4,8 mdkr avseende valuta- och räntesäkring för lån i utländsk valuta. Räntederivaten hade 31 december 2022 ett positivt marknadsvärde om 1,0 mdkr. Övriga valutaderivat uppgick till 0,7 mdkr och har ett marknadsvärde om 0,1 mdkr.

Ett negativt marknadsvärde kan beskrivas som den ränta som skulle betalas om räntederivaten hade förtidslösts per bokslutsdagen. Ett positivt marknadsvärde innebär på motsvarande sätt den ränta som skulle erhållas. Räntesäkringar i form av räntederivat har ökat kommunens upplåningskostnad under 2022 med 41 mnkr. Mot slutet av året översteg dock den rörliga räntan den genomsnittliga nivån på derivaten, som därigenom under denna period bidrog till minskade räntekostnader.

Säkringsinstrumentens effektivitet

De instrument som använts för säkring av skuld i utländsk valuta överensstämmer helt avseende belopp, löptid och räntebas. Avseende ränterisken, för den räntesäkring som sker genom koncern-banken, avspeglar inte skulden och säkringen varandra helt avseende belopp och löptid. Följ-samheten mellan den säkrade skuldportföljen och säkringsinstrumenten är dock god, och då förfallande lån med mycket stor sannolikhet ersätts med ny upplåning, kan säkringen anses vara effektiv.

Kraven för säkringsredovisning är därmed uppfyllda 31 december 2022.

Typ av risk	Policy (år respektive %)	Utfall (år respektive %)
Ränterisk		
Genomsnittlig räntebindningstid	2-6	3,3 - ingen avvikelse
Ränteförfall inom 1 år	<35	31,4 - ingen avvikelse
Finansieringsrisk		
Bindande lånelöften ska täcka kommande 12 månaders förfall	>100	142 - ingen avvikelse
Bindande lånelöften och likviditetsreserv ska täcka kommande 12 månaders förfall plus kommande 12 månaders prognostiserat nettoutflöde	>100	108 - ingen avvikelse
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2-6	3,3 - ingen avvikelse
Låneförfall inom 1 år	<35	19 - ingen avvikelse
Finansiering ska underlättas genom kreditvärdering hos ratinginstitut	Rating ska finnas	Rating finns. Kommunens kredit-betyg är från Standard & Poor's det näst högsta, AA+ med stabil utsikt. Betyget har bekräftats under september 2022. Ingen avvikelse.
Motpartsrisk		
Vid nya avtal om krediter, lånelöften och derivat ska motparten ha hög kreditvärdighet	Lägst A3 hos Moodys eller A- hos Standard & Poor's	Ingen avvikelse
Enskild motparts andel i derivatavtal	<35	25,8 - ingen avvikelse
Enskild motparts andel av kreditlöften	<35	21,8 - ingen avvikelse
Derivatinstrument		
Användande av derivatinstrument	Enbart i syfte att säkra skuldportfölj	Ingen avvikelse
Valutarisk		
Valutarisk vid finansiella tillgångar och skulder	Omedelbar säkring	Ingen avvikelse
Operativ risk		
Process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker	System för internkontroll	Ingen avvikelse

Operativ risk

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller fel-aktiga system.

De operativa riskerna ska begränsas genom system för intern kontroll och process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

Övriga risker

Råvaruprisrisk

Med råvaruprisrisk avses risken för att råvaru-prisförändringar negativt påverkar koncernens resultat- och balansräkning. Råvaruprisderivatens nominella värden uppgår till 0,7 mdkr och marknadsvärdet är 0,1 mdkr.

Profilrisk

Med profilrisk avses risker med förbrukningens variation över tiden. Under 2022 har staden teck-nat ett nytt ramavtal för el som började gälla den 1 januari 2023. Tidigare avtal var ett fastprisavtal medan det nya avtalet har en rörlig del. Koncernen är därmed exponerat för en ny risk; profilrisk. Koncernens elavtal omfattar energianskaffning och leverans av elkraft och elcertifikat. Prissäkring har skett för en viss förbrukningsvolym över en fastslagen tidsperiod. Den elförbrukning som överstiger eller understiger den prissäkrade förbrukningen för varje tidsperiod köps eller säljs för rörligt pris utan tillkommande säkring. För Göteborg Energi Din El AB som elhandels-bolag innebär en volatil elmarknad, i kombination med avtalskonstruktioner med fastprisavtal, en lönsamhetsrisk. Risken minskar i takt med att befintliga fastprisavtal fasas ut.

Försäkringsrisk

Koncernen är exponerad för försäkringsrisk bland annat genom bolaget Försäkrings AB Göta Lejon. Försäkringsrisk består av teckningsrisk, reserv-sättningsrisker, koncentrationsrisker och återför-säkringsrisker. Teckningsrisk finns om det finns risk att den beräknade premien inte täcker det förväntande skadebeloppet. Bolaget begränsar denna risk genom att köpa återförsäkring med

stop loss-skydd. Reservsättningsrisk föreligger om det finns risk att den avsatta reserven för inträffade skador inte är tillräcklig. Även här ger stop loss-återförsäkringen ett skydd. Genom den av kommunfullmäktige beslutade försäkrings-policyn ska Försäkrings AB Göta Lejon svara för försäkringsskyddet för stadens samtliga bolag och nämnder. Risken hanteras genom köp av återför-säkring. För att minimera återförsäkringsrisken accepteras inte återförsäkrare med lägre rating än A- på Standard & Poor's skala. Det är viktigt att Försäkrings AB Göta Lejon kan upphandla sina återförsäkringsprogram med full täckning så att bolaget kan leverera på sitt uppdrag att försäkra staden. För 2022 var verksamheten återförsäkrad.

Borgensrisk

Höga elpriser gör att föreningar med egna anläggningar står inför en tuff utmaning. Detta i kombination med stigande räntor medför en ökad risk för infriande av borgen i det längre perspektivet. För 2023 bedöms det finnas risk för infriande av borgen om 15 mnkr.

Gröna obligationer

Inom obligationsprogrammet och i enlighet med stadens ramverk ges även gröna obligationer ut. Dessa finansierar projekt inom ramen för stadens miljö- och klimatprogram. Fyra av årets obliga-tionsemissioner har varit gröna obligationer om totalt 4,0 mdkr. Sammanlagt har staden 18,4 mdkr i utestående gröna obligationer, vilket är 57 procent av stadens totala obligationsvolym och 36 procent av den totala upplåningen. Fördelningen av projekt framgår i tabellen på nästa sida. Per 31 december 2022 uppgick projektportföljen till 2,5 mdkr, vilket innebär att under 2023 finns utrymme att upplåna 0,1 mdkr till redan färdigklassade gröna projekt.

Projektfördelning – Gröna obligationer

Projekt (mnkr)	Förvaltning/Bolag	Projektkategori	2013-18	2019	2020	2021	2022
Ultrafilter	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	575	22	27	58	25
Elfordon	Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	96	27	34	39	81
Kväverening	Gryaab AB	Vattenhantering	356	-	-	-	-
Trädplantering	Park och natur	Hållbar miljö	33	7	8	7	14
Celsius – fjärrvärme	Göteborg Energi AB	Energieffektivisering	5	-	-	-	-
Fotgångarstaden	Trafikkontoret	Hållbara transporter	109	17	8	7	5
Cykelstaden	Trafikkontoret	Hållbara transporter	181	84	80	61	68
Energieffektivisering inom trafik	Trafikkontoret	Energieffektivisering	170	18	46	41	25
Hållbart byggande*	Lokalförvaltningen	Gröna byggnader	2 488	906	70	750	–290
Framtiden	Förvaltnings AB Framtiden	Gröna byggnader	2 189	1 633	1 302	1 416	843
Spårvagnar	Göteborgs Stads Leasing AB	Hållbara transporter	302	9	–311	-	-
Kodammarna	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	114	66	117	98	47
Solcellspark	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	38	6	31	14	-
Selma Stad	Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	Gröna byggnader	239	214	118	-	-
Vatten och avloppsledningar	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	69	15	78	28
Stormwater management	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	6	22	24	1
Brudaremossen deponi	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	28	18	-	-
Hotell	Liseberg AB	Gröna byggnader	-	65	277	435	1 069
Elbussar**	GS Buss AB	Hållbara transporter	-	92	40	-	–132
Kommersiella lokaler	HIGAB	Gröna byggnader	-	144	-	106	-
500 nya publika laddplatser för elbilar	Göteborg Energi AB	Hållbara transporter	-	-	-	19	-
Byte av pannor Rya HVC	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	-	-	-	364	72
Björlanda Pumpkedja	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	-	59	101
Vadhavet	Göteborgs Hamn AB	Biologisk mångfald	-	-	-	47	-
Solceller LF	Lokalförvaltningen	Förnyelsebar energi	-	-	-	22	26
Förnyelse av vattenledning (Reinvestering: vatten och avloppsledning)	Kretslopp och vatten	Vattenhantering	-	-	-	-	145
Fjärrkyla	Göteborg Energi AB	Energieffektivisering	-	-	-	-	66
Ackumulatortank	Göteborg Energi AB	Förnyelsebar energi	-	-	-	-	145
Zinkåtervinning	Renova AB	Avfallshantering och cirkulär ekonomi	-	-	-	-	63
Rökgasrening	Renova AB	Vattenhantering	-	-	-	-	111
Förbindelseledning Mölndalsån	Gryaab AB	Vattenhantering	-	-	-	-	16
Summa per år			6 895	3 413	1 902	3 645	2 529
Summa ackumulerat				10 308	12 210	15 855	18 384

* Ett negativt belopp för 2022, elbussarna har tagits bort från stadens gröna portfölj då de sedan 2022-06-13 inte är i GS Buss AB:s ägo.
** Ett negativt belopp för 2022, volymen av bortval av projekt, som inte uppfyller gränsvärden för energiprestanda i enlighet med stadens gröna ramverk, överstiger volymen av tillval av projekt.

Upplysning om pensionsförpliktelser

I detta avsnitt lämnas upplysningar om kommunen och den kommunala koncernens totala pensionsförpliktelser, både för den del som redovisas i balansräkningen och den som redovisas utanför som ansvarsförbindelse.

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
Pensionsförpliktelse	2021	2022	2021	2022
1. Total pensionsförpliktelse i balansräkning och ansvarsförbindelse	14 284	14 140	15 628	15 547
<i>a. varav avsättning inklusive särskild löneskatt</i>	<i>4 055</i>	<i>4 265</i>	<i>5 278</i>	<i>5 559</i>
<i>b. varav ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt</i>	<i>10 229</i>	<i>9 875</i>	<i>10 350</i>	<i>9 988</i>
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	411	392	1 657	1 628
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	14 695	14 532	17 285	17 175
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	693	652	2 198	2 031
<i>a. varav överskottsmedel</i>	<i>128</i>	<i>122</i>	<i>238</i>	<i>170</i>
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0
7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0	0	0	0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	693	652	2 198	2 031
Finansiering				
9. Återlånade medel	14 002	13 880	15 088	15 144
10. Konsolideringsgrad	5 %	4 %	13 %	12 %

Upplysning avseende egna förvaltade pensionsmedel:
Göteborgs Stad har ingen egen förvaltning av pensionsmedel.

Upplysning avseende vilka förpliktelser som har tryggats genom pensionsförsäkring och/eller pensionsstiftelse:
De förpliktelser som tryggats genom pensionsförsäkring är helt hänförliga till pensioner intjänade före 1998.

Av tabellen ovan framgår kommunens och kommunkoncernens totala pensionsförpliktelser i balansräkning och ansvarsförbindelse. Den största delen avser åtagande för pensioner och särskild löneskatt före 1998. Dessa åtaganden redovisas inte som en avsättning i balansräkningen, utan som en ansvarsförbindelse enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Per 31 december 2022 fanns även upplupen avgiftsbestämd pension i kommunen på 895 mnkr inklusive särskild löneskatt.

I Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten framgår att medel avsatta för pensionsförpliktelser som förvaltas av Göteborgs Stad huvudsakligen ska återlånas, vilket innebär att medlen ska användas i den egna verksamheten.

Bakgrunden är att kommunen är en netto-läntagare, det vill säga de finansiella skulderna är större än de finansiella tillgångarna. En placering av pensionsmedel skulle då kräva en ökning av låneskulden. Kommunen arbetar därför efter principen att pensionsmedel inte bör placeras externt så länge man är nettoläntagare. Kommunen har inga egna placerade pensionsmedel. Pensioner intjänade före 1998 hanteras helt som återlån, förutom den försäkringsinlösen på 700 mnkr som skett enligt separat gjord upphandling. Pensioner intjänade från och med 1998 inbetalas som tjänstepensionsförsäkring till upphandlat pensionsförsäkringsbolag, och arbetstagarer väljer själv en pensions- eller fondförsäkring som pensionsavgiften ska betalas till.

Händelser av väsentlig betydelse

Detta avsnitt ger upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat och ekonomiska ställning och har haft väsentlig påverkan på verksamheten.

Under 2022 har Sverige påverkats av Rysslands krig i Ukraina, en energikris och hög inflation som uppkommit på grund av stora störningar i leveranskedjorna i pandemins efterdyningar. Den höga inflationen har i sin tur drivit upp räntorna. Prisökningar på el, gas, drivmedel och livsmedel har tillsammans påverkat stadens verksamheter.

Göteborgs Stad har under året arbetat med att ordna boenden åt skyddsbehövande från Ukraina. Varje vecka har ukrainare anvisats till Göteborg som enligt Migrationsverkets fördelning skulle vara förberedda på att kunna ta emot 1182 flyktingar. Tillsammans med ideella organisationer har staden tagit fram cirka 850 platser och 625 skydds-sökande har under 2022 flyttat in i boendena.

Kommunvalet genomfördes och totalt röstade 354 893 av de 463 983 röstberättigade göteborgarna. Det innebär att valdeltagandet var 76,5 procent, vilket är en minskning med 4,5 procentenheter jämfört med valet 2018.

Under sommaren slogs det publikrekord på Ullevi. Antal åskådare som besökte arenan var nästan 800 000, en förbättring med 200 000 jämfört med tidigare rekord.

Arbetet med en ny organisation för stadsutveckling har fortsatt och fyra nya nämnder bildades vid årsskiftet. Detta utifrån syftet att ge en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess samt ökad effektivitet och transparens för boende, besökare och näringsliv.

Staden har fortsatt stort fokus på det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Under året har kommunfullmäktige antagit ett nytt program med det övergripande målet att Göteborg är en trygg och säker stad. En samverkansöverenskommelse har slutits mellan Göteborgs Stad och Polismyndigheten Storgöteborg.

Sveriges kommuner och regioner beskriver att hot, hat och otillåten påverkan eskalerar mot personer som verkar inom kommunal och regional verksamhet. Detta riktas både mot anställda och förtroendevalda, vilket riskerar att undergräva det öppna samhället och hotar demokratin och rättsordningen. Frågor om skyddsåtgärder i syfte att skydda och stärka samhället har aktualiserats genom pågående desinformationskampanj mot socialtjänster i bland annat Göteborg. Genom systematiskt arbetsmiljöarbete och översyn av lagstiftning kan både anställas och förtroende-valdas trygghet stärkas. Inom staden har socialförvaltningarna under året vidtagit ett flertal åtgärder och fortsatta insatser planeras.

Nedan följer några viktiga beslut i kommunstyrelsen och fullmäktige samt andra viktiga händelser som skett under året.

Program och planer

- » *Översiktsplan för Göteborg inklusive geografiska inriktningar för Innerstaden och för Högsbo-Frölunda*
- » *Barnrättsplan 2022–2024*
- » *Göteborgs Stads energiplan 2022–2030.*
- » *Plan för att förbättra HBTQ-personers livsvillkor* förlängs till och med 2023-12-31.
- » *Biblioteksplan för Göteborgs Stad* förlängs till och med 2023-12-31.
- » *Göteborgs Stads elektrifieringsplan 2022–2030*
- » *Förlängning av Handlingsplan psykisk hälsa 2023–2024*
- » *Göteborgs Stads plan för digitalisering 2023–2026*

Kommunfullmäktige har bland annat även beslutat om:

- » *Göteborgs Stads riktlinje för stadens lokal-försörjningsplan* och nämnders lokalbehovsplaner
- » *Göteborgs Stads riktlinje för nödvattenförsörjning*
- » *Göteborgs Stads riktlinje för arbetet med att förebygga avhysningar*
- » Namn och reglementen för de nya nämnderna inom stadens organisation för stadsutveckling
- » Att bevilja medel till Göteborg & Co för att tillsammans med Svenska fotbollsförbundet ansöka om att vara med och arrangera delar av EM i fotboll för damer 2025
- » Att fastighetsnämnden bemyndigas att genomföra förvärv av fastigheterna Sörred 8:2, Lexby 3:13 och Sörred 7
- » Genomförandebeslut för Torslanda tvärförbindelse
- » *Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan 2023*
- » Att godkänna Göteborgs Hamns fortsatta investering i ny färjeterminal för att möjliggöra en omlokalisering av Stena Lines Danmarks- och Tysklandsterminaler till Arendal

Under året har kommunfullmäktige fattat beslut om ett antal detaljplaner, exempelvis detaljplan för:

- » Polishus vid Exportgatan inom stadsdelen Backa
- » Spärväg i Engelbrektsgatan mellan Södra Vägen och Skånegatan inom stadsdelarna Heden och Lorensberg
- » Verksamheter vid Pressvägen inom stadsdelen Sörred i Göteborg
- » Spärväg genom Frihamnen och Lindholmsallén inom stadsdelarna Lundbyvassen och Lindholmen
- » Bostäder väster om Billinggatan inom stadsdelen Älvsborg

Påverkan på de finansiella rapporterna

Höga realisationsvinster, 1,4 mdkr, har påverkat de finansiella rapporterna under året. I kommunen uppgick realisationsresultaten till 873 mnkr och för bolagen 553 mnkr. Kommunens realisationsvinst är en följd av stadens investerings- och exploateringsverksamhet och bolagens realisationsvinst består främst av försäljning av Ale Fjärrvärme och fastighets- och verksamhetsförsäljningar från lokalklustret och Liseberg.

Skatteintäkterna blev cirka 800 mnkr högre än budget. Antalet arbetade timmar har under året stigit mer än de flesta bedömare räknat med, vilket har gjort att stadens skatteintäkter också utvecklats mer positivt än förväntat.

Den stigande inflationen har under året medfört kraftigt stigande räntor. För den korta marknadsräntan innebär det en ökning på knappt 3 procent. Då den kommunala koncernen har en stor andel av skulden räntesäkrat slår inte ökningen igenom direkt utan i långsammare tempo. Detta innebär att snitträntan för 2022 för den kommunala koncernen är i nivå med räntan för 2021, dvs. 1,0 procent jämfört med 0,9 procent.

Förändringarna på den globala energimarknaden med höga gas- och elpriser samt mycket stor volatilitet i kombination med avtalskonstruktioner med fastprisavtal i Göteborg Energi Din El AB, har medfört en stor negativ avvikelse på det ekonomiska resultatet för Göteborg Energi AB.

För övrigt består många av de beskrivna väsentliga händelserna av beslut kring investeringar och åtgärder för framtida exploatering. Detta kommer främst ha påverkan i de finansiella rapporterna på sikt i takt med att investeringarna genomförs.

Viktiga händelser efter årets slut

Trafikverket beslutade i januari 2023 att häva kontraktet med AGN Haga, den entreprenör som bygger deletapp Haga som en del av projektet Västlänken. Huvudskälet för hävningen är omfattande och tilltagande förseningar i deletappen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Stadens omfattande organisation och mångsidiga uppdrag gör att ledningsprocesserna löpande behöver ses över för att vara effektiva och verkningsfulla. I denna del beskrivs väsentliga aspekter och utveckling avseende styrning, uppföljning och intern kontroll i den kommunala koncernens och kommunens verksamhet.

Ramar för styrning

Göteborgs Stads styrsystem integrerar planering och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning. Nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad. Stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll är därför strukturerad enligt PDSA-modellen (planera, genomföra, följa upp och utveckla) i syfte att förtydliga vad som förväntas av nämnder och bolagsstyrelser i styrningens olika faser. Sammantaget ställer detta krav på att nämnder och bolagsstyrelser har ett effektivt system för styrning, uppföljning och kontroll som är dokumenterat i de delar där det bedöms verkningsfullt. Med system avses det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnden och förvaltningen eller styrelsen och bolaget använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag.

Göteborgs Stad ska inte ha fler styrande dokument än vad som behövs för att styra verksamheten. En allt för omfattande mängd riskerar att bli svåröverskådlig, både för allmänheten och för verksamheten. Omfattningen på styrning, uppföljning och kontroll ska också alltid väga kontrollkostnad mot kontrollnytta. Under 2022 har fortsatt fokus legat på att se över styrmängd

och administration kopplat till styrsystemet i syfte att öka ändamålsenligheten bland de styrande dokumenten och minska den administrativa belastningen.

Utvärdering av styrning, uppföljning och kontroll

Årligen ska nämnder och styrelser bedöma sina ledningssystem för verksamheten för att säkerställa att de är betryggande i förhållande till de gemensamma krav som ställs. Bedömningen ska ske varje år för att vidmakthålla effektivitet över tid eftersom ledningssystemet påverkas av den ständiga dynamik som finns i organisationerna.

Kriterierna som tagits fram till stöd för bedömningen omfattar såväl struktur, systematik som organisationskultur. Ett tillräckligt effektivt system ska försörja ledningsnivåerna med relevant information så att beslutsfattare på olika nivåer kan fatta välgrundade beslut och på så sätt ta ansvar för verksamheten. Det oavsett om det handlar om planering av verksamheten, riskbedömningar, resultat från intern kontroll och avvikelshantering, analys och slutsatser av utfall eller beslut om förbättringsinsatser. Förutom denna infrastruktur för styrning ska ledningssystemet stödja ett kommunikativt och öppet klimat och agerande som är förenligt med verksamhetens bästa.

De nya stadsutvecklande nämnderna befinner sig i ett uppbyggande skede där styrformer och ledningsprocesser håller på att ta form. Socialnämnderna, äldre samt vård och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd som bildades år 2021 bedömer nu att grundstrukturerna för styrning inom respektive verksamhet kommit på plats, men att vidareutveckling pågår till exempel i samordning över organisatoriska gränser för helhetssyn utifrån målgruppernas situation. Övriga nämnder och styrelser är i ett förvaltande skede. Deras sammanfattande bedömning för året är att ledningssystemen är tillräckligt effektiva, men kräver ständigt underhåll och att man agerar på de delar som behöver förstärkas.

Visselblåsarfunktionen

Inför 2022 trädde *Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden*, den så kallade visselblåsarlagen, i kraft den 17 december 2021. Lagens ikraftträdande har inneburit att ramverket kring vad som gäller vid hantering av visselblåsartips har tydliggjorts.

Enligt lagen ska den interna rapporteringskanalen (visselblåsarfunktionen) ta emot tips, ha kontakt med tipslämnarna, följa upp innehållet i tipset och lämna återkoppling om uppföljningen till tipslämnarna. Visselblåsarlagen har påverkat

stadens visselblåsarfunktions arbetssätt och har framför allt satt ramarna kring vad som är ett tips som funktionen bör utreda.

Lagen gäller vid rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Det kan gälla ett handlande eller en underlåtenhet att göra något. Det gäller inom alla olika områden, så länge det finns ett allmänintresse av att informationen kommer fram. Kravet på allmänintresse innebär att rapportering om förhållanden som enbart rör tipslämnarens egna arbets- eller anställningsförhållanden normalt sett inte omfattas av lagen. Sådana frågor får hanteras enligt de vanliga mekanismer som finns inom arbetsrätten och arbetsmiljörätten.

Antalet inkommande tips ökade 2022 jämfört med tidigare år. Bedömning av inkomna tips har gjorts med utgångspunkt i lagens definition om vad som är av allmän intresse och vem som har rätt till skydd enligt lagstiftningen. Under året inkom 160 tips som har hanterats av visselblåsarfunktionen, vilket kan jämföras med att det under föregående år inkom 76 tips och under 2020 inkom 77 tips. Utvecklingen att allt fler använder sig av stadens visselblåsarfunktions tjänst för att rapportera om missförhållanden i verksamheterna fortsätter. Tipsen är i stor utsträckning relevanta och har

utretts. Den stora ökningen av inkomna tips bedöms främst bero på det stärkta anonymitets-skyddet för tipslämnare samt att ett bredare spektrum av missförhållande omfattas.

Ny organisation för stadsutveckling

I november 2021 beslutade kommunfullmäktige att genomföra en förändring av stadens organisation för stadsutveckling. Syftet med förändringen är att staden ska få en organisation som ger en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess – i såväl planering, genomförande som förvaltning av staden. Förändringen ska bidra till ökad effektivitet och transparens i arbetet med stadsutveckling för boende, besökare och näringsliv.

Beslutet innebär att fyra nya nämnder inrättades vid årsskiftet 2022/2023 och att byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, lokalnämnden, park- och naturnämnden samt trafiknämnden upphörde vid samma tidpunkt. Under våren 2022 tog stadsledningskontoret fram förslag till reglementen. I juni fastställdes dessa i kommunfullmäktige tillsammans med namn för de nya nämnderna: stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden samt stadsfastighetsnämnden.

Under 2022 har genomförandet av organisationsförändringen skett under ledning av stadsledningskontoret, men arbetet har bedrivits i samverkan med berörda förvaltningar och med deltagande av chefer och medarbetare i dessa

verksamheter. Utöver en förändring i fördelningen av verksamhetsansvar mellan nämnder har arbetet med genomförandet haft en tydlig inriktning på att lägga en grund för en förändring i arbetssätt samt roll- och mandatfördelning i flera av stadsutvecklingens centrala processer.

Ny styrmiljö för stadens digitalisering

Göteborgs Stads nya styrmiljö ska ge staden en gemensam grund i det övergripande arbetet med digitalisering. Styrmiljön består av policy för digitalisering och IT, riktlinje för ny styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning samt en plan för digitalisering 2023–2026. Den förändrade styrmiljön förväntas bidra till ett mer effektivt och ändamålsenligt arbete med digitalisering. Riktlinjen för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning träder i kraft 2023 och ansatsen är att möjliggöra nya arbetssätt som förväntas bidra till en starkare styrning och ge möjlighet till samlade prioriteringar för kommunkoncernen i sin helhet. Detta uppnås endast genom att förvaltningar och bolag ställer om och bäddar för nya förändrade och anpassade arbetssätt. Den 8 december 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om *Göteborgs Stads plan för digitalisering*. Planen innehåller fyra målområden med insatser som ska bidra till önskade nulägen för Göteborgs Stads arbete med digitalisering under planperioden 2023–2026.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I detta avsnitt görs en bedömning av om verksamhetens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen sker ur såväl ett finansiellt som ett verksamhetsperspektiv utifrån de riktlinjer som kommunfullmäktige har antagit.

I enlighet med kommunallagen har kommunfullmäktige antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna anger ett långsiktigt och strategiskt perspektiv på verksamhet och ekonomi som sträcker sig längre än budgetperspektivet på ett eller tre år. Budget upprättas inte sammanställt för den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Principen för det finansiella perspektivet är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Principen för verksamhetsperspektivet innebär att kommunen ska bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. I årsredovisningen utvärderas om kommunens och kommunkoncernens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska också innefatta eventuella behov av justering av målvärdena i kommande budgetar för att de långsiktiga målen i riktlinjen ska kunna upprätthållas. Vid bedömning av måluppfyllelse för ställningstagande kring god ekonomisk hushållning i verksamhetsperspektivet har stadsledningskontoret bedömt de övergripande målen och de övergripande verksamhetsmålen.

Göteborgs Stad bedöms sammantaget ha haft en god ekonomisk hushållning under 2022.

För de finansiella målen överträffas de av kommunfullmäktige uppsatta målvärdena både för 2022 och beräknat som ett tioårigt genomsnitt enligt de finansiella riktlinjerna.

De tre övergripande målen för stadens verksamheter bedöms vara delvis uppfyllda och även merparten av de övergripande verksamhetsmålen bedöms vara helt eller delvis uppfyllda. Göteborg har även under 2022 haft en stabil ekonomi med en förbättrad arbetsmarknad och allt färre hushåll som varit beroende av försörjningsstöd. Det finns dock stora utmaningar inom flera områden. För äldreomsorgen är måluppfyllelsen låg utifrån hur brukarna uppfattar verksamheten. Det syns även en försämring i uppfattningen av stadens näringslivsklimat. Sjukfrånvaron är fortfarande hög och inte heller medarbetarengagemanget når upp till stadens målvärde.

Den sammantagna bedömningen både utifrån ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv är att staden har haft en god ekonomisk hushållning utifrån de av kommunfullmäktige fastställda målvärdena för 2022.

Kommunfullmäktiges övergripande mål

Kommunfullmäktige har i budget 2022 beslutat om tre övergripande mål att gälla för alla verksamheter inom staden. Till vart och ett av de övergripande målen svarar ett antal övergripande verksamhetsmål. För de övergripande verksamhetsmålen har kommunfullmäktige fastställt indikatorer och målvärden. I budgeten finns även angivet vilka övergripande verksamhetsmål som är av särskild vikt för den enskilda nämnden/styrelsen.

Bedömningen av om de övergripande målen är uppfyllda eller inte har gjorts utifrån en överställd bedömning av till vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. Hänsyn har även tagits till den trendmässiga utvecklingen för indikatorerna samt till annan kunskap och data som har bedömts som relevant för att visa på utvecklingen. Bedömningen av måluppfyllelsen skiljer sig i vissa fall från den som nämnder och styrelser har gjort. En orsak till detta är att flera nämnder och styrelser i sin bedömning även har utgått från vilka aktiviteter som genomförts och inte i lika hög grad på indikatorernas utveckling.

Nedan följer en kortfattad redogörelse för bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande målen och även en tabell där bedömningen framgår för vart och ett av de övergripande målen och de övergripande verksamhetsmålen.

För det övergripande målet *Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför* är bedömningen att det är delvis uppfyllt. Fem av de sex övergripande verksamhetsmålen bedöms vara delvis uppfyllda medan målet *Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande* inte bedöms vara uppfyllt. En indikator har ökat, men övriga indikatorer ligger på en lägre nivå än 2020. Pandemins tidigare omfattande påverkan på målområdet har klingat av och flera verksamheter har återhämtat sig. Däremot ser många verksamheter att det uppstått flaskhalseffekter som en följd av pandemin med brist på personal, speciellt inom besöksnäringen. Bedömningen avseende förskola

och skola grundar sig på att de flesta indikatorer för förskola, gymnasieskola och vuxenutbildning ökar och när målvärdena. I grundskolan är målvärdena genomgående inte uppfyllda och indikatorerna visar istället på en negativ utveckling.

Det övergripande målet *Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro* bedöms vara delvis uppfyllt. Måluppfyllelsen grundar sig på årets måluppfyllelse för de fyra övergripande verksamhetsmålen, som samtliga har bedömningen delvis uppfyllt. Flera av de övergripande verksamhetsmålen indikatorer saknar värde, men även trenden för utvecklingen av indikatorernas värde har beaktats vid bedömningen. Den samlade bedömningen är att Göteborg till viss del är en hållbart växande storstad med framtidstro. Staden gör åtgärder och tar initiativ inom klimatomställningen, andelen av resorna i staden som sker med kollektivtrafik har ökat med fyra procent sedan förra året, andelen utsatta områden i Göteborg när målvärdet för året och staden växer sett till antal inflyttade och färdigställda bostäder. Ändå behöver staden fortsätta med åtgärder och kraftsamla tillsammans med andra, för att Göteborg ska nå målet att vara en hållbart växande storstad med framtidstro.

Även det övergripande målet *Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt* bedöms vara delvis uppfyllt. Ett av de övergripande verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllt och två bedöms som delvis uppfyllda. Stadens ekonomi är stabil trots den negativa påverkan som kriget i Ukraina har haft på konjunkturen med prisökningar och stigande räntor. Arbetslösheten har fortsatt att minska och allt färre hushåll har varit beroende av försörjningsstöd. Däremot syns ingen förbättring vad det gäller sjukfrånvaron, vilket kan bero på den höga smittspridningen av covid-19 i början av året. Inte heller går det att läsa av någon förbättring av företagsklimatet. Kostnaden per invånare för äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg är högre än målvärdet för 2022. I relation till löne- och prisökningarna har kostnaden dock minskat för individ- och familjeomsorgen jämfört med 2021.

Kommunfullmäktiges övergripande mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för året
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	Delvis uppfyllt
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor	Delvis uppfyllt
Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla	Delvis uppfyllt
Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande	Ej uppfyllt
Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv	Delvis uppfyllt
Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare	Delvis uppfyllt
Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit	Delvis uppfyllt
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro	Delvis uppfyllt
Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet	Delvis uppfyllt
Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet	Delvis uppfyllt
Göteborg är en trygg och välskött stad	Delvis uppfyllt
Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat	Delvis uppfyllt
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	Delvis uppfyllt
Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Uppfyllt
Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet	Delvis uppfyllt
Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor	Ej uppfyllt
Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass	Svårbedömt
Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma	Delvis uppfyllt

Finansiella mål för staden

Uttolkningen av god ekonomisk hushållning i staden sker utifrån fyra inriktningar med långsiktiga målvärden. Förutom en inriktning för årlig lägst Stanivå på kommunkoncernens samlade soliditet, avser inriktningarna kommunen och är satta som tioåriga genomsnittsnivåer på resultat, egenfinansieringsgrad av investeringar och balans i exploateringsverksamheten.

De långsiktiga inriktningarna beaktas i utarbetandet av stadens budget där årliga målvärden anges. Det tioåriga perspektivet tillåter samtidigt svängningar och att målvärden enskilda år sätts på en högre eller lägre nivå än vad som anges i

riktlinjen om det är motiverat utifrån exempelvis konjunkturläge. I tabellerna nedan framgår årets utfall i förhållande till de målvärden som sattes i budget för 2022. Den övre tabellen innehåller utfall och målvärde för det enskilda året 2022 och i den nedre tabellen anges utfall och målvärde för det tioåriga genomsnittsvärdet.

Utfallsvärden för såväl 2022 som utifrån ett tioårigt snitt överstiger de målvärden som kommunfullmäktige beslutat om. God ekonomisk hushållning bedöms därmed föreligga ur ett finansiellt perspektiv.

Målvärden enligt budgetförslaget för god ekonomisk hushållning

Inriktningar	Målvärde 2022	Utfall 2022
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	28 %
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	2 %	5,6 %
Egenfinansieringsgraden av investeringarna	47 %	115 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	108 %	114 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Inriktningar	Målvärde 2022 rullande tioårsvärde	Utfall 2022 rullande tioårsvärde
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	15 %	28 %
Resultatet bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,3 %	4,9 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	101 %	115 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	108 %	114 %

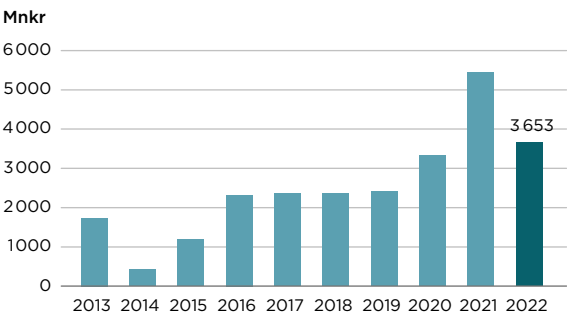
Finansiell analys av den kommunala koncernen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av den kommunala koncernen, det vill säga kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Årets resultat

Årets resultat för den kommunala koncernen uppgick till 3 653 mnkr, varav kommunen bidrog med 2 554 mnkr och bolagen med 1 231 mnkr. Kommunalförbunden minskade resultatet med 3 mnkr och justeringar för att hantera interna mellanhan- den mellan kommunen och bolagen reducerade resultatet med 129 mnkr. Justeringarna bestod i huvudsak av resultatjustering avseende internvinst vid fastighetsöverlåtelser från bolag till kommun.

Årets resultat

Koncernresultatet förklaras delvis av realisationsvinster, 1 426 mnkr, där kommunens del är något högre än den från bolag. Bolagens del består främst av realisationsvinster från försäljning av Ale Fjärrvärme samt fastighets- och verksamhetsförsäljningar inom lokalklustret och Liseberg. Frånräknat realisationsvinster tynger det starkt försämrade resultatet i Göteborg Energi AB och underhållskostnader i Framtidenkoncernen ner årets resultat från bolagen. Det möts till del av goda resultat inom bland annat turism, kultur och evenemangsklustret samt i Higab.

Det förändrade intäktsregelverket RKR R2 har bidragit till ökade intäkter från privata investerings- och exploateringsbidrag med 440 mnkr. Förutom detta har stadens skatteintäkter utvecklats betydligt mer positivt än förväntat, då antalet arbetade timmar under året stigit mer än vad de flesta bedömare räknat med och därmed har också kostnadsutvecklingen ökat.

Årets resultat tillsammans med tidigare års resultat har sammantaget bidragit till att stärka den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen.

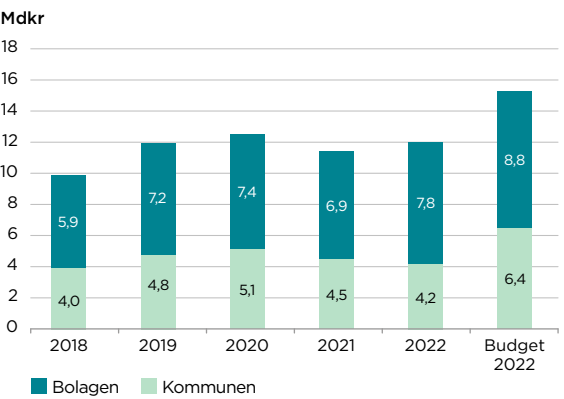
Verksamhetens omsättning

Den kommunala koncernen redovisade under 2022 intäkter på 70 333 mnkr, varav 53 procent bestod av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Det är samma procentuella andel som föregående år. Skatteintäkter stod för en stor del av den totala ökningen om 3 531 mnkr jämfört med 2021. Totalt ökade skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning med 1 929 mnkr. Verksamhetens intäkter steg med 1 578 mnkr och finansiella intäkter ökade med 24 mnkr.

Investeringar

Den kommunala koncernen genomför från år till år stora investeringar när befolkningen växer och över tid kommer det sannolikt ske en fortsatt omfattande stadsutveckling och utbyggnad av verksamhet, samt att åldrande anläggningar kommer vara i behov av upprustning. Bruttoinvesteringarna ökade 6 procent jämfört med föregående år, och uppgick 2022 till 12 mdkr. Totalt sett var dock investeringsvolymen hela 27 procent, eller drygt 3 mdkr, lägre än budgeterat. Stadens ambitioner och behov av stadsutveckling som visar sig i de budgeterade nivåerna har under året varit svårt att helt genomföra. Den huvudsakliga orsaken till detta är att projekt av olika skäl har behövts skjutas fram i tid, exempelvis påverkas tidplanen av överklaganden och överprövningar.

Investeringar brutto

Koncernens höga resultat och en investeringsnivå under budget har bidragit till att investeringarna till stor del kunnat finansieras med egna medel. Egenfinansieringsgraden av årets investeringar var 79 procent, vilket är lägre än förra året. Sedan 2014 har graden av egenfinansiering minskat under ett antal år, när investeringsvolymerna ökat och överskotten inte ökat i samma utsträckning. Därför har det tioåriga snittet sjunkit under flera år från en tidigare mycket hög nivå. Den nedåtgående trenden bröts på grund av höga resultat och lägre investeringstakt under 2020 och 2021, men har återigen vänt ner och under 2022 uppgick det tioåriga snittet till 97 procent.

Balansomslutning

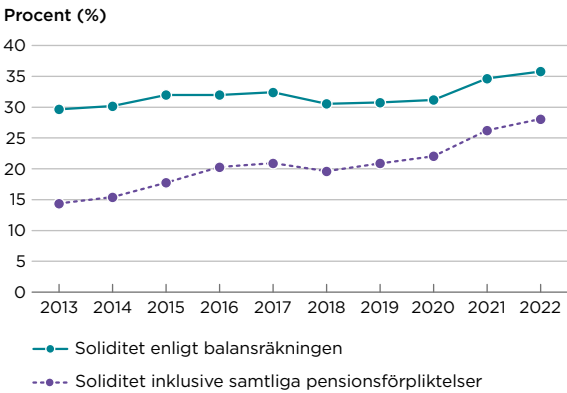
Balansomslutningen, det samlade bokförda värdet på tillgångarna, uppgick till 129,4 mdkr, varav kommunen stod för 103,4 mdkr, kommunalförbunden 0,6 mdkr och bolagen för 82,7 mdkr. Interna mellanhavanden inom de sammanställda räkenskaperna för koncernen var 57,4 mdkr. Balansomslutningen ökade med drygt 5 procent och en stor del av förklaringen är ökade investeringar.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och svarar för hur mycket av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetsutvecklingen beror på förändringen av eget kapital och tillgångar. För 2022 uppgick soliditeten till 36 procent, vilket är två procentenheter högre än föregående år. Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen, som inkluderar samtliga pensionsförpliktelser, ökade med tre procentenheter och uppgick 2022 till 28 procent.

Ökningen under 2022 beror på kommunkoncernens höga resultat i relation till förändringen av balansomslutningen.

Soliditet

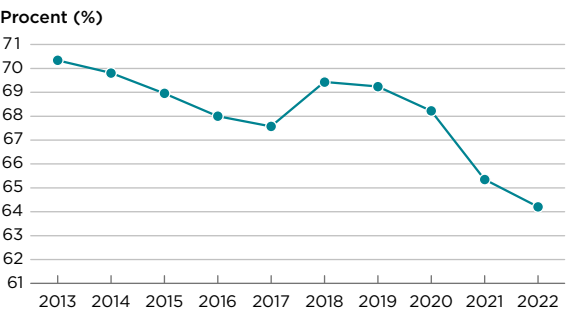
De pensionsförpliktelser som ligger utanför balansräkningen har de senaste åren varit på en jämn nivå och får i takt med ökat eget kapital och ökad balansomslutning en något mindre påverkan på soliditetsmättet.

Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara för en stad av Göteborgs storlek, men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Inriktningen för Göteborgs Stad enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning är en nivå på minst 15 procent inklusive samtliga pensionsförpliktelser. Det är viktigt att bolagskoncernen samlat har en god soliditet för att över tid kunna hantera affärsrisker och självfinansiering av investeringar. Stadshuskoncernen har en god soliditet. I avsnittet *Bolag – ekonomiskt utfall* redovisas de olika bolagens soliditet. Koncernens soliditet är även en del av bedömningen av god ekonomisk hushållning, vilket framgår i avsnittet om finansiella mål för staden.

Skuldsättningsgrad och låneskulden

Diagrammet illustrerar koncernens totala skuldsättning i relation till hela balansomslutningen. Skuldsättningsgraden uppgick till 64 procent, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med 2021. De senaste tre årens höga resultat och en lägre investeringstakt än planerat har hållit tillbaka skuldsättningsgraden.

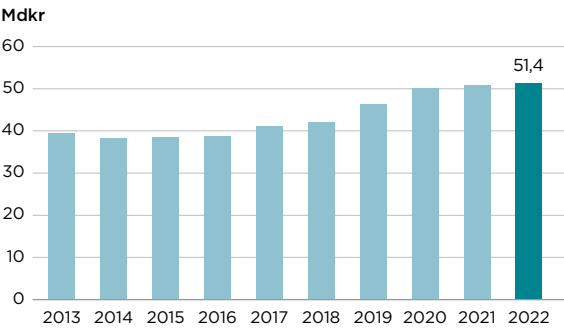
Total skuld- och avsättningsgrad

Den samlade låneskulden har under många år legat relativt stabil för att under 2019 och 2020 öka med cirka fyra mdkr per år. Därefter har skuldutvecklingen inte ökat på det sätt som bedömts i budget för respektive år. Den lägre skuldökningstakten under 2022 beror på fastighets- och verksamhetsförsäljningar inom stadshuskoncernen, samt lägre investeringsvolym hos kommunen, ökat resultat och realisationsvinster vilket ger ett stärkt kassaflöde. Detta har inneburit att investeringarna till stor del har

kunnat finansieras med egna medel. En fortsatt hög skuldutveckling förväntas enligt budgetmål som ställts upp och har sin förklaring i det behov av stadsutveckling som staden befinner sig i.

Låneskuld koncernen

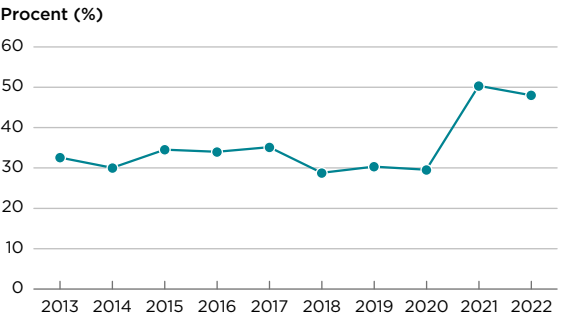

I diagrammet framgår att den kommunala koncernens externa låneskuld vid årsskiftet uppgick till 51,4 mdkr vilket är en ökning med 0,5 mdkr jämfört med året innan. Förändringen förklaras av kommunens skuldökning om 2 mdkr, bolagens skuldökning om drygt 1 mdkr, en ökad likviditet om 0,5 mdkr samt återbetalning av lån, i anslutning till att en placering av säkerställda obligationer förföll, som minskade skulden med 3 mdkr. Bolagens bruttolåneskuld, oaktat bolagens inlåning, uppgick vid årsskiftet till 43,9 mdkr, varav 23,7 mdkr är hänförlig till bolagskoncernen Framtiden. Kommunens nettolåneskuld uppgick till 9,3 mdkr.

Likviditet

Årets kortsiktiga handlingsberedskap i form av kassalikviditet minskade från 50 procent 2021 till 48 procent under 2022. Förändringen förklaras till största del av att den långa placeringen i bostadsobligationer förfallit vilket då försämrat kassalikviditeten. Detta uppvägs delvis av ökade skattefordringar och banktillgodohavanden. I koncernen är de kortfristiga skulderna på samma nivå som föregående år medan i kommunen har de minskat vilket ökar kommunens kassalikviditeten från 58 till 64 procent.

Kassalikviditet

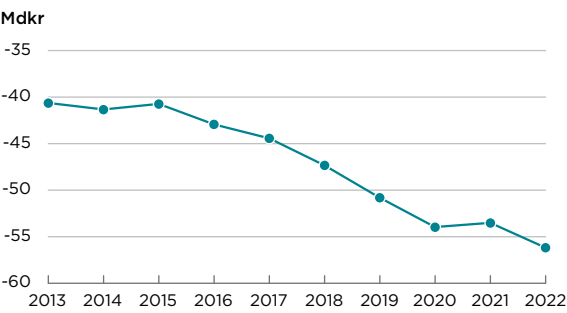

Kommunens koncernbank fungerar som internbank. Koncernbanken har under de senaste åren haft en nivå på kassalikviditeten som innebär att kommunen i kort och medellångt finansiellt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningar. Koncernbankens utlåning till bolagen övergår successivt från reversutlåning till utlåning via kontokredit. Kontokrediten bedöms som långfristig utlåning såvida inte amortering förväntas ske inom tolv månader.

Finansiella nettotillgångar

I måttet finansiella nettotillgångar ingår alla finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på cirka tio års sikt, nämligen finansiella anläggnings-tillgångar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Måttet är viktigt eftersom det speglar den finansiella handlingsberedskap som ligger någonstans mellan de kortsiktiga likviditetsmåten och det långsiktiga soliditets-måttet. De finansiella nettotillgångarna, som försvagats över tid, fortsatte något nedåt och förändringen var 1,4 mdkr motsvarande 2,6 procent. Försvagningen förklaras till stora delar av de stora investeringar som görs inom koncernen, och som delvis lånefinansieras och ökar koncernens totala låneskuld.

Finansiella nettotillgångar

Resultaträkningen uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Verksamhetens intäkter	11 153	528	25 347	-4 267	32 761
Verksamhetens kostnader	-43 793	-502	-20 426	4 015	-60 706
Avskrivningar	-2 208	-24	-3 558	456	-5 334
Verksamhetens nettokostnader	-34 848	2	1 363	204	-33 279
Skatteintäkter	32 931	0	0	0	32 931
Generella statsbidrag och utjämning	4 553	0	0	0	4 553
Verksamhetens resultat	2 636	2	1 363	204	4 205
Finansiella intäkter	540	2	398	-852	88
Finansiella kostnader	-622	-7	-530	519	-640
Resultat efter finansiella poster	2 554	-3	1 231	-129	3 653
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Årets resultat	2 554	-3	1 231	-129	3 653

Balansräkning uppdelad på nämnder, kommunalförbund och bolag

Belopp i mnkr	Nämnder	Kommunal-förbund	Bolag	Eliminering koncernen	Kommunala koncernen
Anläggningstillgångar	90 000	436	73 487	-48 724	115 199
Bidrag till infrastruktur	23	0	0	0	23
Omsättningstillgångar	13 425	186	9 230	-8 702	14 139
Summa tillgångar	103 448	622	82 717	-57 426	129 361
Eget kapital	35 061	77	25 140	-13 979	46 299
Avsättningar	4 624	428	6 572	-53	11 572
Långfristiga skulder	44 733	0	37 125	-34 777	47 081
Kortfristiga skulder	19 030	117	13 879	-8 617	24 409
Summa skulder och eget kapital	103 448	622	82 716	-57 425	129 361

Finansiella nyckeltal

Procent (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Resultatets andel av eget kapital	7,7	7,4	9,3	13,2	7,9
Resultatets andel av totalt kapital	3,2	3	3,6	5,1	3,5
Kassalikviditet	29	30	30	50	48
Finansieringsgrad av investeringar	87	69	88	110	79
Soliditet					
Blandmodell	31	31	31	34	36
Fullfondering	19	21	22	26	28
Skuldsättningsgrad	69	69	68	66	64
varav avsättningsgrad	9	9	9	9	9
varav kortfristig skuldsättningsgrad	23	22	20	20	19
varav långsiktig skuldsättningsgrad	37	39	39	37	36
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	-47 326	-50 803	-53 964	-54 747	-56 180

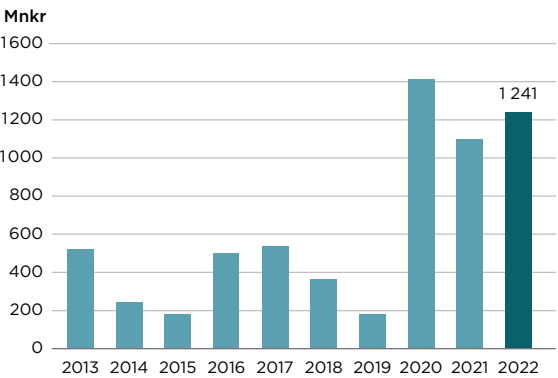
Finansiell analys av kommunen

I detta avsnitt görs en finansiell analys av kommunen exklusive de kommunala koncernföretagen. Sammantaget kan konstateras att kommunens ekonomiska ställning under året har stärkts genom det överskott som uppstått, inte minst på grund av den höga skatteunderlagstillväxten under året. Soliditeten har stärkts och ytterligare medel har kunnat tillföras resultatutjämningsreserven.

Låneskulden har ökat, men eftersom resultatet överträffade förväntningarna samtidigt som investeringsvolymerna inte genomfördes i den takt som budgeterades, blev skuldökningen lägre än förväntat.

Årets resultat och resultatutveckling

Strukturellt resultat

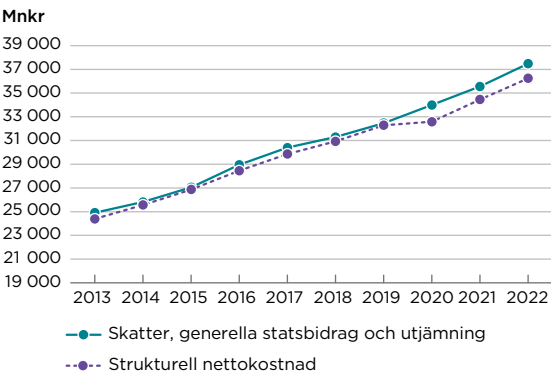

För att se det underliggande löpande driftresultatet och analysera vad detta står för i ett längre perspektiv redovisas ett resultat där jämförelsestörande poster inte tas med, det vill säga det strukturella resultatet. Diagrammet visar strukturellt resultat över en längre tid. För 2022 uppgick det strukturella resultatet till 1 241 mnkr, vilket i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning innebär ett resultat på 3,3 procent. Sett i relation till den senaste tioårsperioden har resultatet endast överträffats 2020.

Precis som under de senaste åren har osäkerheterna under året varit stora kring hur ekonomin skulle komma att påverkas av de olika händelserna i omvärlden som präglat året. Osäkerheterna har handlat både om skatteintäkternas utveckling och om hur verksamheternas kostnader skulle komma att utvecklas mot bakgrund av den stigande inflationen. När året nu summeras kan konstateras att

skatteintäkterna har fortsatt att öka i snabb takt efter den kraftiga inbromsningen som skedde under pandemin 2020. Den starka utvecklingen av skatteintäkterna har gjort att kommunfullmäktige kunnat stärka nämndernas ekonomiska förutsättningar genom beslut om ökade kommunbidrag under året. Samtidigt har verksamheternas nettokostnader inte ökat i den takt som bedömdes i de inledande prognoserna under året. Sammantaget innebär detta att det strukturella resultatet även under 2022 har utvecklats betydligt mer gynnsamt än vad som bedömdes i inledningen av året.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

Diagrammet ovan visar skillnaden mellan skatteintäkternas utveckling inklusive generella statsbidrag och utjämning och utvecklingen av verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster för de senaste tio åren. Efter en period med relativt knappa marginaler uppstod ett stort överskott 2020, till följd av att

kostnadsutvecklingen dämpades under pandemin samtidigt som intäkterna bars upp av kraftigt ökade statsbidrag. I takt med att verksamheterna gick mot ett mer normalt läge 2021 steg nettokostnaderna, vilket gav ett något lägre resultat 2021 i förhållande till 2020.

År 2022 växte återigen marginalerna framför allt beroende på en kraftig ökning av skatteintäkterna. Den oväntat starka konjunkturåterhämtningen under året gjorde att de rena skatteintäkterna ökade med nästan 6 procent jämfört med 2021, men den totala intäktsutvecklingen hölls tillbaka av att de generella statsbidragen minskade något, när en del av de stora tillskotten som kom under pandemin trappades ned något under 2022. Sammantaget ökade intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning med 5,4 procent, vilket är den största ökningen sedan 2016.

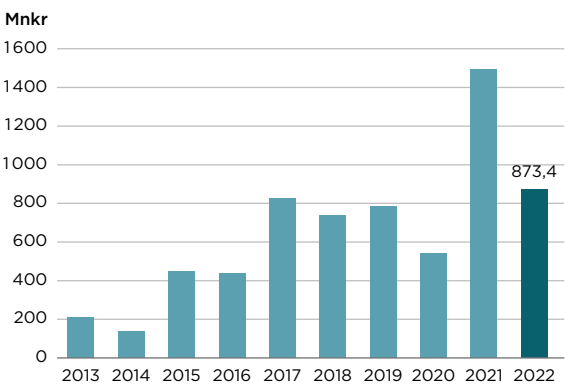
Nettokostnaderna ökade under året med 5,2 procent. Även om nettokostnaderna inte ökade fullt så mycket som bedömdes i inledningen av året så är det en högre ökningstakt än genomsnittet under den senaste tioårsperioden. Den kraftiga inflationen med stora prisökningar på bland annat livsmedel har naturligtvis påverkat kostnaderna i flera verksamheter. Samtidigt är det en stor del av kostnaderna där den kraftiga inflationen kommer få genomslag först 2023. Detta gäller exempelvis

pensionskostnaderna. De minskade under 2022, men kommer att öka kraftigt under 2023 mot bakgrund av bland annat ett kraftigt höjt prisbasbelopp. Detta får stort genomslag på pensionerna.

Jämförelsestörande poster

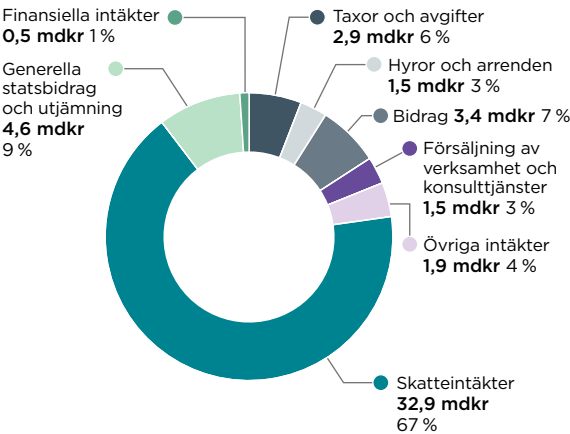
Årets resultat påverkas av ett antal jämförelsestörande poster som redovisas utanför det så kallade strukturella resultatet. De jämförelsestörande posterna består dels av reavinster och dels av exploateringsbidrag. Sammantaget uppgår dessa poster till 1 313 mnkr. Realisationsvinsterna uppgår till 873 mnkr. Utfallet är 273 mnkr högre än budgeterat, men betydligt lägre än 2021. Exploateringsbidragen uppgår till 440 mnkr.

Realisationsvinster

Årets intäkter och kostnader

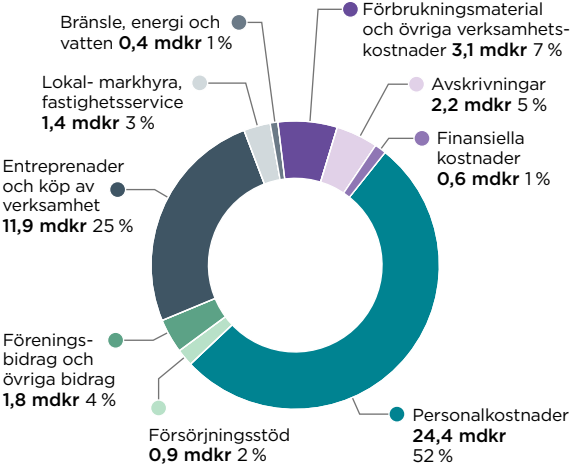
Intäkter

Totalt för kommunen uppgick årets intäkter till 49,2 mdkr. Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning är den klart största intäktsposten och utgjorde 76 procent av de totala intäkterna. Tillsammans uppgick dessa intäkter till 37,5 mdkr, vilket innebär en ökning med 1,9 mdkr jämfört med 2021.

Övriga intäkter av betydelse för kommunen är framför allt taxor och avgifter samt bidrag som tillsammans står för drygt 13 procent av kommunens intäkter. Bidragen utgörs i huvudsak av riktade bidrag från staten som syftar till att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag. De riktade bidragen ökade med drygt 10 procent i förhållande till 2021.

Kostnader

De totala kostnaderna för året uppgick till 46,6 mdkr. Personalkostnader som är den enskilt största posten uppgick till 24,4 mdkr vilket utgör cirka 52 procent av de totala kostnaderna. Jämfört med 2021 ökade personalkostnaderna med drygt 1,1 mdkr vilket motsvarar cirka 3,1 procent.

Ökningen är både en effekt av fler anställda och av årets löneökningar.

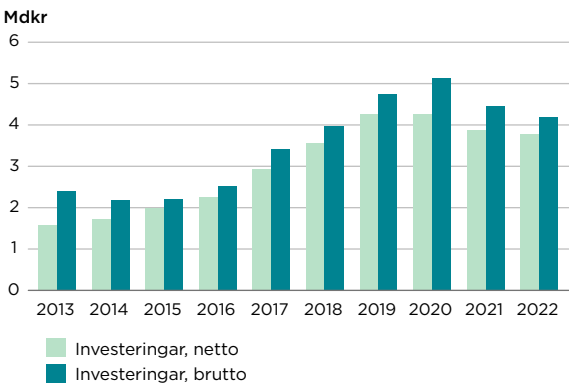
Entreprenader och köp av verksamhet utgör den andra stora kostnadsposten. Totalt uppgick dessa kostnader till 11,9 mdkr 2022 vilket utgör 25 procent av de totala kostnaderna. Jämfört med 2021 har dessa kostnader ökat med cirka 10 procent.

Avskrivningarna uppgick till 2,2 mdkr vilket innebär en ökning med 11 procent jämfört med föregående år. Utvecklingen är en konsekvens av att investeringsvolymerna ökat kraftigt under de senaste åren. Avskrivningarna och andra investeringsrelaterade kostnader kommer fortsätta öka under kommande år då staden fortsatt befinner sig i en fas med stora investeringsbehov. Försörjningsstödet fortsatte att minska och uppgick till strax under 900 mnkr.

Investeringar

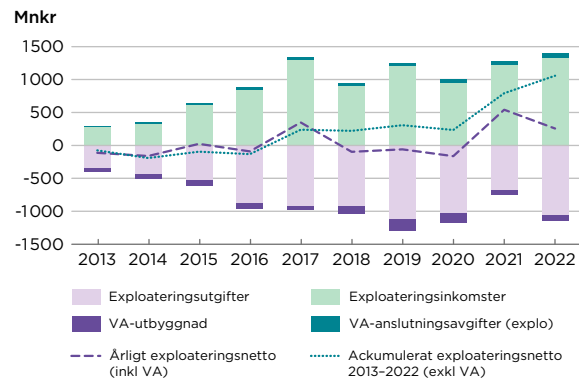
Nämndernas investeringsutgifter uppgick under 2022 till 4,2 mdkr. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick under året till knappt 0,4 mdkr vilket ger ett investeringsnetto på cirka 3,8 mdkr, där investeringar i lokaler för kommunens verksamheter samt infrastruktur uppgår till 70 procent av kommunens totala nettoinvesteringsutgifter. Nämndernas budgeterade nettoutrymme för 2022 uppgick till cirka 6,3 mdkr. Den budgeterade investeringstakten har därmed inte genomförts som planerat. Översiktligt förklaras avvikelserna främst av förskjutningar i planering och genomförande där en allt större andel av volymerna avser mer omfattande och komplexa projekt, med ökad påverkan på de samlade investeringsvolymerna.

Investeringar brutto

Årliga exploateringsutfall

Exploateringsinvesteringar

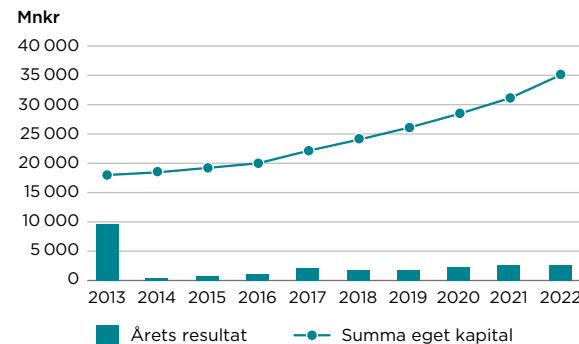

Ovan redovisas volymerna för exploateringsinvesteringar för perioden 2013–2022. Kommunens samlade exploateringsinkomster och exploateringsutgifter, exklusive åtgärder förknippade med VA-utbyggnad, uppgick till 1,3 mdkr respektive 1,1 mdkr för 2022. Utfallen för året är betydligt lägre än de budgeterade volymerna, men ligger i paritet med den nya nivå i genomförandetakt som staden legat på de senaste åren och som speglar den nya takten i stadsutvecklingen sedan ett antal år tillbaka. Antalet, men framför allt storleken och komplexiteten i flera av de pågående exploateringsprojekten, medför större variationer i kassaflödena mellan åren och i förhållande till planerad verksamhet, även vid mindre förskjutningar eller förändringar av tidplaner eller utbyggnadstakt.

Det samlade nettoutfallet uppgick till cirka 270 mdkr för 2022, vilket var cirka 330 mdkr högre än budgeterat. Den långsiktiga inriktningen är att exploateringsverksamheten ska vara självfinansierad över en rullande tioårsperiod. Vid årets slut uppgick det ackumulerade exploateringsnettot för den senaste tioårsperioden till strax under 1,1 mdkr. Med anledning av årets positiva nettoutfall förstärktes egenfinansieringsgraden för den rullande tioårsperioden från 112 procent till 114 procent. Överskottet och självfinansieringsnivån ska dock ses i ljuset av att redan pågående projekt har skjutits framåt i tid och att det finns en osäkerhet med nuvarande konjunkturläge vad det gäller så väl prisutvecklingen för stadens egen utbyggnad och betalningsviljan för, och efterfrågan på, byggrätter och mark.

Utveckling av eget kapital och soliditet

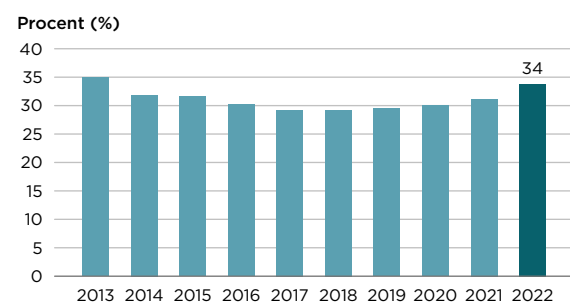
Utveckling av eget kapital

En fördubbling av det egna kapitalet skedde 2013 i och med resultateffekten av omstrukturering inom bolagssektorn (extraordinär post på 8,7 mdkr). Överföringen av bolag till Göteborgs Stadshus AB var en helt koncernintern affär och är därför eliminerad i Göteborgs Stads sammanställda räkenskaper.

Göteborgs Stads egna kapital förstärktes i och med årets resultat på 2 554 mdkr och uppgick till 35,1 mdkr per 31 december 2022. Av det egna kapitalet utgörs 5,6 mdkr av den så kallade resultatutjämningsreserven.

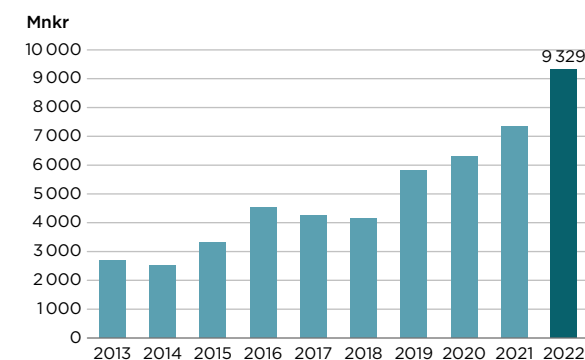
Soliditet enligt balansräkningen

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Diagrammet ovan visar utvecklingen av soliditeten enligt den så kallade blandmodellen där vissa pensionsförpliktelser redovisas utanför balansräkningen. Det skiljer sig mot soliditetsmättet för god ekonomisk hushållning som inkluderar samtliga pensionsförpliktelser. De senaste årens starka resultat har gjort att soliditeten stärkts och nu uppgår till 34 procent vid årets slut. Den långsiktiga trenden har annars varit att soliditeten minskat över tid trots positiva resultat och ett ökat eget kapital. Detta beror delvis på att investeringsvolymerna har ökat, vilket ställer högre krav på resultatet om soliditeten ska bibehållas. Den största anledningen till att soliditetsutvecklingen varit svag sett till den senaste tioårsperioden är

dock att låneskulden för hela koncernen hanteras samlat i koncernbanken, vilket gör att kommunens balansomsättning även påverkas av bolagens låneutveckling. För den kommunala koncernen, där interna mellanhavanden elimineras, utvecklas soliditeten positivt och följer därmed en mer förväntad förbättring kopplat till den positiva resultatutvecklingen.

Utveckling av nettolåneskuld

I diagrammet redovisas utvecklingen av kommunens nettolåneskuld under de senaste tio åren. Nettolåneskuld definieras som koncernbankens upplåning minskad med vidareutlåning till bolagen och minskad med den likviditet som placerats i marknaden. Över hela tioårsperioden har nettolåneskulden gått från cirka 2,7 mdkr till 9,3 mdkr. Under 2022 ökade nettolåneskulden med cirka 2 mdkr. Utvecklingen av nettolåneskulden är i huvudsak en konsekvens av i hur hög grad staden klarar av att egenfinansiera investeringarna. Nettolåneskuldens ökning över tid kan till stor del förklaras av investeringsvolymernas relativt kraftiga ökning under motsvarande period. Trots att resultatnivåerna många år har varit höga, inte minst tack vare höga reavinster, har den ökande investeringsvolymen inte fullt ut kunnat finansieras med egna medel. Skuldökningen under 2022 var, trots den relativt kraftiga ökningen, lägre än förväntat till följd av att kommunens resultat överträffade förväntningarna samtidigt som investeringsvolymerna inte genomfördes i den takt som budgeterades.

Utfall i förhållande till budget

Kommunfullmäktige budgeterade ursprungligen ett resultat på 720 mdkr för 2022. I april beslutade kommunfullmäktige att reservera 100 mdkr av det budgeterade resultatet för att möta eventuella kostnadsökningar i nämnderna med anledning av kriget i Ukraina. Årets resultat på 2 554 mdkr innebär således en positiv avvikelse med 1,9 mdkr mot justerat budgeterat resultat på 620 mdkr. I relation till kommunens totala omsättning innebär det en avvikelse på 3,9 procent.

Nämnderna, som hade budgeterat ett underskott på -115 mdkr, redovisade slutligen ett överskott på 652 mdkr. Några generella orsaker till det höga resultatet i nämnderna är statlig ersättning för sjuklönekostnader mellan januari och mars samt ökade statsbidrag. Utöver de generella orsakerna kan nämnas att socialnämnderna bland annat redovisar lägre kostnader för försörjningsstöd än budgeterat. Därutöver har kommunfullmäktige under året beslutat att utöka kommunbidraget till flera nämnder, vilket har bidragit till att stärka nämndernas resultat.

Kommuncentralt redovisades en positiv avvikelse mot budget på nästan 700 mdkr. Framför allt beror den kommuncentrala avvikelsen på väsentligt högre skatteintäkter än budgeterat till följd av den oväntat starka konjunkturåterhämtningen under 2022.

Utöver de positiva avvikelserna för nämnderna och för de kommuncentrala posterna påverkas resultatet också av några jämförelsestörande poster. Reavinster blev nästan 300 mdkr högre än budgeterat och därutöver uppgick intäkter från exploateringsbidrag till 440 mdkr. Eftersom exploateringsbidragen är behäftade med stora osäkerheter har dessa inte budgeterats och utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget. Budgeterat utdelningskrav om 220 mdkr från Göteborgs Stadshus AB togs bort enligt beslut av kommunfullmäktige i november.

Utfall i förhållande till budget

Belopp i mnkr	Budget 2022	Bokslut 2022
Resultat nämnder	-115	652
Resultat kommuncentrala poster	-85	589
Resultat före jämförelsestörande poster	-200	1 241
Reavinster	600	873
Utdelning	220	-
Exploateringsbidrag	-	440
Övriga jämförelsestörande poster	-	-
Resultat	620	2 554

Finansiella nyckeltal – kommunen

Procent (%)	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteintäktsutveckling	2,9	3,7	4,7	4,6	5,4
Nettokostnadsutveckling exkl. jämförelsestörande poster	3,6	4,4	0,9	6,1	6,0
Driftkostnadsandel	94	95	93	93	93
varav verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	92	91	88	87	87
varav planenliga avskrivningar	4,8	5,1	5,1	5,6	5,9
varav finansnetto	-2,3	-1,3	0,0	0,0	0,0
varav jämförelsestörande poster	-0,4	0,0	0,1	0,0	0,0
Årets resultat / skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5,7	5,2	7,1	7,3	6,8
Bruttoinvesteringar / bruttokostnader	11,0	12,4	13,8	11,3	10,2
Nettoinvesteringar / bruttokostnader	9,9	11,8	12,2	10,5	9,9
Nettoinvesteringar / avskrivningar	264	295	280	220	195
Grad av egenfinansiering av årets nettoinvesteringar	92	88	103	156	115
Soliditet enligt balansräkningen	29	29	30	31	34
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	16	18	20	21	24
Total skuld- och avsättningsgrad	71	71	69	69	66
varav avsättningsgrad	4,9	5,0	4,6	4,9	4,5
varav kortfristig skuldsättningsgrad	24	22	22	21	18
varav långfristig skuldsättningsgrad	41	44	43	43	43
Primärkommunal skattesats (%)	21,12	21,12	21,12	21,12	21,12
Kassalikviditet	57	59	35	58	64
Finansiella nettotillgångar (mnkr)	-12 638	-14 356	-16 002	-17 033	-16 370
Nettolåneskuld (kommunens räntebärande låneskuld) (mnkr)	-4 154	-5 809	-6 307	-7 352	-9 329

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommuner och regioner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet vid årets slut ändå blir negativt måste det återställas med överskott inom tre år. En så kallad balanskravsutredning genomförs varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt.

Göteborgs kommun uppfyller det lagstadgade balanskravet 2022 med ett resultat exklusive realisationsvinster på 1 681 mnkr och har därmed levt upp till balanskravet samtliga år sedan införandet 2000. I syfte att kunna utjämna skatteintäkterna över en konjunkturcykel och skapa större stabilitet för verksamheterna kan avsättning till en resultatutjämningsreserv, RUR, göras. Kommunens riktlinjer medger en avsättning för den del av resultatet som överstiger en procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning,

vilket skulle innebära att 1 306 mnkr kan avsättas till RUR 2022. Enligt stadens regelverk får dock inte resultatutjämningsreserven överstiga 15 procent av summan av skatter, generella statsbidrag och utjämning vilket för 2022 motsvarar 5 623 mnkr. I bokslutet för 2021 uppgick resultatutjämningsreserven till 5 258 mnkr. Därmed begränsas möjligheten att avsätta medel till RUR till 365 mnkr 2022. Resterande del av årets resultat tillförs övrigt eget kapital.

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	2 554
- Samtliga realisationsvinster	-873
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
+/- Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 681
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-365
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	1 316

Väsentliga personalförhållanden

Det här avsnittet innehåller väsentliga personalförhållanden i den kommunala koncernen och kommunen. Det innebär uppgifter om antalet anställda, ålder, könsfördelning och utvecklingen av antalet arbetade timmar. I avsnittet redovisas även de anställdas sjukfrånvaro och förhållanden kring personal- och kompetensförsörjning, ledarskap och lönebildning.

Utbrottet av den smittsamma coronavirusvarianten omikron i början av 2022 gjorde att sjukfrånvaron för helåret ökade jämfört med förra året. Den långsiktiga kompetensförsörjningsutmaningen med fler äldre och färre arbetsföra kvarstår. Samtidigt har den förändrade arbetsmarknaden lett till ökad konkurrens om arbetskraften.

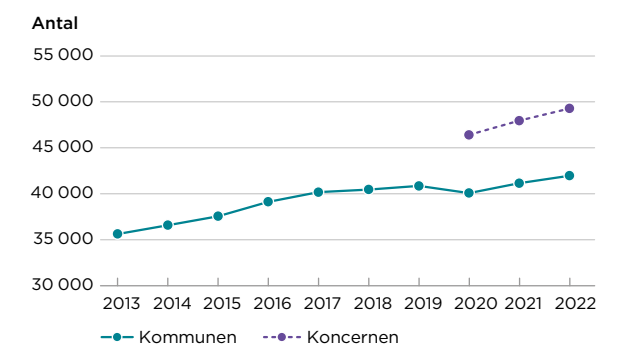
Personalvolym och antal anställda

Stadens personalvolym mäts utifrån den arbetade tiden och brukar oftast benämnas som årsarbetare. Koncernen hade under 2022 en personalvolym på 49 300 årsarbetare, vilket är en ökning med 2,8 procent jämfört med föregående år. Av koncernens årsarbetare var 69 procent kvinnor och 31 procent män.

Ökningen av personalvolymen beror bland annat på att befolkningen har ökat och därmed även behovet av kommunens tjänster. En annan del av ökningen förklaras av utökade uppdrag inom stadsutvecklingsområdet.

Inom staden har den arbetade tiden för yrkesgrupper såsom stödbiträden, elevassistenter, fritidsledare ökat mest under året. Minskningen av den arbetade tiden är störst för stödassistenter, förskollärare och sjuksköterskor.

Antal årsarbetare

Antalet anställda mäts för en enskild månad, december. Det totala antalet anställda är en summering av tillsvidareanställda, tidsbegränsat anställda och timavlönade.

I koncernen var i december totalt 62 900 medarbetare anställda. Det är en ökning med knappt 3 200 jämfört med samma period förra året. Ökningen beror till största delen på fler timavlönade och tidsbegränsat anställda inom bolagskoncernen. Merparten av ökningen handlar om säsongsanställda på Liseberg. Även förra året rapporterade bolaget en ökning då parken öppnade upp efter pandemin, men först i år har bolaget haft en verksamhet som kan likställas med ett normalår. 71 procent av de anställda är kvinnor och 29 procent är män. I koncernen finns drygt 2 700 chefer varav 67 procent är kvinnor och 33 procent män.

Inom nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har det skett en utökning av grundbemanningen i syfte att få en kontinuitet i verksamheten. Det har även skett en större ökning av antalet anställda inom grundskolan.

Sett över en längre tidsperiod har andelen tillsvidareanställda medarbetare i kommunen ökat under flera år och utgör omkring 80 procent. Det ligger väl i linje med stadens målsättning att erbjuda tillsvidareanställningar för att vara en attraktiv arbetsgivare. Cirka 96 procent av de tillsvidareanställda i kommunen, såväl kvinnor som män, har en heltidsanställning. Andelen tillsvidareanställda i kommunen med utländsk bakgrund har ökat från 35 till 37 procent.

Kompetensförsörjning

2022 inleddes med en hög sjukfrånvaro, vilket ledde till att framför allt de brukarnära verksamheterna hade ett stort fokus på att bemanna verksamheten. Även inom övriga nämnder och bolag inleddes året med att hantera konsekvenser av pandemins nedstängningar. I takt med att pandemin klingade av förbättrades förutsättningarna successivt. Arbetsmarknaden har sammantagit under året varit mycket stark och bristen

på arbetskraft både inom privat och offentlig verksamhet har ökat kraftigt. Tillsammans med den demografiska utvecklingen, där personer inom arbetsför ålder minskar och behovet av välfärdens tjänster ökar, blir utmaningarna inom kompetensförsörjningen omfattande.

Den förändrade arbetsmarknaden syns också genom att den externa personalomsättningen ökar för andra året i rad. Koncernens personalomsättning uppgick 2022 till 11,2 procent, en ökning med 2,5 procentenheter. Kommunens personalomsättning var 10,8 procent, en ökning med 2,0 procentenheter medan bolagens omsättning var 14,4 procent, en ökning på 3,4 procentenheter. Den yrkesgrupp som har allra högst personalomsättning är sjuksköterskor, med en omsättning på 23 procent. Även yrkesgrupper som stödbiträde, socialsekreterare, handläggare, undersköterskor och fritidspedagoger har en omsättning mellan 12 och drygt 14 procent. Inom flera av dessa yrkesgrupper har bemanningsbristen varit ihållande under lång tid. Inom bolagskoncernen är det främst enstaka bolag som står för den ökande personalomsättningen.

Även chefsomsättningen ökar jämfört med förra året, från 10,6 till 12,2 procent. För första linjens chef är motsvarande siffror 12,9 procent,

en ökning med 2,9 procentenheter. Chefsomsättningen är inte jämförbar med personalomsättning och inkluderar även rörlighet inom och mellan förvaltningar.

Att antal utannonserade tjänster i staden har ökat och antal sökande per tjänst har minskat, visar också på en stark arbetsmarknad med hög efterfrågan. Andelen tjänster som annonseras och leder till en rekrytering, har minskat från föregående år, vilket är särskilt tydligt när det gäller yrkesgruppen stödpedagoger.

Under 2022 har flertalet nämnder och styrelser rapporterat att de arbetar med den stora utmaningen gällande verksamhetens kompetensförsörjning. Det är svårt att rekrytera till vissa yrken och de som söker stadens utannonserade tjänster matchar inte alltid den efterfrågade kompetensen. Inom flera yrkesgrupper är det också av konkurrensskäl svårt att behålla medarbetare. Arbetsmarknaden är gynnsam för den som redan är etablerad.

För att möta matchningsproblematiken på arbetsmarknaden pågår arbete inom flera förvaltningar och bolag för att internt utbilda framtida medarbetare. Det sker till exempel genom att se över möjligheterna att anställa grupper som står långt från arbetsmarknaden, erbjuda språkutbildning samt att anställa svårrekryterade grupper som erbjuds full lön under utbildningsperioden.

Lärdomarna efter pandemin kring förändrade arbetssätt har fortsatt under året. Flera av de som arbetat hemifrån återgick till arbetsplatsen i varierande omfattning. Många nämnder och styrelser har rapporterat om att det pågår etablering av nya arbetssätt, både för att möjliggöra flexibilitet för arbetstagarna och för att tillgodose de behov som finns av att träffas fysiskt för att bygga en gemensam kultur och effektiva samarbeten.

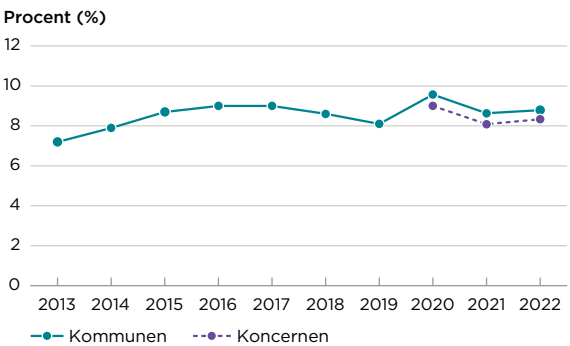
Svårigheterna att hitta den kompetens som krävs för verksamheten, kan påverka grunduppdragets kvalitet på kort och lång sikt. Det kan till exempel leda till att medarbetare får högre arbetsbelastning samt till uteblivna eller framskjutna leveranser.

Det har blivit allt svårare att kompetensförsörja verksamheten och stadsledningskontorets bedömning är att de insatser som genomförs inte kommer vara tillräckliga för att lösa situationen. Arbetet som pågår utgår främst ifrån employer branding och rekrytering. Det genomförs även översyn av organisation, arbetssätt, yrkesroller och vem som gör vad i förhållande till dem som vi är till för. Några projekt kring digitalisering i relation till kompetensförsörjningen pågår också,

till exempel har de fyra socialförvaltningarna påbörjat automatisering inom försörjningsstöd. Automatiseringen frigör tid för socialsekreterare som i stället kan fokusera på förändringsarbetet och självförsörjningsprocessen. Trots det som görs, kommer inte arbetskraften att räcka till och staden kommer att behöva hitta fler nya lösningar samt nya sätt att utföra grunduppdraget på, för att möta den brist på arbetskraft som prognostiseras att öka än mer. Staden kommer också att behöva se över och värdera vilken verksamhet som är möjlig att genomföra, utifrån de personella resurser som finns att tillgå.

Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Året inleddes med en mycket hög sjukfrånvaro för att plana ut under våren och i december uppgå till 8,3 procent. Det är en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med förra året.

Hög sjukfrånvaro påverkar bemanningen inom framför allt brukarnära verksamheter. Elevassistenter, stödassistenter, barnskötare, förskollärare, undersköterskor, fritidspedagoger samt vårdbiträden är exempel på grupper med hög sjukfrånvaro, cirka 11–13 procent. För att möta den höga arbetsbelastningen rapporterar nämnderna att de fortsätter arbeta med hälsofrämjande arbetssätt och systematiskt arbetsmiljöarbete.

I årets medarbetarenkät framgår att hot och våld som stadens medarbetare kan utsättas för har ökat. Inom socialtjänsten påverkas socialsekreterarna av den desinformationskampanj som pågår. Situationen påverkar såväl arbetsmiljön som möjligheten att kompetensförsörja verksamheten, vilket kan leda till allvarliga konsekvenser för både individuell hälsa och verksamhetens mål. Utöver socialtjänsten rapporteras även om att arbete pågår inom till exempel idrotts- och biblioteksverksamheten samt inom kollektivtrafiken för att hantera och förebygga hot, våld och incidenter som rör trygghet och säkerhet.

Resultaten i stadens medarbetarenkät visar att utsatthet för kränkande särbehandling/mobbing, sexuella trakasserier och diskriminering har minskat mellan 2017–2021, men ökat något under 2022. Orsakerna till att man upplever sig utsatt, varierar något över åren, men tendensen är samma över tid där etnicitet, kön och ålder är de vanligaste anledningarna. Kompetens att hantera kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier har förbättrats och systematiken har tydliggjorts genom rutin, stödmaterial och utbildning i utredningsmetodik. Enligt medarbetarenkäten känner 94 procent av cheferna och 68 procent av medarbetarna till att det finns en rutin för att hantera kränkningar.

Ledarskap

Chefers organisatoriska förutsättningar har varit en aktuell fråga under lång tid. Särskilt fokus har under året riktats mot stadens chefer inom framför allt välfärdsområdet. Bland annat visar en kartläggning av antal medarbetare per chef att stora personalgrupper, som främst finns inom hemtjänst samt vård- och omsorgsboende, innebär risker för chefers arbetsmiljö och förutsättningar att utföra uppdraget. Även nämnderna som har berörts av stadsutvecklingsområdets omorganisation har rapporterat om en ökad arbetsbelastning och begränsade möjlighet till återhämtning för chefer.

Arbetet med att utveckla chefers organisatoriska förutsättningar, det vill säga de strukturer, krav och resurser som omger cheferna i deras arbete, har fortsatt under året. Arbetet har resulterat i att flera insatser tagits fram, exempelvis för att stärka stödet till chefer, förbättra kommunikationen, samt skapa tydlighet och balans i chefsuppdraget. Syftet är att möjliggöra det nära ledarskapet.

Chefenkätens resultat för Hållbart medarbetar-engagemang, HME, är 82 och har i och med det ökat med en enhet i jämförelse med föregående år. Delindexen för motivation, styrning och inflytande har ökat med två eller tre enheter.

Lön och förmåner

Stadens inriktning är jämställda och konkurrenskraftiga löner för att kunna bemanna verksamheten med rätt kompetens på både kort och lång sikt. För stadens förvaltningar innebär det fortsatta behov av lönerelationsförändringar för att höja lönerna för yrkesgrupper inom sektor vård och omsorg samt utbildning i relation till

yrkesgrupper inom administrativ och teknisk sektor. Flera förvaltningar lyfter att de, utifrån givna ekonomiska förutsättningar, ser svårigheter med att åstadkomma önskade förändringar i lönerelationer för att långsiktigt kunna kompetensförsörja.

Löneöversynen 2022 avslutades för merparten av förvaltningarnas medarbetare i juni. I oktober avslutades även löneöversynen för medarbetare inom Vårdförbundets avtalsområde. Den senare tidplanen var beroende av att ny huvudöverenskommelse inklusive löneavtal med Vårdförbundet tecknades i april. Utfallet för förvaltningarna i löneöversynen 2022 blev i genomsnitt 2,58 procent.

Vid analys efter genomförd löneöversyn 2022 framgår att löneskillnader kvarstår mellan sektorerna inom den kommunala arbetsmarknaden, där vård och omsorg samt vissa delar av utbildning har lönenivåer som understiger teknisk och administrativ sektor. I stadens förvaltningar är kvinnors medellön nu 97,5 procent av männens. Skillnaden har under en tioårsperiod minskat med 5,3 procentenheter. Orsakerna till den positiva utvecklingen är tidigare års löneprioriteringar, marknadspåverkan på kvinnodominerade yrkesgrupper, statliga insatser i skolan samt en större andel kvinnor i traditionellt mansdominerade yrkesgrupper med krav på högskoleutbildning. Medlingsinstitutet (MI) konstaterar att den svenska arbetsmarknaden till stor del är uppdelad så att kvinnor och män arbetar i olika yrken med olika löneläge, vilket överensstämmer med stadens kartläggning.

Arbetsstidsmättet vid ständig nattjänstgöring har från och med 1 april 2022 sänkts enligt kollektivavtal mellan arbetsgivaren och kommunal samt offentliganställdas förhandlingsråd allmänkommunal verksamhet. Detta har medfört vissa ökade kostnader för verksamheter där nattjänstgöring ingår.

För stadens bolag hanteras arbetet med löneöversyn och analys självständigt inom respektive bolag såsom egen juridisk person och arbetsgivare. Bolagen skiljer sig åt vad avser branscher, verksamhet, personalvolym och yrkeskategorier. Kollektivavtalens konstruktioner är också olika, bland annat hade flera bolag ingen löneöversyn 2021. Sammantaget återfinns bolagen inom sex skilda arbetsgivarorganisationer med olika fackliga parter och kollektivavtal. Uppföljningen av utfall avseende deras löneöversyner 2022 visar på en variation mellan bolag på 1,8–3,4 procent.

Väsentliga personalförhållanden Göteborgs Stad

	2021						2022					
	Kommunen			Koncernen			Kommunen			Koncernen		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt antal anställda	36 667	11 406	48 073	42 181	17 569	59 750	37 739	11 784	49 523	44 454	18 483	62 937
Tillsvidareanställda	29 719	8 780	38 499	31 783	12 662	44 445	30 246	9 044	39 290	32 439	12 950	45 389
Tidsbegränsat anställda	2 661	1 080	3 741	4 331	2 095	6 426	2 792	1 154	3 946	4 952	2 401	7 353
Timavlönade	4 287	1 546	5 833	6 067	2 812	8 879	4 701	1 586	6 287	7 063	3 132	10 195
Tillsvidareanställda chefer	1 480	482	1 962	1 735	890	2 625	1 526	495	2 021	1 781	925	2 706
Medelålder tillsvidareanställda	45,6	44,8	45,4	46,2	45,1	45,5	45,6	44,7	45,4	45,6	45,1	45,5
Sjukfrånvaro, totalt	9,4	6,3	8,6	9,0	5,8	8,1	9,5	6,5	8,8	9,3	6,1	8,3
Sjukfrånvaro, 1–14 dagar	3,5	2,9	3,3	3,4	2,8	3,2	3,8	3,4	3,7	3,7	3,2	3,6
Sjukfrånvaro, >14 dagar	5,9	3,3	5,3	5,7	3,1	4,9	5,7	3,2	5,1	5,5	2,9	4,8
Externa rekryteringar	8 823	3 192	12 015	10 823	4 811	15 634	10 176	3 484	13 660	12 012	5 211	17 223
till tillsvidareanställning	3 154	1 143	4 297	3 370	1 563	4 933	3 957	1 250	5 207	4 283	1 738	6 021
till tidsbegränsad anställning	5 669	2 049	7 718	7 453	3 248	10 701	6 219	2 234	8 453	7 729	3 473	11 202
Externa avgångar tillsvidareanställda	2 431	724	3 155	2 617	1 156	3 773	3 180	950	4 130	3 463	1 531	4 994
varav med pension	595	148	743	634	258	892	617	152	769	642	237	880
varav på egen begäran	1 633	480	2 113	1 740	678	2 418	2 343	697	3 040	2 532	991	3 523
Extern personalomsättning, procent (%)	8,7	9,1	8,8	8,7	9,8	9,0	10,7	10,9	10,8	10,9	12,1	11,2

Väsentliga personalförhållanden enbart förvaltningarna

	Kommunen 2021			Kommunen 2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Rörlighet mellan förvaltningar, procent	1,7	1,6	1,7	2,0	1,6	1,9
Sjukfrånvaro, procent						
Totalt	9,4	6,3	8,6	9,5	6,5	8,8
60 dagar och längre (andel)	51,2	42,0	49,6	50,8	39,2	48,8
29 år eller yngre	7,9	7,0	7,7	7,9	6,8	7,6
30–49 år	8,7	5,9	8,0	8,8	6,2	8,2
50 år eller äldre	10,6	6,5	9,7	10,8	6,9	10,0

Förväntad utveckling

I detta avsnitt redovisas kända förhållanden och faktorer som bedöms påverka Göteborgs Stad, både i närtid och längre fram, liksom vilka risker och osäkerhetsfaktorer det innebär.

Från återhämtning till lågkonjunktur

Efter att ha varit inne i en period av återhämtning efter pandemin försvagas nu konjunkturen i snabb takt. Den höga inflationen har tvingat världens centralbanker till kraftfulla räntehöjningar. Utvecklingen har bidragit till ett sämre ekonomiskt klimat. SKR samt flera andra bedömare räknar med att Sverige går in i en lågkonjunktur 2023 med bland annat stigande arbetslöshet som följd. Efter flera år av starka ekonomiska resultat för Göteborg Stad, liksom för kommunsektorn i stort, gör utvecklingen att de ekonomiska förutsättningarna nu blir betydligt tuffare.

I den senaste skatteunderlagsprognosen (december 2022) konstaterar SKR att det försämrade konjunkturläget leder till en inbromsning av antalet arbetade timmar, vilket får påverkan på skatteunderlagstillväxten. Visserligen bidrar bland annat höjda pensionsinkomster till att skatteunderlaget hålls uppe relativt väl i nominella termer, men eftersom de priser och löner som påverkar kommunernas kostnader samtidigt stiger i snabb takt jämfört med tidigare blir den reala utvecklingen svag. Under 2023 räknar SKR med en nominell skatteunderlagstillväxt på 3,5 procent samtidigt som prisindex för kommunal verksamhet (PKV) bedöms till 6,4 procent. Det vill säga en real urholkning av skatteunderlaget med nästan 3 procent. Även för stadens bolag innebär inflationen och de stigande marknadsräntorna stora ekonomiska utmaningar då de i flera fall har svårigheter att kunna kompensera sig fullt ut med prisökningar.

I likhet med en dryg tredjedel av Sveriges övriga kommuner använder Göteborgs Stad resultatutjämningsreserven för att balansera budgeten 2023. Det starka utgångsläget, som tidigare års överskott gett, bidrar därmed till att kortsiktigt hantera de ekonomiska utmaningarna. Samtidigt är det viktigt att konstatera att svensk konjunktur förväntas bli svag även 2024. Först

2026 bedömer SKR att konjunkturen i Sverige når balans. Osäkerheten om utvecklingen, framför allt efter 2023, är dock stor. Förutom en vikande konjunktur står kommunen dessutom inför ett flertal andra ekonomiska utmaningar på både kort och lång sikt, vilket gör att det kommer krävas både effektiviseringar och prioriteringar för att långsiktigt balansera ekonomin.

Ökade pensionskostnader

Ett nytt pensionsavtal har tecknats mellan SKR, Sobona (de kommunala företagens arbetsgivarorganisation) och de fackliga organisationerna. Det nya avtalet, som började gälla 1 januari 2023, innebär att tjänstepensionen inom kommun och region ligger på likvärdig nivå som privat och statlig sektor. Avtalet innehåller därmed högre pensionspremier som för kommunen beräknas ge ökade kostnader med cirka 400 mnkr. Eftersom pensionerna värdesäkras med prisbasbeloppet som grund bidrar den höga inflationstakten till att ytterligare öka pensionskostnaderna under nästa år. Sammantaget bedöms kommunens pensionskostnader gå från cirka 2 mdkr 2022 till cirka 3,5 mdkr 2023. Det vill säga en ökning med 75 procent. SKR räknar med att en fortsatt hög inflation leder till en ytterligare ökning av pensionskostnaderna 2024. Åren därefter förväntas inflationstakten dämpas vilket bidrar till att även pensionskostnaderna dämpas.

Fortsatt stora behov av investeringar ger effekter på driftskostnaderna

Göteborg befinner sig, i likhet med kommunsektorn i stort, fortsatt i en fas med höga investeringsvolymerna. De högre volymerna är en konsekvens av såväl pågående stadsutveckling som behov av upprustning av befintliga anläggningar och en växande befolkning. De omfattande investeringsbehoven innebär en stor utmaning för staden. Dels ställer själva genomförandet höga planeringsmässiga krav på organisationen, dels

ställs högre krav på resultatnivåer om de långsiktiga finansiella inriktningarna kring egenfinansieringsgrad och soliditet ska kunna uppnås över tid. Successivt leder de ökande investeringsvolymerna också till högre driftskostnader. Avskrivningarna i kommunen har ökat med närmare 50 procent under de senaste fyra åren och de kommer fortsätta att öka även kommande år. Även de finansiella kostnaderna kommer öka under kommande år. Dels som en konsekvens av att låneskulden ökar till följd av den höga investeringstakten, dels som en konsekvens av att den ränta som kommunen betalar för lånen beräknas bli betydligt högre under 2023 jämfört med 2022.

Även stadens bolag är inne i en period med omfattande investeringbehov. Mot bakgrund av inflationen och de stigande marknadsräntorna har bolagen på samma sätt som kommunen också en utmaning i att bibehålla en hög egenfinansieringsgrad av investeringarna.

Bolagens intjänandeförmåga

2023 förväntas koncernen uppvisa en intjäningsförmåga från den löpande verksamheten motsvarande 2022, vilket är lägre än nivån från åren före pandemin. Det är främst drivet av ökade reinvesteringar, en fortsatt osäker energimarknad och en ogynnsam bränslemix samt ökade drift- och underhållskostnader inom bostadssektorn som påverkar intjäningsförmågan.

Den generella inflationen och succesivt ökade räntor skapar sannolikt också ett ökat tryck nedåt på resultaten för de verksamheter som inte fullt ut kan kompensera sig genom ökade intäkter. Den lägre resultatnivån innebär minskade marginaler till den nivå då beslutade kapitaltillskott till vissa verksamheter inte kan mötas med löpande kassaflöden.

De demografiska utmaningarna

Vid årsskiftet hade Göteborgs befolkning ökat med 9 300 personer. Det är den största ökningen sedan 1947. Samtidigt har barnafödandet minskat mer än tidigare prognostiserat, både i landet som helhet och i Göteborg. Ökad inflyttning och ett minskat barnafödande innebär demografiska utmaningar för staden. Utvecklingen av barnafödandet påverkar förskolan och på sikt även skolan, särskilt om det låga barnafödandet består. Behovet av en minskad barnomsorg får också påverkan på lokalplaneringen. Långa planeringstider innebär svårigheter att vara i fas med det faktiska behovet, då färre antal barn än vad som

tidigare har prognostiserats leder till ett generellt överskott på förskole- och utbildningslokaler.

Födelsetalen minskar och de äldre ökar

Utvecklingen med ett minskat barnafödande i förhållande till vad som tidigare förväntats, bidrar på kort sikt till lägre kostnader. Samtidigt är det viktigt att konstatera att den demografiska utmaningen finns kvar, eftersom befolkningen i de äldre åldersgrupperna fortsatt växer betydligt snabbare än övriga åldersgrupper. Utvecklingen med ett minskat barnafödande kommer på sikt att ytterligare spä på utmaningen med den demografiska sammansättningen.

Arbetskraften räcker inte till

Andelen arbetsföra i befolkningen minskar både nationellt och i staden, medan behoven av välfärdens tjänster ökar. I SKR:s senaste ekonomirapport beskrivs bristen på arbetskraft som en av de största utmaningarna för såväl kommuner, regioner som hela näringslivet. Enligt SKR:s beräkningar kommer ökningen av antalet sysselsatta i riket att öka med 169 000 personer de kommande tio åren, vilket är väsentligt mindre, än ökningen föregående decennium då antalet sysselsatta ökade med 370 000.

Stadsledningskontoret bedömer i rekryteringsprognos 2022 att förvaltningarna kommer att behöva rekrytera cirka 37 000 medarbetare fram till 2031. Därutöver tillkommer behovet av rekryteringar för stadens bolag. Utmaningarna att kompetensförsörja beror främst på den demografiska situationen samt bristande matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden. Prognosen visar att vissa verksamheter, så som äldreomsorgen, påverkas mer av den demografiska utvecklingen samt att det antal som examineras från för stadens verksamheter aktuella utbildningar inte kommer att täcka stadens behov.

Antalet sysselsatta inom staden samt GR-området tillsammans prognostiseras öka med 44 000 personer mellan 2021 och 2031, vilket tydligt visar att stadens kompetensförsörjning inte kommer att kunna lösas enbart genom att attrahera och rekrytera nya medarbetare.

Eftersom det blir än svårare att rekrytera personal med rätt utbildning och kompetens, menar SKR att situationen börjar bli ohållbar och att det blir allt tydligare att det krävs nya sätt för att lösa välfärdsåtagandet. För att lösa verksamhetens kompetensförsörjning behöver staden, förutom

att fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare, arbeta mer med nya arbetssätt, koppla nya digitala tjänster till verksamhetens behov samt automatisera arbetsuppgifter för att frigöra tid för de vi är till för. Staden kommer också att behöva se vad som är möjligt för verksamheterna att genomföra, utifrån den kompetens som finns. Risken för att verksamheterna inte kommer att kunna försörjas med kompetens, är annars stor.

Digitaliseringen skapar möjligheter men kräver nya arbetssätt

Göteborgs Stads fortsatta arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare behöver kompletteras med nya arbetssätt så som att koppla nya digitala tjänster till verksamhetens behov samt automatisera arbetsuppgifter för att frigöra tid för de vi är till för.

En viktig förutsättning för att nyttja digitaliseringens möjligheter handlar om kompetensförsörjning. En av de största utmaningarna för organisationer när det gäller att försörja sig med kompetens inom området digitalisering är att hitta människor med de rätta kunskaperna

och färdigheterna. Ytterligare en utmaning är att se till att såväl medarbetare som chefer har den kompetens som krävs för att hantera de förändringar som digitaliseringen medför. Utöver detta behöver även förutsättningar för digitala arbetssätt finnas på plats, såväl organisatoriskt som stöd i de verktyg som används.

Den tudelade arbetsmarknaden

Sverige förväntas 2023 gå in i en lågkonjunktur och med den följer även en ökad arbetslöshet. Arbetsförmedlingen befarar att antalet långtidsarbetslösa kommer att öka samtidigt som de beskriver att arbetsgivarnas upplevda brist på arbetskraft under hösten har fortsatt att öka från redan höga nivåer.

Unga utan slutbetyg från grundskola och gymnasium, utrikes födda, personer över 55 år och personer med funktionsnedsättningar är grupper som statistiskt sett i högre grad är långvarigt arbetslösa. Personer med förgymnasial utbildning som är födda utanför Europa har den högsta nivån av långtidsarbetslöshet. Dessa grupper förväntas också drabbas hårdast av den aktuella ekonomiska nedgången.

Arbetsmarknaden har under de senaste decennierna genomgått förändringar som har lett till ökade kvalifikationskrav för flertalet yrken och en ökad konkurrens om de arbeten som formellt inte kräver gymnasieutbildning. Denna utveckling missgynnar generellt sett personer med en lägre utbildningsnivå.

Bostäder – goda trender vänder?

De senaste fyra åren har antalet nybyggda bostäder i Göteborg ökat kraftigt. Under 2022 färdigställdes 5 700 bostäder i nybyggda hus. En fortsatt nyproduktion i nivå med den senaste fyraårsperioden bedöms innebära att framtida behov möts och dagens bostadsbrist minskar.

Den ekonomiska utvecklingen förväntas dock påverka byggandet negativt. Höga materialpriser i kombination med stigande räntor och fallande bostadspriser försämrar lönsamheten för nyproduktion av bostäder. Risken är stor för ett minskat bostadsbyggande de närmaste åren med förvärrad bostadsbrist som följd.

Brist på bostäder kan verka hämmande för näringslivets utveckling, det blir svårare att rekry-

tera kvalificerad arbetskraft och individer väljer en annan studieort. Det kan också innebära att fler hamnar i hemlöshet och trångboddhet med negativa konsekvenser för exempelvis barns fysiska och psykiska hälsa och skolgång.

Trångboddheten i Göteborg har ökat under längre tid, men tycks ha minskat något de allra senaste åren. Ett minskat bostadsbyggande skulle dock sannolikt innebära att ökningen tar ny fart.

Antalet hemlösa hushåll i Göteborg har minskat kraftigt de senaste åren på grund av det ökade bostadsbyggandet, ett minskat mottagande av nyanlända flyktingar och stadens utökade satsningar på att förmedla lägenheter till olika grupper av hemlösa. Den nedåtgående trenden har dock stannat av och de närmaste åren kan antalet hemlösa förväntas öka igen. En större befolkningsökning, ökat flyktingmottagande och kommande uppsägningar i genomgångsbostäder (andrahandskontrakt tidsbegränsade till max fem år) talar för det. Ett minskat bostadsbyggande skulle ytterligare förstärka det förväntade trendbrottet.

Miljö- och klimatutmaningar

Den gröna given är EU:s färdplan för klimat- och miljörelaterade utmaningar. Målen är fastställda i en klimatlag som är juridiskt bindande för alla medlemsländer. Det långsiktiga målet är att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären senast 2045. Trots att stora minskningar behövs för att nå målen i Parisavtalet fortsätter utsläppen av växthusgaser att öka. Den fortsatta turbulensen som råder inom energiområdet spär på risken ytterligare att målen inte uppnås.

Som konsekvens av de marknadsförändringar som sker utifrån behovet att minska klimatförändringar behöver stadshuskoncernens bolag inom energisektorn hantera finansiella omställningsrisker. För Göteborgs del framstår exempelvis tillgång till spillvärme från raffinaderierna, tillgång till fossilfri el, vätgasens framtid som bränsle, energieffektivisering, innovationstakt som centrala för utvecklingen.

EU:s gröna taxonomiförordning trädde i kraft 1 januari 2022. Syftet med taxonomin är främst att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar. Detta kommer påverka vissa av stadens större bolag från och med räkenskapsåret 2025. Bolag som omfattas kommer behöva rapportera hur hållbara deras produkter och tjänster är i förhållande till riktlinjerna i EU-taxonomin.

Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete.

Enligt FN:s klimatpanel IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change, förväntas klimatförändringarna ske snabbare än vad som tidigare framkommit till följd av att man inte lyckas minska klimatavtrycket. Göteborgs främsta behov av klimatanpassning är översvämningshantering följt av värmebölja och skogsbrand där åtgärder kan behöva tidigareläggas mot nuvarande planering. För att hantera översvämningsrisker i staden krävs omfattande investeringar och det pågår en dialog på nationell nivå för finansiering och lagändring. Arbetet kommer kunna systematiseras genom stadens klimatanpassningsplan som är under framtagande.

Trygghet och säkerhet

SKR beskriver att förekomst av hot, hat och otillåten påverkan mot personer som verkar inom kommunal och regional verksamhet eskalerar.

Det riktas både mot anställda och förtroendevalda vilket riskerar att undergräva det öppna samhället och hota demokratin och rättsordningen.

Säpo och Energimyndigheten varnar för ökad risk för bland annat sabotage mot det svenska elnätet. En utmaning när det gäller informations-säkerhet är att hålla jämna steg med de senaste teknikerna och metoderna som används vid attacker. Dessa attacker blir alltmer sofistikerade och kan vara svåra att upptäcka och förebygga. En annan utmaning är att säkerställa att alla system och enheter som används inom en organisation är säkra och skyddade, eftersom en sårbarhet i en enda enhet kan leda till en sårbarhet i hela organisationen. Som beredskapsåtgärd finns i staden det nationella radiokommunikations-systemet Rakel för aktörer inom krisberedskap och blåljus.

Krisberedskap och civilt försvar

Göteborgs Stad ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred och därigenom uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Verksamheten regleras i *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*. Arbetet med krisberedskap och civilt försvar i förvaltningar, bolag och förbund preciseras i två nationella överenskommelser mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt SKR.

Med anledning av kriget i Ukraina och det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närhet behöver arbetet med att stärka stadens beredskap att hantera samhällsstörningar utmed hela hotskalan öka från och med 2023 och ett antal år framåt. Arbetet med planering och analys för stärkt beredskap behöver öka i hela Göteborgs Stad. Utöver det krävs förmågehöjande investeringar kopplade till bland annat reservkraft, nödvattenanslutningar, trygghetspunkter, IT-säkerhet, kriskommunikation, skyddsrum och skyddade ledningsplatser. Vidare behövs ökad lagerhållning av nödvändiga varor så som kritiska insatsvaror, drivmedel, livsmedel, skyddsutrustning med mera i stadens samhällsviktiga verksamheter.

Den statliga finansieringen är, enligt bland annat SKR, inte tillräcklig för att täcka de kostnader som uppstår inom Göteborgs Stad och övriga av landets kommuner för att minska sårbarheter och öka förmågan att hantera en situation med höjd beredskap, det vill säga vid krigsfara eller krig.

Årsbokslut

I detta avsnitt redovisas Göteborgs Stads resultat och ekonomiska ställning, genom de sammanställda räkenskaperna som enligt *Lagen om kommunal bokföring och redovisning* omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen. Med den kommunala koncernen menas förutom kommunen även kommunalförbund bestående av räddningstjänst och samordningsförbund samt bolagssektorn under modern Göteborgs Stadshus AB.

Årsbokslut

- 64 Resultaträkning**
Resultaträkning för kommunen och den kommunala koncernen.
- 65 Balansräkning**
Balansräkning för kommunen och den kommunala koncernen.
- 66 Kassaflödesanalys**
Kassaflödesanalys för kommunen och den kommunala koncernen.
- 67 Noter inklusive redovisningsprinciper**
Här lämnas upplysningar i form av noter enligt lagkrav och rekommendationer. Här beskrivs också stadens principer för redovisningen.
- 96 Definitioner**
Här definieras ett antal ekonomiska begrepp.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2021	2022	2021	2022
Verksamhetens intäkter	2,8	10 829	11 153	31 183	32 761
Verksamhetens kostnader	3,8	-41 732	-43 793	-56 047	-60 706
Avskrivningar	4	-1 998	-2 208	-4 720	-5 334
Verksamhetens nettokostnader		-32 901	-34 848	-29 584	-33 279
Skatteintäkter	5	31 088	32 931	31 088	32 931
Generella statsbidrag och utjämning	6	4 467	4 553	4 467	4 553
Verksamhetens resultat		2 654	2 636	5 971	4 205
Finansiella intäkter	7,8	432	540	64	88
Finansiella kostnader	7,8	-434	-622	-538	-640
Resultat efter finansiella poster		2 652	2 554	5 497	3 653
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		2 652	2 554	5 497	3 653

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

Balansräkning

		Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	Not	2021	2022	2021	2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	1	0	208	303
Materiella anläggningstillgångar	10	43 316	46 173	107 621	113 748
mark, byggnader och tekniska anläggningar		38 875	41 402	97 947	104 190
maskiner och inventarier		4 355	4 681	9 486	9 345
övriga materiella anläggningstillgångar		86	90	188	213
Finansiella anläggningstillgångar	11	43 848	43 827	987	1 148
Summa anläggningstillgångar		87 165	90 000	108 816	115 199
Bidrag till infrastruktur	12	24	23	24	23
Omsättningstillgångar					
Förråd	13	893	1 340	2 072	2 415
Fordringar	14	11 377	10 954	10 584	9 729
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-
Kassa och bank		678	1 131	1 605	1 995
Summa omsättningstillgångar		12 948	13 425	14 261	14 139
Summa tillgångar		100 137	103 448	123 101	129 361
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		2 652	2 554	5 497	3 653
Resultatutjämningsreserv		5 258	5 623	5 258	5 623
Övrigt eget kapital		24 597	26 884	31 896	37 023
Summa eget kapital		15	32 507	42 651	46 299
Avsättningar					
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	16	4 055	4 265	5 278	5 559
Andra avsättningar	17	807	359	6 394	6 013
Summa avsättningar		4 862	4 624	11 672	11 572
Skulder					
Långfristiga skulder	18	42 064	44 733	44 568	47 081
Kortfristiga skulder	19	20 704	19 030	24 210	24 409
Summa skulder		62 768	63 763	68 778	71 490
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		100 137	103 448	123 101	129 361
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		16 551	15 571	12 060	12 389
Panter och därmed jämförliga säkerheter	20	-	-	923	368
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	21	10 229	9 875	10 350	9 988
Övriga ansvarsförbindelser	22	6 322	5 696	787	2 033

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Kassaflödesanalys

		Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	Not	2021	2022	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	BR	2 593	2 554	5 438	3 653
Ej likviditetspåverkande poster	25	1 888	2 310	3 822	5 729
Likviditetspåverkande poster	26	-96	-78	-322	-564
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital		4 385	4 786	8 938	8 818
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	14	-4957	422	-5 189	854
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	13	106	-446	123	-343
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	19	-270	53	325	1 913
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-736	4 815	4 197	11 242
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Anskaffning av immateriella anläggningstillgångar	9	-	-	-67	-125
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	9	-	-	1	-
Anskaffning av materiella anläggningstillgångar	10	-5 333	-5 116	-11 876	-11 727
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	10	624	255	1 404	826
Investeringsinkomster	18	589	541	725	698
Anskaffning av kommunkoncernföretag	11	-	-	-	-7
Försäljning av kommunkoncernföretag	11	-	-	1 491	-
Anskaffning av finansiella anläggningstillgångar	11	-38	-38	-120	-47
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	11	-	0	-	27
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-4 158	-4 358	-8 442	-10 355
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	18	8 060	8 125	8 601	8 825
Minskning av långfristiga skulder	18	-7 322	-5 711	-8 615	-6 549
Nyupptagna lån, leasing	18	495	526	-	-
Minskning av långfristiga skulder, leasing	18	-572	-461	-	-
Ökning (+) / minskning (-) periodiserade anläggningsavgifter och investeringsbidrag	18	-86	-303	-176	-413
Ökning (+) / minskning (-) räntebärande kortfristiga skulder	18, 19	296	-1 726	914	-1 714
Ökning (-) / minskning (+) långfristiga fordringar	11	3 781	60	3 710	-132
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		4 652	510	4 434	17
UTBETALNING AV BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	12, 17, 25	-21	-514	0	-514
Årets kassaflöde		-263	453	189	390
Likvida medel vid årets början	BR	941	678	1 416	1 605
Likvida medel vid årets slut	BR	678	1 131	1 605	1 995

Noter inklusive redovisningsprinciper

1. Redovisningsprinciper och övriga upplysningar

En av redovisningens viktigaste uppgifter är att ge relevant information om verksamhetens finansiella resultat och ekonomiska ställning för att underlätta styrning och uppföljning av verksamheten. För att det ska kunna ske måste olika redovisningsprinciper beskrivas på ett öppet och informativt sätt. I detta avsnitt beskrivs principer, uppskattningar och bedömningar som används av Göteborgs Stad.

Inledning

Den kommunala redovisningen regleras av kommunallagens kapitel elva samt *Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning* (LKBR). Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. De kommunala bolagens redovisning tillämpas enligt årsredovisningslagen och *Bokföringsnämndens allmänna råd* (BFNAR 2012:1).

Vid upprättande av kommunkoncernens årsredovisning är det kommunala regelverket överordnat. Det innebär att årsredovisningen är upprättad enligt detta regelverk. De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt RKR R16 *Sammanställda räkenskaper*. Eventuella avsteg från rekommendationer och orsak till dessa redovisas under respektive rubrik nedan.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. I den mån gåvor tas upp som tillgång värderas dessa till verkligt värde. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och i övrigt uppfyller kriterier för att klassas som intäkt.

Omräkning till följd av nya redovisningsprinciper sker för jämförelseår i årsredovisningen. Vid längre tidsserier i tabeller och diagram med mera sker omräkning enbart för föregående år. Det bedöms inte vara möjligt att göra för längre

tidsserier bakåt i tiden till en rimlig insats i förhållande till nytta.

Ett yttrande från RKR om fel i kostnadsutjämnningen 2022 för kommuner anger att detta ska hänföras till räkenskapsår 2022 och beaktas i årsredovisningen för denna redovisningsperiod. Kommunen har inte bokat upp enligt yttrandet eftersom yttrandet inkom sent och beloppet om 11 mnkr inte anses vara väsentligt.

Rättelser

I enlighet med RKR R2 *Intäkter* ska inkomster från gatukostnadsersättningar och exploateringsbidrag intäktsföras i sin helhet redan vid färdigställande av investering. År 2020 skedde en viss anpassning till rekommendationen, vilket innebar att inkomst intäktsfördes – kommuncentralt – när investeringen som inkomsten var hänförlig till var färdig att tas i bruk/aktiveras hos förvaltning. Inför 2022 genomfördes en översyn av stadens principer för intäktsföring som resulterat i en ytterligare förändrad hantering. Den innebär att exploateringsbidrag intäktsförs i takt med investeringens färdigställande och försäljning av exploateringsfastighet intäktsförs i sin helhet vid tillträdet. Som en följd av detta har ett skuldbelopp om 1 232 mnkr förts om till eget kapital i utgående balans 2021. Jämförelsetal för 2021 har i resultaträkningen påverkats med -40 mnkr.

Rättelse har skett avseende bidragsanläggningar, det vill säga anläggningar med negativt värde

(skuldanläggningar), som tidigare i stället minskat tillgångssidan (netto-redovisats). För utgående balans 2021 har totalt 102 mnkr överförts från tillgångssidan, dels till skuldkonton, 91 mnkr, dels till eget kapital, 11 mnkr. Det senare avser privata investeringsbidrag som redan skulle ha intäkts-förts med nuvarande regelverk. Resultat för 2021 har påverkats med -1 mnkr.

Rättelse har också skett avseende en kostnads-förd post om 100 mnkr 2021, vilket förbättrat årets resultat, samt ökat eget kapital och minskat kort-fristig skuld. Bokningen, som belastade resultatet 2021, avsåg risken för utbetalning av skadestånd till Föreningen Framstegsskolan. Den bedömdes i efterhand inte vara en legal förpliktelse och därmed inte utgöra grund för uppbokning. Se vidare i not 24 a och 24 b.

Framtida avgifter avseende operationell leasing tas från och med 2022 inte längre upp som en för-pliktelse inom linjen, utan redovisas enbart i not 23.

Övriga upplysningar

Avsättningar till deponier nuvärdesberäknas för de poster som utgör väsentliga belopp. Se vidare i not 17 om andra avsättningar.

Sammanställda räkenskaper

Göteborgs Stads totala ekonomiska ställning och resultat framgår i de sammanställda räkenskaperna och syftar till att ge en sammanfattande och rättvisande bild av den kommunala koncernen.

Enligt LKBR ska årsredovisningen omfatta all verksamhet som bedrivs av kommunen oavsett i vilken organisationsform den bedrivs. Kommun-koncernen består av kommunens nämnder tillsammans med de kommunala koncernföreta-gen. De senare utgörs av bolag, kommunal- och samordningsförbund där kommunen har ett varaktigt betydande inflytande, vilket i huvudsak tillämpas som ett ägande över 20 procent. En förteckning finns i not 30 och väsentliga föränd-ringar i koncernens sammansättning beskrivs i förvaltningsberättelsens avsnitt om den kommunala koncernen.

I den kommunala koncernen medräknas kommunalförbundet Räddningstjänstförbundet Storgöteborg samt Samordningsförbundet Göteborg. Även Göteborgsregionens kommunal-förbund (GR), med dess hel- och delägda bolag, samt Tolkförmedling Väst utgör per definition kommunala koncernföretag. Dessa undantas däremot i de sammanställda räkenskaperna då dess verksamhet rymts inom gränsen för vad som

kan anses vara av obetydlig omfattning enligt RKR R16 *Sammanställda räkenskaper*. Varken de anknutna stiftelser som kommun-styrelsen förvaltar, eller de stiftelser med egen förvaltning som fullmäktige utser en eller flera styrelseledamöter i, bedöms utgöra kommunala koncernföretag. Skälet är att kommunen inte anses ha ett bestämmande inflytande över stiftelsernas resultat och ekonomiska ställning. Stiftelserna är helt skilda från kommunens eko-nomi, lyder under respektive stiftelseförordnande, är under tillsyn av Länsstyrelsen och eventuella förändringar i ändamålet måste godkännas av Kammarkollegiet.

Konsolideringsprinciper

De sammanställda räkenskaperna upprättas med proportionell konsolidering, så kallad klyvningsmetod. Det innebär att konsolidering sker i proportion till kommunens andel av ett kommunalt koncernföretags intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Respektive underkoncerns bokslut används som underlag för konsolideringen. Mellanhavanden och internvinster av större värde inom den kommunala koncernen har eliminerats.

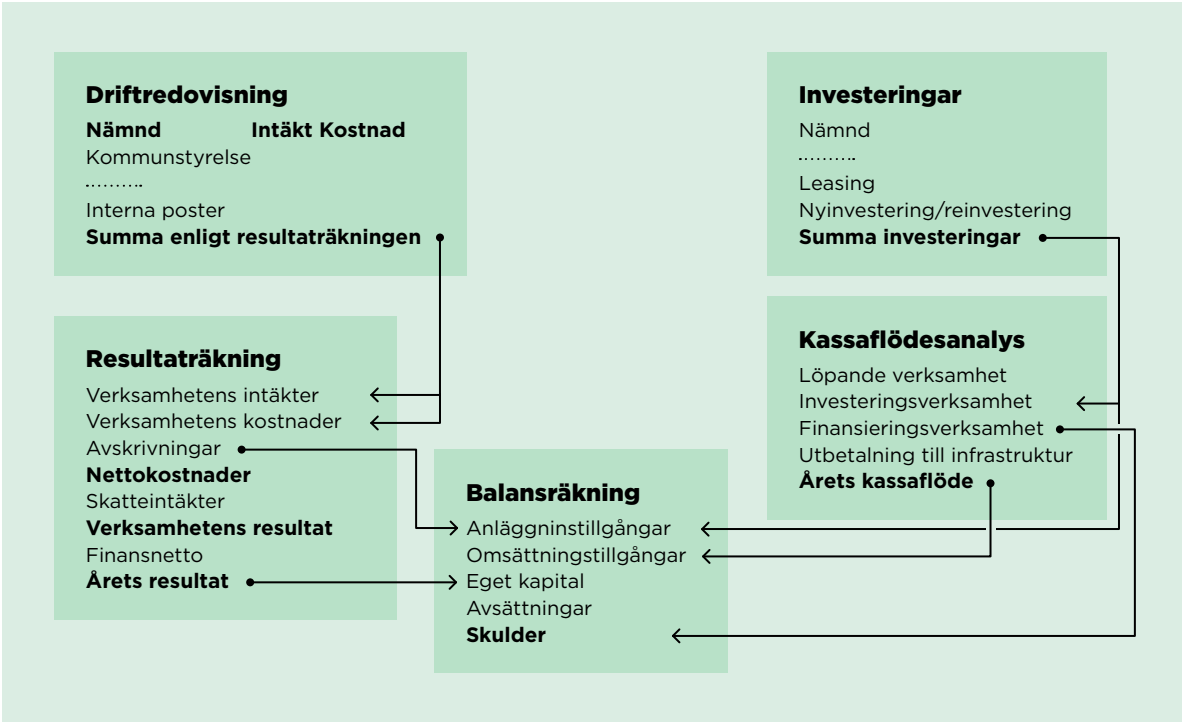
Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är gjord enligt indirekt modell och följer i allt väsentligt den rekommenderade uppställningen i RKR R13 *Kassaflödesanalys*. Kassa-flödesanalysen baseras på förändringar i balansräk-ningen. För att tydliggöra kassaflödets uppbyggnad och dess kopplingar till resultat och balansräkning finns nothänvisningar. Uppställningen är delvis ändrad jämfört med 2021. Se not 25 och 26.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Händelser av väsentlig storlek, som inte förväntas inträffa ofta och som saknar samband med den löpande verksamheten, betraktas och redovisas som extraordinära poster. Post ska uppgå till ett väsentligt belopp och vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Jämförelsestörande poster är resultat av händelser som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. De utgörs av de poster som undantas för att komma till det som betecknas kommunens strukturella resultat.

Extraordinära poster särredovisas på egna rader och jämförelsestörande poster som en varav-not till resultaträkningen, se not 8.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga finansiella rapporter.

Drift- och investeringsredovisningen

I enlighet med RKR R14 *Drift- och investerings-redovisning* lämnas upplysningar om kommunens drift- och investeringsbudgets uppbyggnad samt de för drift- och investeringsredovisningarna mest väsentliga principerna för ekonomistyrning.

Driftredovisning

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna kommunbidrag (nettoanslag) för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Kommunbidragen tilldelas per nämnd. I sina egna nämndbudgetar fördelar nämnderna kommunfullmäktiges kommunbidrag på de olika verksamheter och organisatoriska enheter som nämnden ansvarar för. Stadens regelverk ger nämnderna rätt att, utifrån vissa förutsättningar, bygga upp och nyttja ett eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att, inom vissa gränsvärden, budgetera för både positiva och negativa resultat.

Internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med

resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har drift-redovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Det finns också poster i resultaträkningen som fördelats kalkylmässigt i driftsredovisningen. Exempel på detta är personalomkostnader, 39,35 procent, som består av arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension samt internränta, 1,00 procent, som fördelats utifrån det bokförda restvärdet på aktiverade anläggningstillgångar.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige fastställer i budget årliga investeringsramar per nämnd för perioden en period om fem år. Kommunfullmäktige ger nämnderna möjlighet att inom ramen för den fastställda femårsbudgeten omfördela medel mellan åren, så länge den beslutade totalt investeringsramen inte överskrids för perioden. På samma sätt som för driftverksamheten tilldelas investeringsramarna netto per nämnd. Investeringarna delas in i re- och nyinvestering i kommunfullmäktiges budgetram, och fördelas därefter utifrån denna indelning inom respektive nämnd. För kretslopp och vattennämnden fastställer dock kommunfullmäktige separata investeringsramar för vatten- och avloppsverk-samheten respektive för avfallsverksamheten.

Nämnderna fördelar i sina egna budgetbeslut kommunfullmäktiges investeringsramar på de olika investeringsområden och projekt som nämnden ansvarar för. Det förekommer investeringsinkomster i form av bland annat statliga investeringsbidrag och exploateringsbidrag. Kommunfullmäktige beslutar därutöver separat om projektbudgetar för enskilda projekt av principiell beskaffenhet. Dessa utpekade projekt ska hanteras inom nämndernas tilldelade investeringsramar och följs upp löpande i delårs- och helårsrapportering.

Intäkter

Skatteintäkter

Kommunens redovisade skatteintäkt består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning och skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 *Intäkter*. Se not 5.

Övriga intäkter

Göteborgs Energi intäktsför i sin helhet anslutningsavgifter för el, gas och fjärrvärme enligt BFNAR 2012:1 i samband med påbörjad leverans av anslutningen. I de sammanställda räkenskaperna har posten justerats till förutbetalda intäkt i enlighet med RKR R2 *Intäkter*. Samtliga intäkter periodiseras linjärt. Se not 2 och 18.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs normalt för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som gör att det är nödvändigt, till exempel verksamhetsförändringar och tekniskiften. Från och med 2017 tillämpas komponentavskrivning vid nyanskaffning av byggnader och anläggningar i enlighet med RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar*. I tabell framgår intervall för nu tillämpade avskrivningstider samt kommunens

rekommenderade avskrivningstider vad avser befintliga anläggningar, anskaffade till och med 2016. Jämte dessa framgår bolagens tillämpade avskrivningstider. Se not 4, 9 och 10. Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång. Enligt rekommendation R4 framgår att beräkningen ska ske genom att, för varje post, summera anskaffningsvärdet (justerat för hur stor del av året redovisningsenheten innehaft tillgången) för de tillgångar som är föremål för avskrivning och dividerar med de av årets avskrivningskostnader som är hänförliga till dessa tillgångar. Redovisning av bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod finns i not 10. Skäl för att tillämpa en nyttjandeperiod längre än fem år för immateriella anläggningstillgångar ska enligt 9 kap. 10 § LKBR upplysas om. Investeringar i goodwill betraktas i samtliga fall som strategiska och motiverar därför en längre avskrivningsperiod. Rättigheter som är baserade på avtal skrivs av över avtalsperioden.

Avskrivningstider (år)

Anläggning	Kommunen t.o.m. 2016	Kommunen 2022	Bolagen
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	5	3-5	3-7
Goodwill	5-10	5-10	5-10
Markanläggningar	20-50	7-80	10-50
Byggnader	20-50	15-80	10-100
Förbättringsutgifter i annans fastighet	-	2-33	10-20
Kiosker, paviljonger, baracker	10	10	10
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	5-10	5-30	3-25
Persondatorer och IT-inventarier	3	3-4	3
Ledningsrättigheter	-	-	100
Hyresrättigheter	-	-	20

Nedskrivningar

Rekommendation RKR R6 *Nedskrivningar* ska tillämpas vid nedskrivning av värdet på en anläggningstillgång som används i sådan kommunal verksamhet som regleras av självkostnadsprincipen. Enligt RKR R6 *Nedskrivningar* ska en värdering göras om servicepotential kvarstår för de nedskrivningar som gjorts inom de kommunala bolagen. Värderingen avser anläggningstillgångar som helt eller delvis är skattefinansierade och/eller regleras av självkostnadsprincipen. Nedskrivningar överstigande fem mnkr har prövats. Om kommunalt ägt bolag gör en nedskrivning baserad på annan princip ska den återföras i sammanställda räkenskaper. För koncernens bolag görs nedskrivning och eventuell återföring av dessa utifrån marknadsmässiga värderingar enligt regelverket i BFNAR 2012:1 och avser huvudsakligen byggnader där nedskrivning görs för att anpassa värdet till faktisk hyresnivå. För tillgångar som skrivs ned för verksamheter som bedrivs enligt självkostnadsprincipen beräknas återvinningsvärdet normalt till anpassat användningsvärde. Se not 4 och 10. Ränteutgifter i samband med investeringar Ränteutgifter i samband med investeringar kan enligt RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar* redovisas enligt huvudmetod eller enligt alternativregel. Göteborgs Stad tillämpar sedan 2014 huvudmetoden, vilket innebär att lånekostnaderna direkt påverkar resultatet. Bolagssektorn följer alternativregeln som innebär att lånekostnaderna under vissa förutsättningar får belasta anlägg-

ningens anskaffningsvärde. I bolagssektorn aktiveras lånekostnader i huvudsak för bolag inom fastighetsbranschen som har avkastningskrav och därmed följer alternativregeln. Vid beräkning av lånekostnad som ska aktiveras har genomsnittlig finansieringskostnad på lån upptagna i investerings syfte använts. Se not 10.

Tillgångar

Gränsdragning mellan kostnad och investering Inom Göteborgs Stad betraktas tillgångar för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år som anläggningstillgång om beloppet överstiger ett halvt prisbasbelopp. Gränsen gäller gemensamt för materiella och immateriella tillgångar liksom för finansiella leasingavtal. Vid reinvestering anger kommunens riktlinje för komponentredovisning regler för att klassificera utbyte av komponent som drift eller investering. För konst tillämpas avvikande gräns om två prisbasbelopp, med undantag för de fall som utgör konstnärlig utsmyckning/gestaltning enligt den så kallade enprocentregeln. Den avvikande gränsen för konst är ett avsteg från RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar*. Det görs därför att ändamålet med inköpen i första hand är att främja lokal kultur och beloppen dessutom är obetydliga i förhållande till stadens investeringsvolym. Se not 10 och 23.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar. I de sammanställda räkenskaperna består immateriella anläggningstillgångar av bland annat goodwill. Goodwill utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av förvärvade nettotillgångar. Se not 9.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Komponentredovisning enligt RKR R4 *Materiella anläggningstillgångar* tillämpas från och med 2017 vid nyanskaffning av materiella anläggningstillgångar. Det innebär att i anläggningen ingående komponenter ges olika avskrivningstid utifrån bedömning av faktisk nyttjandetid. Modellen används även på befintliga anläggningar vid återanskaffning och vid tillkommande komponenter. Förändringen innebär att poster som tidigare klassificerades som driftkostnad för löpande underhåll hädanefter i större utsträckning hanteras som reinvestering.

Bolagen tillämpar sedan 2014 komponentavskrivning för samtliga materiella anläggnings-tillgångar. Se not 10.

Leasing

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska kommunens investeringar i lös egendom från och med 2007 finansieras genom leasing, med det kommunala bolaget Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) som leasegivare. Enligt RKR R5 *Leasing* ska leasingavtal klassificeras som finansiella om de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Tillgångar i avtal som är klassificerade som finansiell leasing ska redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Tillgångarnas värde skrivs av med samma modell och avskrivningstid som om de varit köpta. Betalda leasingavgifter redovisas som amortering och ränta.

Göteborgs Stad har i huvudsak två större leasegivare. Vid bedömning av avtalen är de avtal med GSL som avser maskiner och inventarier klassificerade som finansiell leasing. Avtalen medför här en ekonomisk risk för leasetagaren som gör att leasingen går att jämföra med köp av

tillgången. De avtal som rör fordonleasing med GSL är fortsatt klassificerade som operationell leasing eftersom den ekonomiska risken i dessa avtal vilar på leasegivaren. Avtalen med Västra Götalandsregionen om hantering av hjälpmedel klassificeras som operationell leasing på grund av avtalens karaktär.

Finansiella tillgångar

Se avsnittet *Finansiella skulder*.

Bidrag till statlig infrastruktur

Enligt LKBR ska upplysning lämnas om bidrag till statlig infrastruktur. Upplösningstid är satt till 25 år i befintliga projekt. Se not 12.

Eget kapital

Kretslopp och vattennämndens resultat inom taxefinansierad verksamhet påverkar inte eget kapital. Resultatet redovisas i stället som över-/underuttag och därmed skuld/fordran till abonnent.

Skulder och avsättningar

Finansiella skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas som långfristiga eller kortfristiga poster beroende på deras karaktär. Omklassificering till kortfristig sker när posten förfaller inom tolv månader eller för den del som amorteras inom tolv månader, såvida inget avtal om förlängning finns vid bokslutstillfället. Finansiella tillgångar och skulder upptas till anskaffningsvärdet.

Vidareutlåning till koncernens bolag omklassificeras inte till kortfristig post om bolaget bedömer att skulden kommer att omsättas långfristigt. Utlåning till bolag som bedöms amorteras inom tolv månader klassificeras som kortfristig.

För över- och underkurser samt avgifter används linjär periodisering över lånets löptid.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till den valutasäkrade kursen när sådan finns, i annat fall har omräkning skett till balansdagens kurs enligt uppgift från Riksbanken.

Derivat- och säkringsredovisning

Säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 *Derivat och säkringsredovisning* tillämpas. Dokumentation av säkringsförhållandet upprättas, vilken omfattar syfte med säkringen, beskrivning av karaktären på säkrad risk, identifiering av säkringsinstrument och bedömning av säkringens effektivitet.

Göteborgs Stad räntesäkrar del av skulden genom räntederivat. Syftet är att eliminera variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och fixera räntekostnaderna. Kommunen gör även valutasäkringar genom valutaderivat. Säkringsförhållandets effektivitet bedöms per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrumenten med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Swapränta redovisas löpande i resultaträkningen som en del av stadens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen. Effekten av en stängning av derivatkontrakt till följd av att säkringsrelationen upphört resultatförs direkt. Se not 18 och 19.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att all pension som intjänats före år 1998 i tidigare pensionsavtal redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och tas inte upp som avsättning i balansräkningen. Framtida förväntad särskild löneskatt tas också upp inom linjen. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Se not 21.

Pensionsförmåner intjänade i pensionsavtal från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och en avsättning i balansräkningen. Under avsättningar reserveras också särskild löneskatt motsvarande 24,26 procent av upptagen pensionsavsättning. Se not 16.

Avgiftsbestämd pension inklusive löneskatt ingår i posten övriga upplupna personalkostnader under kortfristiga skulder. Se not 19.

Göteborgs Stad beräknar aktuell pensions-skuld för anställda i kommunen enligt angivna riktlinjer, RIPS. Pensionsåtaganden för personer anställda i de kommunala bolagen redovisas enligt BFNAR 2012:I.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp och får endast avse formella förpliktelser. RKR R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser* anger att uppgift om förväntad tidpunkt, samt osäkerhet vad gäller utflöde av resurser, för varje avsättning ska ges. Detta sker

inte eftersom det skulle vara alltför omfattande att ange detta för varje post då dessa är grupperade.

Avsättningar för återställning av deponier har för kommunen tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningar avser återställning av stadens nedlagda deponier. Avsättningar för deponier nuvärdesberäknas där nuvärdesberäkningen är av betydande värde.

När det gäller avsättning för återställande av deponier för den kommunala koncernen görs successiva avsättningar med hänsyn taget till den återstående livslängden av deponin. Livslängden beror på avfallsmängdernas inflöde. Storleken på avsättningarna kan variera mellan åren om nya tillstånd tillhandahålls. Renova har som ägare och tillståndsinnehavare ett ansvar att sluttäcka och ha en efterkontroll på minst 25 år efter att tillståndet har gått ut, alternativt när deponin är fullbelagd. För att säkerställa att behovet kan möta de faktiska kostnaderna när de uppstår avsätter Renova medel årligen. Renovas avsättningar för återställande av deponier nuvärdesberäknas enligt regelverket i K3 och överensstämmer med RKR R9.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. De temporära skillnaderna har huvudsakligen uppkommit genom skillnader mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på anläggningstillgångar, avsättningar och skattemässiga underskott.

Ingångna avtal om lämnade bidrag till staten eller annan juridisk person för investeringar i anläggningstillgång som Göteborgs Stad inte kommer att äga eller förfoga över, redovisas som kostnad i resultaträkningen och avsättning i balansräkningen när avtal tecknas.

Enligt RKR R9 *Avsättningar och ansvarsförbindelser* ska informella förpliktelser som redovisats som avsättningar i kommunala bolag omklassificeras till ansvarsförbindelser i de sammanställda räkenskaperna. Avsättningar överstigande 5 mnkr har prövats. Se not 17.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan anges i direkt anslutning därtill. Ansvarsförbindelser utgörs av möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden. Bland dessa

återfinns kommunens borgensåtagande och pensionsåtaganden som är tidigare än 1998. Se not 20, 21 och 22. Pensionsåtagandet i sin helhet finns också beskrivet i förvaltningsberättelsen under avsnittet upplysning om pensionsförpliktelser.

2. Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Försäljningsintäkter	384	449	8 626	11 960
Taxor och avgifter	2 744	2 886	2 904	2 604
Hyror och arrenden	1 469	1 477	8 108	9 072
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	2 142	2 573	2 182	2 584
Bidrag och gåvor från privata aktörer	36	36	36	36
EU-bidrag	21	19	21	21
Övriga bidrag	825	722	1 012	800
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1 423	1 533	2 990	1 914
Intäkter från exploateringsverksamhet	1 202	1 214	1 202	1 231
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	583	244	2 291	432
Övriga verksamhetsintäkter	0	-	1 811	2 107
Summa verksamhetens intäkter	10 829	11 153	31 183	32 761

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

3. Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Personalkostnader exklusive sociala avgifter och pensionskostnader	-16 431	-17 127	-19 616	-20 547
Sociala avgifter inkluderat löneskatt	-5 456	-5 661	-6 514	-6 786
Pensionskostnader	-1 748	-1 573	-2 041	-1 960
Lämnade bidrag	-2 743	-2 641	-2 746	-2 643
Köp av huvudverksamhet	-8 268	-8 692	-8 263	-8 318
Lokal- och markhyror	-1 349	-1 391	-1 087	-1 168
Bränsle, energi, vatten med mera	-377	-376	-5 615	-7 935
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	-5 157	-6 158	-9 338	-10 728
Realisationsförluster och utrangeringar	-131	-40	-413	-289
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-72	-134	-72	-134
Aktuell och uppskjuten bolagsskatt	-	-	-342	-198
Summa verksamhetens kostnader	-41 732	-43 793	-56 047	-60 706

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

4. Avskrivningar och nedskrivningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	-1	-1	-16	-30
Avskrivning byggnader och anläggningar	-1 384	-1 552	-3 798	-4 045
Avskrivning maskiner och inventarier	-665	-647	-1 133	-1 187
Nedskrivning/återföring av nedskrivning	52	-8	227	-72
Summa av- och nedskrivningar	-1 998	-2 208	-4 720	-5 334

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 a.

5. Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Preliminär kommunalskatt	30 326	32 058	30 326	32 058
Preliminär slutavräkning innevarande år	666	687	666	687
Slutavräkningsdifferens föregående år	96	186	96	186
Summa skatteintäkter	31 088	32 931	31 088	32 931

6. Generella statsbidrag och utjämning

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Inkomstutjämning	2 537	2 772	2 537	2 772
Kostnadsutjämning	-1 178	-1 177	-1 178	-1 177
Regleringsbidrag/avgift	1 733	1 619	1 733	1 619
Kommunal fastighetsavgift	879	915	879	915
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	208	297	208	297
Övriga bidrag i utjämningssystemet	56	-	56	-
Övriga generella bidrag från staten	232	127	232	127
Summa generella statsbidrag och utjämning	4 467	4 553	4 467	4 553

Erhållna, ej intäktsredovisade, generella statsbidrag uppgår till 45 mnkr

Generella statsbidrag	Ej intäktsförda	Ursprungligt belopp
Flykting tillfälligt stöd kriget Ukraina	14 mnkr (juni 2022–december 2023 12 månader kvar)	22 mnkr
Ökad bemanning	31 mnkr (juni 2022–december 2023 12 månader kvar)	49 mnkr
Summa	45 mnkr	71 mnkr

7. Finansiella intäkter och kostnader

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Utdelning på aktier och andelar	1	5	-7	-1
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	-	-	-	-
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	11	10	11	10
Ränteintäkter	35	53	54	63
Ränteintäkter koncernföretag	372	462	-	-
Borgensavgifter	10	8	-	-
Övriga finansiella intäkter	3	2	6	16
Summa finansiella intäkter	432	540	64	88
Räntekostnader	-346	-481	-449	-506
Räntekostnader koncernföretag	-11	-27	-	-
Finansiell kostnad förändring av pensionsavsättning	-48	-81	-70	-101
Övriga finansiella kostnader	-29	-33	-19	-33
Summa finansiella kostnader	-434	-622	-538	-640

8. Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Ingår i not	Kommunen		Kommunala koncernen	
		2021	2022	2021	2022
Resultat försäljning anläggningstillgång		593	253	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet		901	620	-	-
Resultat övrig exploateringsverksamhet		178	440	-	-
Förändring av pensionsförpliktelse till följd av ändrat livslängdsantagande	3	-115	-	-	-
Summa jämförelsestörande poster		1557	1313	-	-
Specifikation:					
Realisationsvinst försäljning materiell anläggningstillgång	2	583	244	-	-
Realisationsvinst försäljning finansiell anläggningstillgång	7	11	10	-	-
Övriga försäljningsrelaterade kostnader	3, 7	-1	-1	-	-
Resultat försäljning anläggningstillgång		593	253	-	-
Försäljningspris exploateringsfastighet	2	973	754	-	-
Anskaffningskostnad såld exploateringsfastighet	3	-117	-124	-	-
Förändring framtida åtaganden	3	45	-10	-	-
Resultat försäljning exploateringsfastighet		901	620	-	-
Exploateringsbidrag*	2	215	451	-	-
Medfinansiering från exploatör	2	16	19	-	-
Övriga exploateringsrelaterade intäkter	2, 7	0	3	-	-
Medfinansiering till stat och region	3	-53	-33	-	-
Övriga exploateringsrelaterade kostnader	3	0	0	-	-
Resultat övrig exploateringsverksamhet		178	440	-	-

* Inkluderar värde avseende allmän plats överlåtten från exploatör. Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, med totalt -40 mnkr, se även not 24 a. Bedömning har endast gjorts av jämförelsestörande poster för kommunen.

9. Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	19	-	695	735
Anskaffning	-	-	65	113
Försäljningar/utrangeringar	-19	-	-21	0
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-4	-12
Utgående anskaffningsvärde	0	0	735	836
Ingående ack. avskrivningar	-19	-	-629	-624
Försäljningar/utrangeringar	19	-	20	0
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	0
Årets avskrivningar	-	-	-15	-27
Utgående ack. avskrivningar	0	0	-624	-651
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	23	23	464	471
Anskaffning	-	-	-	0
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	1
Omklassificeringar/överföringar	-	-	7	24
Utgående anskaffningsvärde	23	23	471	496
Ingående ack. avskrivningar	-21	-22	-305	-307
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-1
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	0
Årets avskrivningar	-1	-1	-2	-3
Utgående ack. avskrivningar	-22	-23	-307	-311
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-54	-67
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-13	-
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	-67	-67
Utgående redovisat värde	1	0	97	118
Summa immateriella anläggningstillgångar	1	0	208	303
Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	2	1	171	208
Anskaffning	-	-	65	113
Försäljningar/utrangeringar	0	-	-1	0
Nedskrivningar	-	-	-13	-
Avskrivningar	-1	-1	-17	-30
Övriga förändringar	-	-	3	12
Redovisat värde vid årets slut	1	0	208	303

10. Materiella anläggningstillgångar

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	2021	2022	2021	2022
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	51 974	55 669	149 644	158 166
Anskaffning	4 897	4 443	9 849	9 971
Försäljningar/utrangeringar	-378	-255	-1 538	-620
Omklassificeringar/överföringar	-824	-310	211	440
Utgående anskaffningsvärde	55 669	59 547	158 166	167 957
Ingående ack. avskrivningar	-15 624	-16 790	-54 907	-57 926
Försäljningar/utrangeringar	214	208	820	471
Omklassificeringar/överföringar	2	1	-89	82
Årets avskrivningar	-1 382	-1 552	-3 750	-4 030
Utgående ack. avskrivningar	-16 790	-18 133	-57 926	-61 403
Ingående ack. nedskrivningar	-53	-4	-2 535	-2 293
Försäljningar/utrangeringar	-	-	5	1
Omklassificeringar/överföringar	-	-	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	49	-8	237	-72
Utgående ack. nedskrivningar	-4	-12	-2 293	-2 364
Utgående redovisat värde	38 875	41 402	97 947	104 190
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	26,9	27,2	30,5	30,2
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	6 127	7 261	16 242	17 509
Anskaffning	774	701	2 063	2 220
Försäljningar/utrangeringar	-106	-27	-483	-712
Omklassificeringar/överföringar	466	293	-313	-1 117
Utgående anskaffningsvärde	7 261	8 228	17 509	17 900
Ingående ack. avskrivningar	-2 536	-2 906	-7 251	-7 911
Försäljningar/utrangeringar	98	22	455	564
Omklassificeringar/överföringar	194	-18	32	76
Årets avskrivningar	-662	-645	-1 147	-1 172
Utgående ack. avskrivningar	-2 906	-3 547	-7 911	-8 443
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-112	-112
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	0	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	0	0	0
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	-112	-112
Utgående redovisat värde	4 355	4 681	9 486	9 345
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	9,8	11,7	9,8	10,7
Övriga materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	101	120	260	283
Anskaffning	2	3	5	27
Försäljningar/utrangeringar	-1	0	-10	0
Omklassificeringar/överföringar	18	2	28	13
Utgående anskaffningsvärde	120	125	283	323

	Kommunen		Kommunala koncernen	
Belopp i mnkr	2021	2022	2021	2022
Ingående ack. avskrivningar	-32	-34	-85	-95
Försäljningar/utrangeringar	1	0	4	0
Omklassificeringar/överföringar	-	2	0	0
Årets avskrivningar	-3	-3	-14	-15
Utgående ack. avskrivningar	-34	-35	-95	-110
Ingående ack. nedskrivningar	-	-	-	-
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar/överföringar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Utgående ack. nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	86	90	188	213
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	27,9	26,7	16,5	14,8
Summa materiella anläggningstillgångar	43 316	46 173	107 621	113 748
Materiella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	39 957	43 316	101 256	107 621
Anskaffning	5 672	5 147	11 917	12 218
Försäljningar/utrangeringar	-172	-52	-748	-296
Nedskrivningar	49	-8	237	-72
Avskrivningar	-2 046	-2 199	-4 910	-5 217
Övriga förändringar	-144	-31	-131	-506
Redovisat värde vid årets slut	43 316	46 173	107 621	113 748
Specifikation: Varav leasing				
Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	3 327	3 835	-	-
Ackumulerade avskrivningar	-2 089	-2 532	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Utgående redovisat värde	1 238	1 303	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	6,6	8,4	-	-
Specifikation: Varav pågående				
Ingående anskaffningsvärde	12 096	9 223	19 732	17 372
Anskaffning	5 672	5 147	11 917	12 218
Överföringar	-8 545	-5 284	-14 446	-12 193
Försäljningar/utrangeringar	-	-	-3	-25
Nedskrivningar	-	-	60	-52
Övrigt	-	-	112	237
Utgående redovisat värde	9 223	9 086	17 372	17 557

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Kommunens nedskrivning avser Isdala ishall, vars verksamhet upphör under maj 2023. Nedskrivet belopp om 8 mnkr är anpassat till anläggningens återstående nyttjandetid. För koncernen som helhet tillkommer nedskrivningar om 120 mnkr och återförda nedskrivningar om -56 mnkr. De nedskrivningar som gjorts av bolag och som sedan återförts i den kommunala koncernen har minskat med 60 mnkr under året.

För koncernen ingår värde av aktiverade lånekostnader med 635 mnkr. Av dessa har 19 mnkr tillkommit under året (föregående år 50 mnkr) beräknade på en räntesats om 1,3 procent.

11. Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Aktier och andelar i:*				
Göteborgs Stadshus AB	9 451	9 451	-	-
Kommuninvest ekonomisk förening	375	412	375	412
Övriga bolag, bostadsrätter och grundfondskapitalstiftelser	18	19	83	73
Långfristig utlåning till koncernföretag	34 001	33 893	-	-
Övriga långfristiga fordringar	3	52	529	663
Summa finansiella anläggningstillgångar	43 848	43 827	987	1 148

* En samlad förteckning över Göteborgs Stads ägarintressen finns i not 30.

12. Bidrag till infrastruktur

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Bidrag till Trafikverket				
Totalt bidrag	31	31	31	31
Ackumulerad upplösning	-7	-8	-7	-8
<i>varav årets upplösning</i>	-1	-1	-1	-1
Summa bidrag till infrastruktur	24	23	24	23

Det ursprungliga sammanlagda bidraget har uppgått till 30 mnkr. Utgående värde avser åtta projekt för gång- och cykelbana, cirkulationsplats och pendelparkering. Det största projektet motsvarar ett ursprungsbelopp på 15 mnkr. Tid för upplösning är 25 år för samtliga projekt. Årets upplösning är -1 mnkr (föregående år -1 mnkr) och den ackumulerade upplösningen uppgår till 8 mnkr.

13. Förråd, lager och exploateringsfastigheter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Förråd och lager	36	66	428	784
Exploateringsfastigheter	857	1 274	1 644	1 631
Summa förråd	893	1 340	2 072	2 415
Specifikation: Exploateringsfastigheter				
Ingående värde	964	857	1 797	1 644
Årets utgifter	43	556	771	835
Uttag bokfört värde	-154	-137	-961	-868
Omklassificering/omvärdering	4	-2	37	20
Summa exploateringsfastigheter	857	1 274	1 644	1 631

14. Fordringar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Kundfordringar	502	571	1 651	1 748
Kundfordringar, koncernföretag	113	173	-	-
Fordringar moms	352	407	421	442
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	513	573	538	608
Kommunalskattefordringar	667	1 540	667	1 540
Övriga kortfristiga fordringar	3 506	587	4 644	1 982
Övriga kortfristiga fordringar, koncernföretag	4 290	5 701	-	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 434	1 402	2 663	3 409
Summa kortfristiga fordringar	11 377	10 954	10 584	9 729

15. Eget kapital

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Ingående eget kapital	29 855	32 507	37 147	42 651
Övriga justeringar	-	-	7	-5
Årets resultat	2 652	2 554	5 497	3 653
Utgående eget kapital	32 507	35 061	42 651	46 299
Specifikation: Eget kapital				
Årets resultat	2 652	2 554	5 497	3 653
Resultatutjämningsreserv	5 258	5 623	5 258	5 623
Övrigt eget kapital	24 597	26 884	31 896	37 023
Summa eget kapital	32 507	35 061	42 651	46 299
Specifikation: Resultatutjämningsreserv				
Ingående resultatutjämningsreserv	4 530	5 258	4 530	5 258
Årets förändring av resultatutjämningsreserv	728	365	728	365
Summa utgående resultatutjämningsreserv	5 258	5 623	5 258	5 623

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

16. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Förmånsbestämd ålderspension	3251	3425	4385	4619
Avtalspension, visstidspension med mera	12	7	12	7
Summa pensioner	3263	3432	4397	4626
Löneskatt	792	833	881	933
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4055	4265	5278	5559
Specifikation: Avsättningens förändring över året				
Ingående avsättning	3578	4055	4799	5278
Nya förpliktelser under året	489	282	547	408
varav nyintjänad pension	331	197	375	253
varav ränte- och basbeloppsuppräkning	48	81	81	120
varav ändring av försäkringstekniska grunder	94	0	88	38
varav pension till efterlevande	10	4	10	4
varav övrigt	6	0	-7	-7
Årets utbetalningar	-105	-113	-169	-178
Årets förändring särskild löneskatt	93	41	101	51
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	4055	4265	5278	5559

Aktualiseringsgrad 100 procent (föregående år 100 procent). Antal förtroendevalda med visstidspension 9 (föregående år 11).

17. Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
A. Avsatt för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	21	20	82	82
Periodens avsättningar	-	-	8	7
lanspråktaga avsättningar	-1	-1	-9	-1
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	20	19	81	88
B. Avsatt för infrastrukturåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	649	688	649	688
Periodens avsättningar	60	30	60	30
lanspråktaga avsättningar	-21	-494	-21	-494
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	688	224	688	224

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
C. Avsatt för åtgärder inom byggsektorn				
Redovisat värde vid årets början	112	77	1507	1638
Periodens avsättningar	29	31	297	364
lanspråktaga avsättningar	-60	-12	-175	-387
Outnyttjade belopp som återförts	-4	-13	-16	-47
Omklassificering	-	-	25	1
Utgående avsättningar	77	83	1638	1569
D. Avsatt för miljöåtgärder				
Redovisat värde vid årets början	23	13	83	53
Periodens avsättningar	1	13	4	15
lanspråktaga avsättningar	-3	-1	-6	-1
Outnyttjade belopp som återförts	-8	-	-28	0
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	13	25	53	67
E. Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	31	9	211	226
Periodens avsättningar	-	1	48	11
lanspråktaga avsättningar	-7	-1	-9	-8
Outnyttjade belopp som återförts	-15	-1	-24	-1
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående avsättningar	9	8	226	228
F. Uppskjutna skatter				
Redovisat värde vid årets början	-	-	3488	3708
Periodens avsättningar	-	-	278	278
lanspråktaga avsättningar	-	-	-14	-39
Outnyttjade belopp som återförts	-	-	1	-18
Omklassificering	-	-	-45	-92
Utgående avsättningar	-	-	3708	3837
Summa ingående balans	836	807	6020	6395
Summa periodens avsättningar	90	75	695	705
Summa lanspråktaget	-92	-509	-234	-930
Summa outnyttjade belopp som återförts	-27	-14	-67	-66
Omklassificering	-	-	-20	-91
Summa utgående balans	807	359	6394	6013

Kommunen

A. Deponi

Kommunens avsättning avser återställande av stadens 17 nedlagda deponier vars miljöskyddsåtgärder kretslopp och vattennämnden ansvarar för. Brudaremossens deponi är störst av deponierna och står för den största andelen av återställningskostnaderna. Avsättningens storlek är svår att beräkna eftersom återställningsbehovet förändras. Det kan ske förändringar i miljön, men även på grund av nya tekniska lösningar. Löpande förbättringsåtgärder pågår på samtliga deponier. Kommunens avsättning för återställande av deponier nuvärdesberäknas inte eftersom effekten är av mindre värde.

B. Infrastruktur

Kommunen slöt under 2010 avtal kring medfinansiering av infrastrukturåtgärder inom ramen för Västsvenska paketet där 400 mnkr avsåg medfinansiering kopplat till marknyttor. Dessa togs upp i kommunens resultat- och balansräkningar under 2011. Under 2022 har kommunen betalat ut och slutreglerat avsättningen i enlighet med gällande medfinansieringsavtal. År 2014 slöt kommunen avtal om medfinansiering för utbyggnad av E20 och nedsänkning av E45. Avtalet avseende utbyggnad av E20 är ett underavtal mellan Göteborgsregionens Kommunalförbund (GR) och Göteborgs Stad. I huvudavtalet representeras Göteborgs Stad av GR. Inflationen under året har inneburit betydande indexuppräknningar även under 2022, vilka samlat uppgår till cirka 30 mnkr. Nedsänkningen av E45 är i sin helhet återförd och förväntas slutregleras under 2023.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället, såsom ledningsflyttar, avetableringar och utredningar.

D. Miljöåtgärder

Avsättningen avser framtida åtaganden som kommunen har gentemot exploatören vid försäljningstillfället, såsom marksanering.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar avser förväntade skadestånd, vite och oreglerade skador med mera.

Kommunala koncernen

Inga avsättningar har bedömts vara informella förpliktelser, som därmed skulle ha omklassificerats till ansvarsförbindelse.

A. Deponi

Avsättningen för återställande av deponi avser, förutom kommunens del om 20 mnkr, återställande av deponier inom Renovakoncernen. Dessa avser deponierna i Tagene, Torsviken och Fläskebo. IB 61 mnkr har där sammantaget ökat till 69 mnkr och av dessa utgör Tagene 45 mnkr.

B. Infrastruktur

Se Kommunen.

C. Åtgärder inom byggsektorn

Avsättningen för åtgärder inom byggsektorn avser, förutom kommunens avsättningar som ökat från 77 till 83 mnkr, till större del framtida åtaganden i byggprojekt inom Älvstranden-koncernen. Dessa avsättningar har sammantaget minskat med 36 mnkr, från 1483 mnkr till 1447 mnkr och består främst av:

- Masthuggskajen, årets ingående avsättning är i princip oförändrad med ett UB om 1202 mnkr, men har både nya och ianspråktagna belopp med cirka 250 mnkr. Avsättning-en beräknas ha ett löpande utflöde till och med 2030.
- Lindholmshamnen, IB 136 mnkr har ianspråktagits med 48 mnkr vilket ger UB 89 mnkr. Den förväntas ha ett utflöde till och med 2025.
- Sannegården, ny avsättning med ett netto för året om 49 mnkr och ett förväntat löpande utflöde fram till 2029.
- Frihamnen, IB 44 mnkr är oförändrat.
- Celsiusgatan, IB 46 mnkr har ianspråktagits med 11 mnkr vilket ger UB 35 mnkr.
- Västra Eriksberg, IB 31 mnkr har ianspråktagits med 21 mnkr vilket ger UB 11 mnkr.
- Kvillebäcken, IB 6 mnkr har ianspråktagits med 4 mnkr vilket ger UB 2 mnkr.
- Skeppsbron, IB 13 mnkr är oförändrat.

Älvstrandenkoncernen redovisar också en löpande avsättning avseende olika byggprojekt med IB 4 mnkr och UB 3 mnkr. Så gör även Higab AB, IB 36 mnkr och UB 35 mnkr, samt Förvaltnings AB Framtiden med IB 11 mnkr och UB 4 mnkr. Framtidens avsättning med ett IB om 30 mnkr för garanti-åtaganden avseende enstegstätade putsfasader har under året avslutats.

D. Miljöåtgärder

Avsatt för miljöåtgärder avser, förutom kommunens avsättning om 25 mnkr, avsättning inom Göteborg Energikoncernen kopplat till löpande konstaterade framtida miljöåtgärder, exempelvis återställande av mark. Årets UB 34 mnkr har ökat med 2 mnkr jämfört IB. Resterande belopp är oförändrade och omfattar dels avsatt för sanering Färjenäs markområde hos Räddningstjänsten Storgöteborg, dels avsatt hos Gryaab för marksanering Färjestaden om 4 mnkr vardera.

E. Övriga avsättningar

Övriga avsättningar består, förutom kommunens avsättning om 8 mnkr, i huvudsak av avsatt för oreglerade skador inom Försäkrings AB Göta Lejon. Där har ytterligare avsättning gjorts under året med 10 mnkr, vilket innebär att UB uppgår till 218 mnkr jämfört IB 208 mnkr.

18. Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Skulder till banker och kreditinstitut	36 109	38 477	39 973	42 200
Långfristig leasingskuld	1 238	1 303	-	-
Skulder till koncernföretag	424	421	-	-
Övriga långfristiga skulder	17	17	107	106
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	619	749	831	1 009
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	3 657	3 766	3 657	3 766
Summa långfristiga skulder	42 064	44 733	44 568	47 081
Långfristiga skulder förändring över året				
Ingående långfristig skuld	40 957	42 064	44 122	44 568
Nyupptagna låneskulder	8 060	8 125	8 601	8 825
Minskning av räntebärande skuld	-7 289	-5 710	-8 580	-6 548
Periodisering över- och underkurser	-21	-50	-21	-50
Förändring leasingskuld	-77	65	-	-
Förändring övriga långfristiga skulder	-64	-	-65	-1
Förändring förutbetalda intäkter	498	239	511	287
Summa utgående långfristig skuld	42 064	44 733	44 568	47 081
Anläggnings-/anslutningsavgifter återstående antal år (vägt snitt)				
	51,3	55,9	39,0	42,3
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)				
	49,5	48,8	49,5	48,8
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta (%)	0,69	0,99	0,92	1,01
Genomsnittlig ränta exklusive derivat (%)	0,41	0,97	0,43	0,94
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	2,5	2,9	3,1	3,3
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat (år)	1,9	2,1	1,9	2,1
Genomsnittlig kapitalbindningstid (år)	3,4	3,4	3,3	3,3
Lån som förfaller inom 0-1 år (%)	22	19	22	19
Lån som förfaller inom 1-2 år (%)	13	16	13	17
Lån som förfaller inom 2-5 år (%)	42	48	43	48
Lån som förfaller inom 5+ år (%)	23	17	22	16
Säkringsinstrument				
Nominellt belopp ränteswappar	5 800	7 800	19 260	18 220
Marknadsvärde ränteswappar	-158	481	-291	1 011
Säkrad skuld i utländsk valuta	2 816	2 816	2 816	2 816
Marknadsvärde Cross currency-swappar	20	106	20	106

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Offentliga investeringsbidrag periodiseras i intervallet 10 till 80 år beroende på nyttjandeperiod för den komponent/tillgång bidraget avser. För äldre inkomster (innan komponentredovisning infördes 2017) tillämpas upplösning på i huvudsak 33 år. Anslutningsavgifter periodiseras hos kretslopp och vattennämnden från och med 2021 på 80 år (tidigare 50 år). För koncernen tillkommer justering avseende Göteborg Energis anslutningsavgifter, vilka uppgår till 260 mnkr. Av dessa har 157 mnkr tillkommit under året (föregående år 148 mnkr) och de periodiseras över fem år enligt en förenklad modell för att möta nedlagda kostnader.

19. Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Skulder till banker och kreditinstitut	10 405	9 162	11 774	10 060
Skulder till koncernföretag	2 743	2 259	-	-
Leverantörsskulder	2 246	2 552	3 595	3 955
Moms och punktskatter	-	0	74	57
Personalens skatter, avgifter och avdrag	336	361	399	426
Retroaktiva löner och OB-ersättning*	635	693	635	693
Semester och övertidsskuld*	1 411	1 413	1 821	1 808
Övriga upplupna personalkostnader	1 361	934	1 580	1 084
Kommunalskatteskulder	319	-	319	-
Övriga kortfristiga skulder	382	338	1 308	1 096
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	866	1 318	2 705	5 230
Summa kortfristiga skulder	20 704	19 030	24 210	24 409
Marknadsvärden swappar				
Säkrad skuld i utländsk valuta	2 012	2 029	2 012	2 029
Valutaswappar	71	-32	71	-32

* Inkluderar upplupna sociala avgifter.
Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

20. Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Fastighetsinteckningar	-	-	28	28
Övriga ställda säkerheter*	-	-	895	340
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0	923	368

* Posten för 2022 består enbart av tillgångar som är registerförda för skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna hos Göta Lejon AB. I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. För 2021 uppgick posten till 325 mnkr.
Föregående år ingick även ställda säkerheter till förmån för Nasdaq Commodities med 570 mnkr.
Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

21. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Pensionsförpliktelser PA-KL aktiva	2 669	2 383	2 676	2 391
Pensionsförpliktelser PA-KL pensionärer	5 263	5 288	5 350	5 368
Pensionsförpliktelser livränta	293	272	293	272
Summa pensionsförpliktelser PA-KL	8 225	7 943	8 319	8 031
Pensionsförpliktelser chefsavtal	-	-	-	-
Pensionsförpliktelser övrigt	7	4	7	4
Garantiåtaganden FPG/PRI	-	-	6	7
Summa totala pensionsförpliktelser	8 232	7 947	8 332	8 042
Särskild löneskatt	1 997	1 928	2 018	1 946
Summa pensionsförpliktelser och särskild löneskatt	10 229	9 875	10 350	9 988
Specifikation: Ansvarsförbindelsens förändring över året				
Ingående ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 395	10 229	10 519	10 350
Nya förpliktelser under året	341	194	348	198
varav ränte- och basbeloppsuppräkning	148	243	150	246
varav ändring av försäkringstekniska grunder	226	0	231	0
varav pension till efterlevande	-	-	-	-
varav övrigt	-33	-49	-33	-48
Årets utbetalningar	-475	-479	-484	-488
Årets förändring särskild löneskatt	-32	-69	-33	-72
Summa ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	10 229	9 875	10 350	9 988

För kommunen har gjorts inlösen av pensionsförpliktelser inom ansvarsförbindelsen 2001 med 420 mnkr, 2002 med 260 mnkr samt 2016 med 20 mnkr, sammantaget 700 mnkr.

22. Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Borgensåtagande för lån och pensionsåtaganden egna bolag				
Göteborgs Hamn AB	384	418	-	-
Göteborg Energi AB	237	235	-	-
Higab AB	1075	584	-	-
Göteborgs Stadshus AB	3330	3230	-	-
Förvaltnings AB Framtiden	412	412	-	-
Övriga bolag	269	253	-	-
Summa borgensförbindelser egna bolag	5 707	5 132	-	-
Övriga borgensförbindelser externt				
Småhus – statliga bostadslån	1	-	1	-
Stiftelser	454	406	454	406
Föreningar	160	158	160	158
Övrigt	0	0	1	0
Summa borgensförbindelser externt	615	564	616	564
Övriga förpliktelser				
Moderbolagsgaranti*	-	-	-	1 330
Övriga ansvarsförbindelser	-	-	171	139
Summa övriga förpliktelser	0	0	171	1 469
Summa övriga ansvarsförbindelser	6 322	5 696	787	2 033

* Moderbolagsgaranti har lämnats av Göteborg Energi AB till förmån för clearingmotpart som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s finansiella elhandel om 100 mEUR, motsvarande 1113 mnkr. Moderbolagsgaranti har också lämnats till förmån för balansansvarig som säkerhet för Göteborg Energi Din El AB:s fysiska elhandel om 20 mEUR, motsvarande 217 mnkr.

Jämförelsetal för 2021 har justerats till följd av rättelser/ändringar, se not 24 b.

Göteborgs Stad har i november 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Kommuninvests totala förpliktelse uppgick 2022-12-31 till 540 mdkr och totala tillgångar till 537 mdkr. Göteborgs Stads del i borgensansvaret är 2,0 procent, 11 mdkr.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt avtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Kommunens borgen för pensionsåtaganden hos vissa kommunala bolag, kommunalförbund och stiftelser uppgick vid årsskiftet till 751 mnkr. Göteborgs Stad har under året behövt infria borgensåtagande om 0,6 mnkr.

23. Leasing

Belopp i mnkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Finansiell leasing				
Leasetagare				
Redovisat värde per balansdag för maskiner och inventarier	1 238	1 303	-	-
Nuvärde minimileaseavgifter	1 290	1 365	-	-
varav förfall inom 1 år	403	422	-	-
varav förfall inom 1-5 år	718	764	-	-
varav förfall senare än 5 år	169	179	-	-
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	-	-	-	-
Leasegivare				
Externa fordringar	-	-	593	539
Framtida minimileasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	-	-	573	537
varav förfall inom 1 år	-	-	54	55
varav förfall inom 1-5 år	-	-	208	212
varav förfall senare än 5 år	-	-	311	270
Operationell leasing				
Leasetagare				
Räkenskapsårets betalda leasingavgifter	2 095	2 172	986	1 019
Framtida minimileasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal	1 760	1 819	1 530	1 531
varav förfall inom 1 år	403	545	272	326
varav förfall inom 1-5 år	873	1 822	733	709
varav förfall senare än 5 år	484	452	525	496
Leasegivare				
Avtalade framtida leasingavgifter	930	921	9 110	10 252
varav förfall inom 1 år	332	319	1 717	1 894
varav förfall inom 1-5 år	358	294	3 681	4 404
varav förfall senare än 5 år	240	308	3 712	3 955

24 a. Effekter i resultaträkningen på jämförelseår 2021 till följd av rättelser/ändringar

Kommunen					Kommunala koncernen		
Belopp i mnkr	Not	2021	+/-	2021	2021	+/-	2021
Utdrag:							
Verksamhetens intäkter	2,8	10864	-35	10829	31218	-35	31183
Verksamhetens kostnader	3	-41832	100	-41732	-56147	100	-56047
Avskrivningar	4	-1992	-6	-1998	-4714	-6	-4720
Verksamhetens nettokostnader		-32960	59	-32901	-29643	59	-29584
Verksamhetens resultat		2595	59	2654	5912	59	5971
Resultat efter finansiella poster		2593	59	2652	5438	59	5497
Årets resultat		2593	59	2652	5438	59	5497

Verksamhetens intäkter har justerats med -40 mnkr till följd av förändrad intäktsföring inkomster.

Verksamhetens intäkter har justerats med +5 mnkr samt Avskrivningar med -6 mnkr till följd av överföring av skuldanläggningar från tillgångs- till skuldsidan.

Verksamhetens kostnader har justerats med 100 mnkr till följd av rättning av en kostnadsförd post.

24 b. Effekter i balansräkningen på jämförelseår 2021 till följd av rättelser/ändringar

Kommunen					Kommunala koncernen		
Belopp i mnkr	Not	2021	+/-	2021	2021	+/-	2021
Utdrag:							
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR							
Materiella anläggningstillgångar	10	43214	102	43316	107519	102	107621
Summa anläggningstillgångar		87063	102	87165	108714	102	108816
Summa tillgångar		100035	102	100137	122999	102	123101
EGET KAPITAL							
Årets resultat		2593	59	2652	5438	59	5497
Övrigt eget kapital		23313	1284	24597	30612	1284	31896
Summa eget kapital	15	31164	1343	32507	41308	1343	42651
SKULDER							
Långfristiga skulder	18	43205	-1141	42064	45709	-1141	44568
Kortfristiga skulder	19	20804	-100	20704	24310	-100	24210
Summa skulder		64009	-1241	62768	70019	-1241	68778
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		100035	102	100137	122999	102	123101
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER		18311	-1760	16551	13590	-1530	12060
Panter och därmed jämförliga säkerheter	20	6322	-6322	0	1539	-616	923
Ansvarsförbindelser					171	-171	
Övriga ansvarsförbindelser	22	1760	4562	6322	1530	-743	787

Materiella anläggningstillgångar har justerats med 102 mnkr samt Eget kapital med 11 mnkr respektive Långfristiga skulder med 91 mnkr till följd av överföring av skuldanläggningar från tillgångs- till skuldsidan. Av dessa avser -6 mnkr, -1 mnkr respektive -5 mnkr justering för 2021.

Eget kapital har ökats och Långfristiga skulder minskats med 1232 mnkr till följd av förändrad intäktsföring inkomster. Av dessa avser -40 mnkr justering för 2021.

Eget kapital har också ökat medan Kortfristiga skulder minskat till följd av rättning av en kostnadsförd post 2021 med 100 mnkr.

Panter och ansvarsförbindelser har totalt minskats med 1,760 mnkr för kommunen respektive 1,530 mnkr för den kommunala koncernen på grund av att operationell leasing inte längre redovisas inom linjen. Dessutom har en inbördes justering mellan raderna skett som en anpassning till förändrad redovisningspraxis.

25. Kassaflöde, ej likviditetspåverkande poster

Kommunen			Kommunala koncernen		
Belopp i mnkr	Ing år i not	2020	2021	2020	2021
Realisationsresultat från immateriella och materiella anläggningstillgångar	9, 10	-452	-203	-656	-530
Avskrivningar	9, 10	1845	2200	4978	5262
Nedskrivningar	9, 10	-49	8	-224	72
Realisationsresultat från kommunkoncernföretag	11	-	-	-1436	0
Gjorda avsättningar för pensioner	16	583	323	647	459
Gjorda andra avsättningar	17	91	75	695	705
Återföring andra avsättningar	17	-28	-13	-87	-156
Årets periodisering över- och underkurser på lån	18	-102	-100	-102	-100
Bidrag infrastruktur, redovisas i annan sektor	RR	0	20	0	20
Justering eget kapital	24	-	-	7	-3
Summa ej likviditetspåverkande poster		1888	2310	3822	5729

26. Kassaflöde, likviditetspåverkande poster

Kommunen			Kommunala koncernen		
Belopp i mnkr	Ing år i not	2020	2021	2020	2021
Utbetalning avsättning för pensioner	16	-106	-113	-169	-178
Utbetalning andra avsättningar	17	-71	-15	-234	-436
In- och utbetalning över- och underkurser, lån	18	81	50	81	50
Summa likviditetspåverkande poster		-96	-78	-322	-564

Ränteinbetalningar ingår 2022 för kommunen med 494 mnkr.

Ränteutbetalningar ingår 2022 för kommunen med 417 mnkr.

Utdelning ingår i kommunen 2022 med 6 mnkr.

27. Uppllysning om upprättade särredovisningar

Särredovisning som upprättats enligt *Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster*, samt Enligt *Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.* upprättas särredovisning av Göteborgs Hamn AB och Göteborgs Spårvägar AB.

särredovisning för avfallsverksamheten, finns tillgängliga hos kretslopp och vattennämnden, hemsida: goteborg.se/kretsloppochvatten.

Särredovisningsrapporter upprättade enligt *Ellagen (1997:857)*, *Fjärrvärmelagen (2008:263)* respektive *Naturgaslagen (2005:403)* avseende el-, gasnät samt fjärrvärme kommer att finnas tillgängliga via Göteborg Energi AB, hemsida: goteborgenergi.se.

28. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Kommunen		Kommunala koncernen	
	2021	2022	2021	2022
Sakkunnigt biträde	4 679	4 839	13 036	13 387
Förtroendevalda revisorer	33	34	4 362	4 659
Summa kostnad för räkenskapsrevision	4 712	4 873	17 398	18 046

Sammanlagd kostnad för revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning.

29. Upplysning om koncerninterna förhållanden

Interna mellanhavanden

Belopp i mnkr	Försäljning		Lån		Ränta och borgensavgift		Borgen	
	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Bolag	2 620	1 547	2 121	39 590	23	469	-	5 032
Kommun	1 561	2 933	39 590	2 521	470	26	5 133	-
Kommunalförbund	325	26	400	-	2	-	-	101
Summa	4 506	4 506	42 111	42 111	495	495	5 133	5 133

Koncernbidrag och ägartillskott

Belopp i mnkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna
Göteborgs Stadshus AB	220	5	-	664	-	318
Göteborg Energi AB	-	-	-	-	217	-
Göteborgs Hamn AB	-	92	216	-	-	-
Higab AB	-	61	249	-	-	-
Förvaltnings AB Framtiden	-	-	-	-	-	-
Göteborg & Co AB	-	55	68	-	1	-
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	-	3	71	-	100	-
Business Region Göteborg AB	-	5	-	-	-	-
Göteborgs Stads Leasing AB	-	-	54	-	-	-
Boplatz Göteborg AB	-	4	6	-	-	-
Kommun	5	-	-	-	-	-
Summa	225	225	664	664	318	318

30. Förteckning över bolag med mera där Göteborgs Stad har ägarintresse

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
GÖTEBORGS STADSHUS AB	556537-0888	100
INTERNA BOLAG (intern verksamhet)		
Försäkrings AB Göta Lejon	516401-8185	100
Göteborgs Stads Leasing AB	556442-1716	100
BOPLATS GÖTEBORG AB	556467-7390	100
REGIONALA BOLAG		
Gryaab AB	556137-2177	70,6
Göteborgsregionens Fritidshamnar AB (Grefab)	556185-4109	80
Renova AB	556108-3337	85
Renova Miljö AB	556946-0321	100
Fastighets AB Rödingen	556051-2096	100
GÖTEBORG ENERGI AB	556362-6794	100
Göteborg Energi Nät AB	556379-2729	100
Göteborg Energi GothNet AB	556406-4748	100
Netwest Sweden AB*	559028-5656	2,4
Göteborg Energi Gasnät AB	556029-2202	100
Göteborg Energi Din El AB	556572-4696	100
Göteborg Energi Backa AB	556550-2043	100
FÖRVALTNINGS AB FRAMTIDEN	556012-6012	100
Bostads AB Poseidon	556120-3398	100
Ellesbokomplementären AB	556432-9810	33
KB Ellesbo 2	916844-6442	33
Familjebostäder i Göteborg AB	556114-3941	100
Gärdsås Utvecklings AB	556599-9694	49
Gärdsås Torgbolag KB	969673-5233	56
Gårdstensbostäder AB	556536-0277	100
Göteborgs Stads Bostads AB	556046-8562	100
Fastighetsbolaget Bredfjäll AB	556662-9035	100
Fastighetsbolaget Bredfjäll KB	969676-6923	100
Fastighetsbolaget Gropens Gård KB	969676-6881	100
Fastighetsbolaget Friskvåderstorget KB	969667-0562	100
Göteborgs Egnahems AB	556095-3829	100
Bygga Hem i Göteborg AB	556643-7934	100
Fastighets AB Sannegården 26:1	559360-7657	100
Framtiden Byggutveckling AB	556731-5170	100
Störningsjouren i Göteborg AB	556657-1443	100
Förvaltnings AB GöteborgsLokaler	556082-4897	100

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
HANTVERKS- & INDUSTRIHUS i GBG AB (HIGAB)	556104-8587	100
Hotell Liseberg Heden AB	556050-2501	100
Myntholmen AB	559011-5563	100
Myntholmen 2 AB	559328-3145	100
Älvstranden Utveckling AB	556659-7117	100
Södra Älvstranden Utveckling AB	556658-6805	100
Älvstranden Gullbergsvass AB	556023-2646	100
Norra Älvstranden Utveckling AB	556001-3574	100
Fastighets AB Fribordet	556248-5747	100
Norra Älvstranden Bostäder AB	556260-3281	100
GVA Fastigheter KB	916836-2888	100
GVA Fastigheter AB	556291-8390	100
Ferux Fastighet i Göteborg AB	556615-0123	100
Norra Älvstranden Service AB	556558-0619	100
Fastighets AB Navet	556609-4354	100
Eriksbergs Förvaltnings AB	556079-4306	100
Lindholmspiren Beta AB	556625-8074	100
Torphuset Fastighets AB	556690-7571	100
Menlin Fastighets AB	556602-4922	100
Fastighets AB Radny	556992-7790	100
Fastighets AB Vinstra	556992-7808	100
Fastighets AB Esterel	556992-7832	100
Fastighets AB Raila	559057-5923	100
Fripoint AB	556024-1456	100
Göteborgs Frihamns AB	556246-9519	100
S Tingsvassen 739:137 Fastighets AB	556606-2641	100
Göteborgs Stads Parkerings AB	556119-4878	100
BUSINESS REGION GÖTEBORG AB	556439-5878	100
Almi Företagspartner Väst AB*	556488-1307	12,3
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	24
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	38,8
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	22,9
Göteborgs Tekniska College AB	556570-6768	49
GÖTEBORG & CO AB	556428-0369	100
Svensk Turism AB*	556452-7157	2
Got Event AB	556015-9823	100
Liseberg AB	556023-6811	99,9
Lisebergs Gäst AB	556422-0845	100
AB Liseberg Skår 40:17	556909-9731	100
Göteborgs Stadsteater AB	556016-7875	99,9

Bolag / Organisation	Org. nummer	Ägarandel (%)
GÖTEBORGS HAMN AB	556008-2553	100
Göteborgs Stuveri AB	556284-3614	100
Scandinavian Distripoint AB	556206-1654	100
Arendal Holding AB	556711-0365	100
Göteborgs Hamn Holding AB	559338-6799	100
Halvorsäng Holding AB	559338-6807	100
Halvorsäng Fastighets AB	559338-6781	100
Halvorsäng Fastighetsbolag Syd AB	559338-6823	100
Halvorsäng Fastighetsbolag Nord AB	559338-6815	100
Halvorsäng Fastighetsbolag Öst AB	559338-6831	100
Göteborgs Hamn Arendal Fastighets AB	559324-3164	100
GÖTEBORGS STADS KOLLEKTIVTRAFIK AB	559161-0190	100
Göteborgs Spårvägar AB	556353-3412	85
GS Buss AB	556771-4380	100
GS Trafikantservice AB	556771-2251	100
ÖVRIGA		
Kommuninvest Ekonomisk förening*	716453-2074	2,1
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	222000-0752	70,6
Samordningsförbundet Göteborg	222000-3285	25
Göteborgsregionens Kommunalförbund**	222000-0265	55,6
Göteborgsregionens Internationella Skola AB (ISGR)**	556527-5657	100
Gryning Vård AB**	556605-8201	54
Tolkförmedling Väst**	222000-2972	16,4

* Utgör ej kommunalt koncernföretag (< 20 %), ingår ej i sammanställda räkenskaper.

** Utgör kommunalt koncernföretag men undantas från sammanställda räkenskaper därför att det saknar väsentlig betydelse (< 2%).

Definitioner

Aktualiseringsgrad Den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Anläggningstillgångar Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, till exempel byggnader. Kan även vara immateriella så som goodwill eller finansiella som till exempel aktier.

Avskrivning enligt plan En anläggningstillgångs totala utgift fördelas ut som kostnader över det antal år som tillgången beräknas nyttjas i verksamheten.

Balanskrav Kommunsektorns balanskrav innebär att kommuner och regioner ska upprätta budgeten för nästa kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Balansräkning En sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag.

Derivatinstrument Finansiellt instrument vars värde beror på en annan, underliggande vara. Används för att hantera kurs- och ränterisker. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och swappar.

Driftkostnadsandel Löpande kostnader i procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Eget kapital Skillnaden mellan tillgångar och skulder utgör eget kapital och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel.

Eliminering Innebär att interna poster tas bort, så att uppgifter om intäkter, kostnader, fordringar och skulder endast innehåller för organisationen externa poster.

Emission När nya obligationer eller certifikat ges ut till försäljning.

Finansiella nettotillgångar (Finansiella anläggningstillgångar, exklusive aktier och andelar + omsättningstillgångar) – (kortfristiga + långfristiga skulder).

Finansieringsgrad av investeringar (Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital + försäljning av materiella anläggningstillgångar)/ nettoinvesteringar.

Finansnetto Skillnad mellan posterna finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Genomsnittlig nyttjandeperiod Anskaffningsvärde för tillgångar som är föremål för avskrivning/årets avskrivningskostnader.

Investeringar/bruttokostnader Bruttoinvesteringar/verksamhetens kostnader, respektive nettoinvesteringar/verksamhetens kostnader.

Kassaflödesanalys Visar in- och utbetalningar. Summan av in- och utbetalningar utgör periodens totala kassaflöde.

Kassalikviditet (Kortfristiga fordringar + kortfristiga placeringar + kassa och bank)/kortfristiga skulder.

Kommunala koncernen Kommunen tillsammans med de kommunala koncernföretagen.

Kommunalt koncernföretag En juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier en kommun har ett varaktigt betydande inflytande.

Konsolidering Innebär att finansiella rapporter från ett moderbolag och minst ett ägt bolag sammanfogas till en gemensam koncernrapport.

Nettoinvestering Investeringsutgifter minus investeringsinkomster.

Nettokostnadsutveckling exklusive jämförelsestörande poster Utveckling av intäkter jämfört med kostnader, exklusive skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, jämförelsestörande och extraordinära poster.

Nettolåneskuld Kommunens externa låneskuld minus vidareutlåning till bolagen minus den likviditet som kommunen har placerad i marknaden.

Omsättningstillgångar Tillgångar som inte är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav är omsättningstillgångar, till exempel likvida medel och kortfristiga fordringar.

Resultatets andel av eget (1) respektive totalt kapital (2) 1) Årets resultat i procent av eget kapital. 2) Verksamhetens nettokostnad plus finansiella intäkter i procent av totala tillgångar.

Resultaträkning En sammanställning av resultatkonton i bokföringen, det vill säga verksamhetens intäkter och kostnader som ger saldot för periodens resultat (över-/underskott).

Ränteswap Avtal mellan två parter om en utväxling eller byte av räntebetalningar under en given löptid.

Sammanställda räkenskaper Sammanställning av kommunens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar, kassaflödesanalyser och noter.

Skatteintäktsutveckling Utveckling av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Soliditet enligt balansräkningen Eget kapital/summa tillgångar.

Strukturell nettokostnad eller resultat Strukturell nettokostnad består av verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande respektive extraordinära poster, reavinster samt utdelningar. Denna ställd mot skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning ger strukturellt resultat.

Total skuld- och avsättningsgrad Avsättningar/summa tillgångar, respektive kortfristiga Ekonomisk och finansiell rapportering.

3

Ekonomisk och finansiell rapportering

Detta avsnitt innehåller driftredovisning, investeringsredovisning och en redovisning av de stiftelser som staden förvaltar. Drift- och investeringsredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna. Negativa avvikelser mot budget kommenteras liksom stora positiva avvikelser.

Ekonomisk och finansiell rapportering

100 Driftredovisning

Driftredovisningen är utformad så att utfallen kan stämmas av mot kommunfullmäktiges budget för nämnderna.

108 Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska tillgodose kommunfullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

116 Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna stiftelser och gåvor för olika ändamål. Förvaltningen avser enbart avkastningsstiftelser, ansvar för stiftelsernas kapital och att avkastningen delas ut till de ändamål som den som skänkte pengarna bestämt.

Driftredovisning

Kommunens driftredovisning

Driftredovisningen för kommunen är utformad så att nämndernas utfall kan stämmas av mot fullmäktiges budget. I kolumnen kommunbidrag anges de ramar som kommunfullmäktige tilldelat nämnderna. För några nämnder har kommunfullmäktige under året tagit beslut som förändrat kommunbidrag i förhållande till det ursprungliga budgetbeslutet. I dessa fall är det de uppdaterade ramarna som anges i tabellen. Vid vilka tidpunkter och med vilka belopp nämndernas ramar justerats redovisas i separata tabeller längre ned i detta avsnitt. I kolumnen budget framgår vilket resultat nämnderna själva budgeterat för året. De allra

flesta nämnder budgeterar för ett nollresultat. Stadens regelverk ger dock nämnderna rätt, att utifrån vissa förutsättningar och gränsvärden, bygga upp och nyttja ett eget kapital. Nämnderna har därmed möjlighet att budgetera för både positiva och negativa resultat. I kolumnen budget framgår också vilket resultat fullmäktige budgeterat för de kommuncentrala posterna och för staden som helhet. De för driftsredovisningen mest väsentliga principerna för internredovisning och ekonomistyrning framgår under avsnittet noter inklusive redovisningsprinciper.

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommunbidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
NÄMNDER MED SÄRSKILD INRIKTNING							
Byggnadsnämnden	201	-366	166	0	0	191	-340
Fastighetsnämnden	765	-801	49	13	0	714	-723
Förskolenämnden	565	-5107	4481	-61	-152	511	-4879
Grundskolenämnden	1182	-10086	9017	114	0	1095	-9645
Idrotts- och föreningsnämnden	167	-732	571	6	0	114	-648
Kommunledning	174	-543	383	14	0	144	-479
Kulturnämnden	154	-778	638	14	0	133	-761
Lokalnämnden	3429	-3453	0	-24	0	3331	-3282
Miljö- och klimatinämnden	93	-189	105	9	0	99	-187
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	288	-975	740	54	0	308	-946
Nämnden för demokrati- och medborgarservice	74	-161	88	0	0	73	-144
Nämnden för funktionsstöd	597	-5366	4772	3	0	594	-5183
Nämnden för inköp och upphandling	90	-84	8	14	0	72	-77
Nämnden för Intraservice	1268	-1290	22	0	0	1159	-1179
Park- och naturnämnden	450	-784	333	-1	0	505	-817
Socialnämnd Centrum	166	-1362	1227	31	0	164	-1301
Socialnämnd Hisingen	135	-1224	1171	82	0	126	-1202
Socialnämnd Nordost	197	-1708	1655	144	0	146	-1725
Socialnämnd Sydväst	485	-1198	749	36	0	467	-1152
Trafiknämnden	1419	-2718	1352	53	43	1226	-2292
Utbildningsnämnden	1053	-3308	2255	1	-6	1048	-3212
Valnämnden	21	-42	32	11	0	0	-6
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	1458	-7161	5824	121	0	1372	-6820

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Kommunbidrag	Årets resultat	Budget	Intäkter fg år	Kostnader fg år
NÄMNDER MED TAXE-FINANSIERAD VERKSAMHET							
Kretslopp och vattennämnden	1789	-1773	-	16	-66	1607	-1689
Förändring av skuld till abonnent kretslopp och vattennämnden	-16	-	-	-16	66	81	-
Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter							
Arkivnämnden	40	-59	24	5	0	40	-61
Fastighetsnämnden: Transfereringar	0	-54	68	14	0	0	-58
Socialnämnd centrum: Studieförbunden	0	-29	29	0	0	0	-30
Revisorskollegiet	5	-44	38	-1	-1	5	-41
Överförmyndarnämnden: Arvoden	2	-33	33	2	0	1	-23
Summa nämnder	16251	-51427	35828	652	-115	15327	-48903
Kommuncentrala poster	38920	-2503	-35828	589	-85	36874	-2202
Resultat före jämförelsestörande poster	55171	-53930	0	1241	-200	52201	-51105
Utdelning	-	-	-	-	220	-	-
Reavinster	873	-	-	873	600	1494	-
Exploateringsbidrag	440	-	-	440	-	189	-11
Övriga jämförelsestörande poster	-	-	-	-	-	-	-116
Resultat kommunen	56484	-53930	0	2554	620	53884	-51232
Justering för poster som ej är hänförliga till verksamhetens kostnader och intäkter enligt resultaträkningen	-38024	622	-	-37402	-36713	-35987	434
Justering för interna poster	-7307	7307	-	0	-	-7068	7068
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	11153	-46001	-	-34848	-36093	10829	-43730
Skatteintäkter	32931	-	-	32931	32147	31088	-
Generella statsbidrag och utjämning	4553	-	-	4553	4330	4467	-
Finansiella poster	540	-622	-	-82	236	432	-434
Årets resultat	49177	-46623	-	2554	620	46816	-44164

Nämnderna

Nämnderna redovisar ett resultat för året på cirka 650 mnkr, vilket är nästan 800 mnkr högre än det budgeterade resultatet och cirka 250 mnkr högre än den prognos som nämnderna lämnade i delårsbokslutet per augusti. Nämndernas resultat för 2022 är betydligt lägre än både 2020 och 2021 då effekter av pandemin, både lägre kostnader och högre intäkter i form av statsbidrag, bidrog till överskottet. Samtidigt har flera nämnder under 2022 haft betydligt högre kostnader mot slutet på året, bland annat på grund av högre kostnader för inköp.

Huvudförklaringarna till årets resultat är till stor del desamma som förra året:

- » Kommunfullmäktiges beslut om utökat kommunbidrag till nämnderna
- » Statlig ersättning för sjuklönekostnader med anledning av pandemin
- » Högre övriga statsbidrag än budgeterat
- » Lägre po-pålägg än budgeterat

Nedan redovisas, per nämnd, de större positiva avvikelser som inte förklaras av de generella orsakerna ovan eller där det finns anledning att förtydliga dessa samt negativa avvikelser mot det budgeterade resultatet.

Socialnämnderna Hisingen, Centrum, Sydväst och Nordost redovisar sammantaget ett positivt resultat på 293 mnkr. Nämnderna beskriver att överskottet främst beror på att det utökade kommunbidraget som erhållits under året inte använts, då det har varit svårt att göra kortsiktiga och samtidigt ändamålsenliga satsningar. Även färre hushåll samt lägre kostnader för försörjningsstöd, generellt lägre kostnader för insatser kopplade till myndighetsbeslut samt lägre personalkostnader till följd av vakanser bidrar till det positiva resultatet.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott på 121 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras främst av huvudförklaringarna ovan.

Grundskolenämnden redovisar ett positivt resultat mot budget på 114 mnkr vilket i huvudsak beror på ovan nämnda huvudförklaringar.

Förskolenämndens resultat är -61 mnkr, vilket innebär en positiv avvikelse på 91 mnkr mot årets budget på -152 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre statsbidrag för sjuklönekostnader, kvalitetshöjande åtgärder samt bättre språkutveckling, poster som inte budgeterats fullt ut i verksamheterna.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning redovisar en positiv avvikelse på 54 mnkr. Överskottet uppstår främst till följd av en lägre efterfrågan på vuxenutbildning samt högre statsbidrag.

Kretslopp och vattennämndens utfall för året uppgår till 16 mnkr. Nämndens verksamheter hade inför året budgeterat med -66 mnkr, i syfte att minska tidigare års ackumulerade överskott. Utfallet jämfört med budgeterat är således positivt med 82 mnkr. Utfallet för avfallsverksamheten, avviker positivt med 4 mnkr jämfört med budget om -25 mnkr. Nämnden förklarar i stort sett hela avvikelsen med högre taxeintäkter samt högre försäljningsintäkter än budgeterat. För VA-verksamheten, där avvikelsen är 78 mnkr jämfört med budget om -41 mnkr, förklaras överskottet i huvudsak med försäljningen av en fastighet på Ringön om totalt 20 mnkr, samt en förskjutning av utrangering och rivning av Kodammarnas gamla pumpstation, en utebliven kostnad om cirka 30 mnkr.

Resultatet för trafiknämnden är positivt, 53 mnkr, vilket är 10 mnkr högre jämfört med den positiva budgeten om 43 mnkr för året. Det positiva budgeterade resultatet är en följd av betydligt lägre kapitalkostnader för Hisingsbron samt att delar av rivningen av Göta Älvbron genomfördes 2021 i stället för som planerat 2022. Nämnden anger flera förklaringar till att överskottet överskred budget med 10 mnkr. Bland annat är intäkterna, främst parkeringsintäkterna högre, men nämnden har också fått utökat kommunbidrag som inte har tagits i anspråk. På kostnadssidan är det kostnader för personal och underhållsåtgärder som är lägre än vad nämnden har planerat.

Lokalnämndens resultat uppgår till -24 mnkr, vilket motsvarar en lika stor avvikelse gentemot årets budget. Lokalnämnden uppger att förgäveskostnader om 15 mnkr uppstått till följd av att ett större projekt avbröts under slutet av året. Vidare har nämnden resultatfört detaljplanekostnader samt övriga förgäveskostnader om cirka 9 mnkr, som tidigare felaktigt bokförts på investeringsprojekt.

Park- och naturnämndens underskott om 1 mnkr förklaras med högre kostnader för drift och skötsel, vinterhållning samt kostnader kopplat till att nämnden avvecklas.

Stadsrevisionen redovisar ett negativt resultat på 0,6 mnkr vilket är en avvikelse på 0,1 mnkr jämfört med budgeterat resultat.

Kommuncentralt

De kommuncentrala posterna består i huvudsak av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning samt kostnader för det kommunbidrag som fördelas till stadens nämnder. Därutöver återfinns även ett antal budgeterade kostnader för särskilda ändamål. De kommuncentrala posterna redovisar sammantaget ett överskott om 589 mnkr. Resultatet avviker positivt mot budget med 674 mnkr. Resultatet förklaras i huvudsak av tre större avvikelser.

Skatteintäkterna blev cirka 800 mnkr högre än budget. Antalet arbetade timmar har under året stigit mer än vad de flesta bedömare räknat med, vilket har gjort att stadens skatteintäkter också utvecklats betydligt mer positivt än förväntat.

Under året har kommunfullmäktige beslutat att fördela en del av överskottet från de högre skatteintäkterna till nämnderna via utökade kommunbidrag. Vid vilka tidpunkter och med vilka belopp nämndernas ramar justerats redovisas längre ned i detta avsnitt. De utökade kommunbidragen minskar det kommuncentrala överskottet med cirka 550 mnkr.

Nämndernas starka resultat påverkar det kommuncentrala utfallet genom att budgeterade

beredskapsmedel för nämndernas eventuella nyttjande av eget kapital inte har ianspråktagits. Därutöver har nämnderna i flera fall kunnat finansiera satsningar inom egen ram istället för att avropa kommuncentralt avsatta medel. Sammantaget uppgår den positiva avvikelsen på grund av outnyttjade reserver och övriga outnyttjade kommuncentrala avropsposter till cirka 450 mnkr.

Jämförelsestörande poster

Utöver resultatet för nämnder och för de kommuncentrala posterna påverkas resultat också av ett antal jämförelsestörande poster som redovisas utanför det så kallade strukturella resultatet. Dessa utgörs dels av reavinster, dels av exploateringsbidrag.

Reavinsterna uppgick till 873 mnkr vilket är 273 mnkr högre än i budget. Exploateringsbidragen uppgick till 440 mnkr. Eftersom exploateringsbidragen är behäftade med stora osäkerheter har dessa inte budgeterats och utgör således i sin helhet en avvikelse mot budget. Den budgeterade utdelningen på 220 mnkr från Göteborgs Stadshus AB uteblev enligt beslut i kommunfullmäktige i november.

Kommunbidrag och tilläggsbudget nämnder

Belopp i mnkr	KF budget 2022	KF 28 apr	KF 19 maj	KF 24 nov	Summa KB 2022
Arkivnämnden	23,7	-	-	-	23,7
Byggnadsnämnden	162,1	-	3,5	-	165,6
Fastighetsnämnden	45,7	-	3,0	-	48,7
Fastighetsnämnden transfereringar	68,0	-	-	-	68,0
Förskolenämnden	4481,1	-	-	-	4481,1
Grundskolenämnden	8881,0	51,5	85,0	-	9017,5
Idrotts- och föreningsnämnden	568,9	-	2,0	-	570,9
Kommunledningen	373,2	-	10,2	-	383,4
Kulturnämnden	628,0	-	10,0	-	638,0
Miljö- och klimatanämnden	105,1	-	-	-	105,1
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	739,9	-	-	-	739,9
Nämnden för funktionsstöd	4686,8	-	85,0	-	4771,8
Nämnden för inköp och upphandling	8,0	-	-	-	8,0
Nämnden för Intraservice	21,8	-	-	-	21,8
Nämnden för demokrati och medborgarservice	88,2	-	-	-	88,2
Park- och naturnämnden	332,4	-	0,5	-	332,9
Revisorskollegiet	38,4	-	-	-	38,4
Socialnämnd Centrum	1187,0	-	39,9	-	1226,9
Socialnämnd Hisingen	1124,3	-	46,5	-	1170,8
Socialnämnd Nordost	1591,6	-	63,3	-	1654,9
Socialnämnd Sydväst	722,7	-	25,9	-	748,6
Socialnämnd Centrum, Studieförbunden	29,2	-	-	-	29,2
Trafiknämnden	1332,9	-	19,0	-	1351,9
Utbildningsnämnden	2225,9	19,2	10,0	-	2255,1
Valnämnden	31,7	-	-	-	31,7
Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	5746,0	-	59,5	18,1	5823,6
Överförmyndarnämnden Arvoden	32,6	-	-	-	32,6
Summa	35276,0	70,7	463,3	18,1	35828,1

Kommunalförbundens driftredovisning

Belopp i mnkr	Intäkter	Kostnader	Netto-kostnader	Kommun-bidrag	Årets resultat	Utgående eget kapital
Räddningstjänstförbundet Storgöteborg	513	-515	-2	-	-2	74
Förvärvsbolag Göteborgs kommunalförbund	17	-19	-2	-	-2	3
Totalt kommunalförbund	530	-534	-4	-	-4	77

Värden motsvarar stadens ägda andelar.

Göteborgs Stad är största ägare i Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, RSG, med en ägarandel om 70 procent. RSG:s resultat för 2022 var -2,5 mnkr. Under året har förbundet haft höga kostnader för övertid, orsakat av pandemin i årets början och under sommaren för att säkerställa bemanningen i den operativa verksamheten. Förbundet fattade ett särskilt inriktningsbeslut, SIB, i samband med att kriget bröt ut i Ukraina.

Detta ledde till nya prioriteringar för året och fokus har till stor del, förutom grunduppdraget, varit kontinuitets- och beredskapsplanering samt förberedelser inför utökningen av förbundet med de tre kommunerna Tjörn, Stenungsund och Lilla Edet från och med 1 januari 2023.

Bolag – ekonomiskt utfall

På samma sätt som för kommunen görs här en ekonomisk uppföljning av utfallet för bolagsklustren och för de bolag som inte ingår i kluster. Till skillnad mot nämnderna beslutas inte bolagens budgetar av kommunfullmäktige, varför uppföljningen här sker av bolagens egna beslutade budgetar. Utöver detta lämnas också information om balansomslutning, soliditet och eget kapital för att ge en bild av bolagens ekonomiska ställning.

Stadshus AB koncernens årsresultat efter finansiella poster uppgår till totalt 1,4 mdkr, vilket är 0,2 mdkr över budget och kan jämföras med 3,1 mdkr som var 2021 års resultat. I koncernens resultat ingår realisationsvinster på 0,8 mdkr och realisationsförluster på 0,2 mdkr.

Kluster Lokaler (Higabkoncernen) avviker positivt, främst genom realisationsvinster från fastighetsförsäljningar inom Göteborgs Stads Parkerings AB och Älvstranden Utveckling AB. Även kluster Turism, kultur och evenemang (TKE, Göteborg & Co-koncernen) avviker positivt genom högre resultat än budget från Liseberg och Got Event. Detta beror på ökat antal besökare, högre försäljning och lägre kostnader för Liseberg samt fler evenemang för Got Event. I Lisebergs resultat ingår även extraordinära poster vid försäljning av hotellverksamhet och erhållen ersättning för korttidsstöd för perioden 2020–2021.

Kluster Bostäder (Framtidenkoncernen) visar ett lägre resultat än budget. Avvikelsen beror främst på högre drifts- och underhållskostnader, vilket bland annat kan förklaras av prisökningar på reparations- och fastighetsskötseljänster, samt högre skadekostnader än beräknat. Även Göteborg Energis resultat understiger budget. Detta trots att det i utfallet ingår en realisationsvinst från försäljning av Ale Fjärrvärme på 350 mdkr. Fjärrvärmeproduktionen har påverkats negativt genom ökade råvarukostnader. Detta gäller även el- och gashandeln. Fjärrvärmeverksamheten avviker negativt med 325 mdkr mot budget. Elverksamheten gör återigen en stor förlust, -180 mdkr. Även verksamhetsområde Kyla fortsätter att visa negativt resultat, -24 mdkr för året.

I övrigt visar i stort sett samtliga kluster/bolag positiva avvikelser mot budget.

Stadshus AB-koncernens balansomslutning har, jämfört med 2021, ökat från 78,7 mdkr till

82,7 mdkr. Soliditeten är liksom föregående år 30,4 procent. Ingen utdelning har lämnats. Vid utgången av 2022 uppgår koncernens totala lånevolym till 43,9 mdkr, att jämföra med föregående års lånevolym på 43,2 mdkr. Resultatets andel av eget kapital uppgår till 5,4 procent, jämfört med föregående års 12,6 procent, på grund av det högre resultatet 2021 jämfört med 2022.

Belopp i mdkr	Rörelse-intäkter	Resultat efter finansiella poster	Budget	Resultat 2021	Balans-omslutning	Soliditet (%)
Energi	10035	433	601	280	16 194	45,1
Bostäder	7 384	247	451	953	39 831	31,3
Lokaler	2 191	471	180	1 615	11 649	34,6
Näringsliv	207	-49	-46	-48	160	44,4
Kollektivtrafik	1 223	20	13	24	761	64,1
Hamn	917	248	237	266	4 221	51,6
Turism, kultur och evenemang	1 899	-66	-283	191	4 186	39,4
Försäkrings AB Göta Lejon	210	31	19	12	473	42,7
Göteborgs Stads Leasing AB	826	41	13	46	2 729	35,5
Gryaab AB	297	31	12	31	945	11,7
Renova AB	1 469	51	66	77	1 988	31,8
Grefab AB	57	3	0	3	19	18,7
Moderbolaget (Stadshus AB)	29	-113	-434	-387	15 340	73,7
Boplat	41	5	0	7	27	45,2
Elimineringar	-1 439	92	390	81	-20 365	95,1
Summa	25 347	1 447	1 219	3 149	82 718	30,4

Tabellen visar belopp motsvarande stadens ägda andel av respektive bolag (till skillnad från Stadshuskoncernens årsredovisning som beräknas enligt K3-regelverket).

Investeringsredovisning

Kommunens investeringsredovisning

Investeringsredovisningen ska tillgodose kommunfullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Samtidigt ska den tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

Kommunfullmäktige fastställde i budget 2022 investeringsramar per nämnd och år. För kretslopp och vattennämnden fastställde kommunfullmäktige dock en ram för vatten- och avloppsverksamheten och en ram för avfallsverksamheten. Kommunfullmäktiges budgetbeslut avser nettoramor per nämnd för perioden 2021–2025, fördelat på inkomster och utgifter inklusive ny- och reinvestering. Angiven budget för 2022 avser nämndernas egna beslutade budgetar.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Budget 2021–2025
Fastighetsnämnden				
Inkomster	0	0	0	1
Utgifter	-128	-477	349	-1930
<i>varav nyinvestering</i>	-78	-379	301	-1 544
<i>varav reinvestering</i>	-50	-98	48	-386
Nettoinvesteringar	-128	-477	349	-1929
Idrotts- och föreningsnämnden				
Inkomster	5	0	5	0
Utgifter	-362	-460	98	-3 237
<i>varav nyinvestering</i>	-328	-412	84	-2 336
<i>varav reinvestering</i>	-34	-48	14	-901
Nettoinvesteringar	-357	-460	103	-3 237
Kretslopp och vattennämnden				
Vatten och avlopp				
Inkomster	148*	0	148	0
Utgifter	-643	-915	272	-4 512
<i>varav nyinvestering</i>	-497	-740	243	-3 647
<i>varav reinvestering</i>	-146	-175	29	-865
Nettoinvesteringar	-495	-915	420	-4 512
Avfall				
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-2	-21	19	-274
<i>varav nyinvestering</i>	-1	-20	19	-269
<i>varav reinvestering</i>	-1	-1	0	-5
Nettoinvesteringar	-2	-21	19	-274
Skyfall				
Utgifter	-1	-10	9	-100
<i>varav nyinvestering</i>	-1	-10	9	-100
Nettoinvesteringar	-1	-10	9	-100

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Budget 2021–2025
Tekniskt vatten				
Utgifter	-4	-100	96	-500
<i>varav nyinvestering</i>	-4	-100	96	-500
Nettoinvesteringar	-4	-100	96	-500
Nettoinvestering kretslopp och vattennämnden	-503	-1 046	544	-5 386
Lokalnämnden				
Inkomster	1	0	1	0
Utgifter	-1 920	-2 865	945	-16 460
<i>varav nyinvestering</i>	-1 089	-2 000	911	-10 400
<i>varav reinvestering</i>	-831	-865	34	-6 060
Nettoinvesteringar	-1 919	-2 865	946	-16 460
Park- och naturnämnden				
Inkomster	14	0	14	0
Utgifter	-169	-240	71	-647
<i>varav nyinvestering</i>	-132	-180	48	-570
<i>varav reinvestering</i>	-36	-60	24	-77
Nettoinvesteringar	-155	-240	85	-647
Trafiknämnden				
Inkomster	224	230	-6	2 596
Utgifter	-949	-1 497	548	-10 852
<i>varav nyinvestering</i>	-581	-1 019	438	-7 841
<i>varav reinvestering</i>	-368	-477	110	-3 011
Nettoinvesteringar	-725	-1 267	542	-8 256
Totalt investeringar nämnder				
Inkomster	392	230	162	2 597
Utgifter	-4 178	-6 585	2 407	-38 513
<i>varav nyinvestering</i>	-2 712	-4 860	2 149	-27 308
<i>varav reinvestering</i>	-1 466	-1 724	259	-11 205
Nettoinvesteringar	-3 786	-6 355	2 569	-35 916
Kommuncentralt				
Leasing	-527	0	-527	-495
Totalt nettoinvesteringar kommunen	-4 315	-6 355	2 040	-36 411
Exploatering				
Exploateringsinkomster	1 329	2 438	-1 109	9 630
Exploateringsutgifter	-1 061	-2 497	1 436	-7 090
<i>varav markutveckling</i>	-366	-915	549	-2 270
<i>varav exploateringsfinansierad allmän plats</i>	-633	-1 282	649	-3 990
<i>varav skattefinansierad allmän plats</i>	-62	-301	239	-830
Exploateringsnetto	268	-59	327	2 540
Anslutningsavgifter VA	0*	58	-58*	309
Utbyggnad VA	-86	-191	105	-905
Utbyggnadsnetto VA	-86	-133	48	-596
Totalt kommunen inklusive Exploatering				
Inkomster	1 721	2 726	-1 005	12 536
Utgifter	-5 852	-9 273	3 421	-47 003
Nettoinvesteringar	-4 132	-6 547	2 415	-34 467

* I kretslopp och vattennämndens utfall för VA-inkomster avser cirka 76 mnkr inkomster knutna till anslutningsavgifter inom exploateringsverksamheten.

Nämndernas investeringsutgifter uppgick för 2022 till cirka 4,2 mdkr, vilket är en avvikelse med 2,4 mdkr jämfört med vad som har budgeterats för året. År 2021 uppgick investeringsutgifterna till 4,5 mdkr. Nämndernas investeringsvolym minskade därmed med 0,3 mdkr, jämfört med förra året. Statliga investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster uppgick under året till knappt 0,4 mdkr, vilket ger ett investeringsnetto på cirka 4,3 mdkr, inklusive kommunens utgifter för leasing. Nämnderna har möjlighet att disponera och omfördela investeringsmedel mellan åren under investeringsperioden 2021–2025. Medel som ej har nyttjats under 2022 kan i stället tas i anspråk under kvarvarande år inom investeringsperioden. Prognosen i augusti visar att investeringsvolymerna inte väntas upparbetas i nivå med den budget för investeringsperioden som kommunfullmäktige har beslutat.

Nämnderna med högst budgeterad nettoinvesteringsvolym, lokalnämnden och trafiknämnden, har använt 67 procent respektive 57 procent av årets investeringsbudget, vilket kan jämföras med förra årets nettoutgifter om 74 procent respektive 58 procent av budgeten.

Lokalnämnden, som äger och förvaltar stadens verksamhetslokaler, redovisar en nettoinvesteringsvolym i nivå med förra årets utfall, men drygt 900 mnkr lägre än vad som budgeterats för året. Det är enligt vad nämnden uppger främst byggnationer

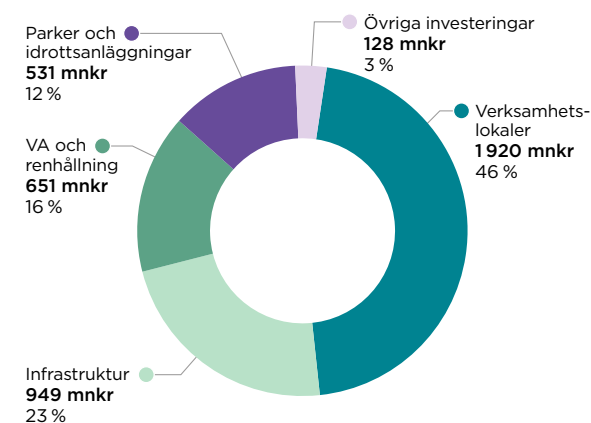
av planerade nyinvesteringsprojekt som inte utfördes som planerat. Rådande marknadsläge med kostnadsökningar påverkar framfarten i projekten, samtidigt som minskade befolkningsprognoser bidragit till förskjutningar av tidsplaner. Åtgärder inom re- och ersättningsinvesteringar har under året utfallit i stort sett enligt plan, med en högre takt jämfört med föregående år. Nämnden konstaterar att den förändringsprocess som implementerats gällande planering och beställning av långsiktiga underhållsåtgärder har gett effekt.

Trafiknämnden redovisar en lägre investeringsnivå jämfört med de senaste åren, även i förhållande till budget. Nämnden uppger att avvikelser mellan årets utfall och budget främst beror på tidsförskjutningar, men också på att Hisingsbrons rapporterar en minskad totalkostnad. Hisingsbrons utfall 2022 uppgår till 24,3 procent av förvaltningens totala investeringsutgifter. Vidare beskrivs komplexiteten i stadsutvecklings- och investeringsprojekt som ofta innebär en hög grad av samordning mellan olika projekt samt med andra förvaltningar. Under året har avsaknad av ramavtal gjort att åtgärder har pausats. Senareläggningar med anledning av problem med markåtkomst och bygglov samt att det är flera aktörer och åtgärder som ska samsas på närliggande ytor är några exempel som påverkat framdriften inom investeringsverksamheten.

Även kretslopp och vattennämnden redovisar en större avvikelse, sett till nettoinvesteringsvolym. Totalt har vatten- och avlopps- samt avfallsverksamheten upparbetat 53 procent av budgeterad volym, vilket innebär en avvikelse om 544 mnkr. Nämnden anger för både vatten- och avloppsverksamheten samt avfallsverksamheten att projekt skjutits framåt i tiden. Inom avfallsområdet beror avvikelsen på att investeringen i en ny kretsloppspark i södra Göteborg senareläggs ytterligare. Vatten- och avloppsverksamhetens avvikelse kan knytas till framskjutna projekt inom dricksvattendistribution och avloppsledning samt att planerade åtgärder kring tunnelmynningar ej genomförts på grund av resursbrist och därmed skjutits framåt i tiden. Konsekvenser av de uteblivna åtgärderna är bland annat ökat antal rörbrott på grund av åldrande ledningsnät samt kvarstående risk avseende leveransavbrott för råvatten och dricksvatten.

Övriga nämnder redovisar utfall som uppgår till 56 procent av nämndernas respektive budgetar, där idrotts- och föreningsnämndens utfall uppgår till 78 procent av dess budget för året. Fastighetsnämnden, som endast nyttjat 27 procent av vad som har planerats, anger att avvikelsen främst beror på att årets budgeterade fastighetsförvärv inte har tagits i anspråk.

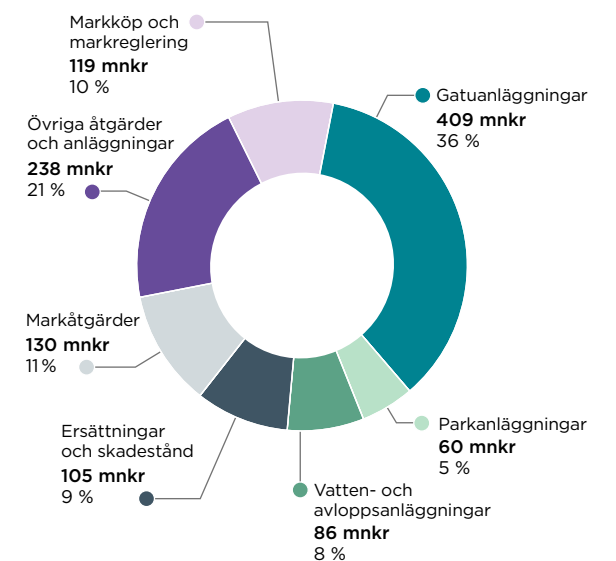
Investeringsutgifter

Diagrammet visar hur investeringsutfallet fördelas mellan olika investeringsområden. Trots att lokalnämnden inte alls når upp till budgeterad investeringsvolym så utgjorde nästan hälften av kommunens investeringar verksamhetslokaler, där grundskolelokaler utgör största delen. Andra stora investeringsområden utgörs av investeringar i infrastruktur samt vatten-, avlopps- och avfallsanläggningar.

Kommunens exploateringsverksamhet visar på ett nettoutfall för året som är drygt 0,3 mdkr högre än budgeterat och där omslutningen och genomförandetakten är tydligt lägre än årets budgeterade volymer. Avvikelsen avseende exploateringsinkomster förklaras framför allt av framskjutna försäljningar av mark och byggrätter med anledning av konjunkturläget och för optimistisk genomförandeplanering i några av de större exploateringsprojekten. Även det lägre utfallet på utgiftssidan förklaras framför allt av förskjutningar i genomförandet, där utbyggnad av allmän plats inom Masthuggskajen står för majoriteten av avvikelsen. På motsvarande sätt förklaras även avvikelsen avseende budgeterad VA-utbyggnad. VA-inkomsterna ligger i stort i linje med budgeterad nivå avseende den del av anslutningsavgifterna som kopplas till exploateringsverksamheten.

Exploateringsutgifter

Diagrammet redovisar fördelningen av de samlade exploateringsutgifterna under 2022. I likhet med tidigare år utgör en stor del av exploateringsutgifterna markrelaterade åtgärder för att förvärva, reglera och iordningställa försäljningsbar mark, samt bygga ut diverse gatulanläggningar. Merparten av övriga åtgärder och anläggningar utgörs av utgifter för underbyggnad för allmän platsmark på halvön i utvecklingen av Masthuggskajen och innefattar därför även förberedande markåtgärder i stora delar. Inom ramen för ersättningar och skadestånd återfinns så väl den interna projektledningen som myndighetsavgifter, men även sådan medfinansiering av statlig infrastruktur som i nästa steg finansieras av exploatörerna.

Bolagens investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Utfall investeringar	Budget investeringar
Energi	1 200	1 400
Bostäder	2 690	3 135
Lokaler	1 161	1 379
Näringsliv	1	0
Kollektivtrafik	53	71
Hamn	708	638
Turism, kultur och evenemang	916	1 110
Försäkrings AB Göta Lejon	0	1
Göteborgs Stads Leasing AB	795	694
Göteborgs Stads Upphandling AB	-	-
Gryaab AB	35	76
Renova AB	268	324
Grefab AB	7	8
Moderbolaget (Stadshus AB)	0	0
Boplat	0	0
Elimineringar	0	0
Summa	7 834	8 836

Stadshuskoncernens investeringar för perioden januari–december 2022 uppgår till 7 834 mnkr, vilket är högre än under samma period föregående år, men 1 002 mnkr lägre än budget för året.

Inom Göteborg Energikoncernen genomförs investeringar framför allt i fjärrvärme, elnät, stadsfiber och fjärrkyla. Under året uppgår investeringarna till 1 200 mnkr, vilket är något högre än motsvarande period föregående år, men 200 mnkr lägre än budget. Under året har bolaget fortsatt byta ut elmätare samt påbörjat utbyggnad av ny fjärrvärmeledning som binder samman Göteborgs och Mölndals fjärrvärmenät. Investeringar har även skett i elnätet, som en förberedelse för nya verksamheter på Hisingen.

Göteborgs Hamn AB redovisar investeringar på 708 mnkr under året, vilket är högre än både budget och föregående år. Största delen avser fastighetsförvärv i Arendal, vilket genomfördes under juni månad. Övriga investeringar avser framför allt blivande färjeterminaler i Arendal, betongreparationer i kajanläggningar samt projektering för, och byggnation av, elanslutning för tankfartyg. Även en gränskontrollstation med lokaler för kontroll av livsmedel och jordbruksprodukter är under uppförande och planeras färdigställas i början av 2023.

Higabkoncernen, kluster Lokaler, har under perioden genomfört investeringar om 1 160 mnkr, vilket är lägre än budget, men högre än föregående år.

I Higab AB har investeringar i Kulturhuset i Bergsjön och Sjöfartsmuseet avslutats under första halvåret. Bolaget har bland annat startat upp arbetet med nytt magasin för flera av stadens museer, Konstmuseets om- och tillbyggnad samt byggnationen av Slottsskogsrinken.

Göteborgs Stads Parkering AB har fortsatt arbetet, att tillsammans med Higab AB, utveckla parkeringsanläggning Masthuggskajen Väst. För att tillgodose parkeringsbehovet för Liseberg AB:s verksamheter och Volvos upplevelsecenter byggs ett parkeringshus med cirka 1 500 platser. En första driftsättning planeras till mars 2023.

Älvstranden Utveckling AB har fortsatt investera i flertalet pågående stadsutvecklingsprojekt, både på Norra och Södra Älvstranden. Under året har avtal med totalentreprenör för genomförandet av Halvön tecknats och arbete har påbörjats.

Framtidenkoncernen redovisar investeringar om 2 690 mnkr för året, vilket är något lägre än föregående år och lägre än budgeterat. Under 2022 har koncernen färdigställt 775 bostäder för inflyttning. Antalet bostäder i produktion är 870 stycken.

Turism, kultur och evenemangs investeringar består till största delen av Lisebergs Jubileumsprojekt med hotell och vattenpark och uppgår till 916 mnkr. Hotellet kommer att invigas under våren 2023 och vattenlandet beräknas vara klart 2024.

Göteborgs Stads Leasing AB investerar i finansiella och operationella leasingobjekt. Årets investeringar uppgår till 795 mnkr, vilket är högre än budget och föregående år. Den operationella leasingen avser framför allt fordon och maskiner inom stadens verksamheter. Den finansiella leasingen avser till stor del stadens IT- och annan utrustning, spårvagn M31 och M32 samt rostrevisioner på dessa.

Renovakoncernen har under året fortsatt byggnationen av ny verkstad, vilken beräknas stå färdig 2023 samt asktvätt med zinkåtervinning, vilken färdigställts under året. Koncernen har även startat upp modernisering av rökgasrening, vilken beräknas tas i drift under 2023.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Nedan redovisas ett antal utvalda investerings- och exploateringsprojekt från nämndernas och bolagens projektportföljer. Urvalet baseras på projekt och satsningar som har projektbeslut eller motsvarande på kommunfullmäktigenivå och som har gått in i en genomförandefas. Redovisningen förändras i takt med att enskilda beslut hanteras på kommunfullmäktigenivå och att projekt avslutas under det löpande året. Inom parentes anges den prisnivå som ligger till grund för projektens investeringsbeslut. För projekt med fast prisnivå redovisas så väl utfall och prognos i samma prisnivå som beslutad projektbudget.

Utvalda investerings- och exploateringsprojekt

Belopp i mnkr	KF-beslut	Ackumulerat utfall		Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter		I	U	I	U	I	U	
Investeringar nämnder								
Hisingsbron (2009)	X	1589	-2996	1589	-3 100	1566	-3 500	2021
Skeppsbron Etapp 2 (2017)	X	25	-57	125	-1 405	0	-1 405	2032
Kvilleleden och gator i backaplan (2016)	X	65	-132	318	-768	318	-768	2029
E45, nedsänkning Götaleden (2013)	X	437	-802	449	-809	490	-849	2021
Knutpunkt Korsvägen (2017)	X	43	-45	746	-860	746	-860	2028
Stadsutveckling station Haga (2017)	X	1	-65	40	-660	0	-660	2028
Engelbrektslänken (2019)	X	10	-29	138	-260	138	-260	2025
Citybuss Backastråket (2016)	X	29	-35	300	-400	300	-400	2029
Spårväg och citybuss Frihamnen-Lindholmen (2020)	X	56	-74	525	-700	525	-700	2025
Spårväg och citybuss Brunnsbo-Hjalmar Brantingsplatsen (2019)	X	10	-6	332	-442	332	-442	2029
Torslanda tvärförbindelse (2022)	X	0	-13	0	-234	0	-234	2027
Ny barriär (Ultrafilter) Alelyckans vattenverk (2022)	X	0	-159	0	-799	0	-1 027	2026
Björlanda Pumpkedja (2022)	X	0	-160	0	-351	0	-410	2024
Tekniskt vatten (2022)	X	0	-4	0	-400	0	-500	2024
Jubileumsparken etapp 1, del av utvecklingen av Frihamen (2018)	X	0	-181	0	-216	0	-347	2023

Belopp i mnkr	KF-beslut	Ackumulerat utfall		Total projekt prognos		Projektbudget		Slutår
I=Inkomster U=Utgifter		I	U	I	U	I	U	
Investeringar Stadshus								
Kulturhuset Bergsjön (löpande)	X	0	-137	0	-145	0	-145	2022
Sjöfartsmuseet, om- och tillbyggnad (löpande)	X	0	-132	0	-136	0	-136	2022
Magasin för Kulturnämnden (löpande)	X	0	-19	0	-540	0	-540	2025
Konstmuseum om- och tillbyggnad (löpande)	X	0	-2	0	-800	0	-800	2028
Garageanläggning Skeppsbron (löpande)	X	0	109	0	*	0	-828	*
Parkeringsanläggning Liseberg (löpande)	X	0	-360	0	-493	0	-493	2023
Liseberg: Jubileumsprojektet Hotellet (löpande)	X	0	-1 069	0	-1 273	0	-1 273	2023
Liseberg: Jubileumsprojektet Vattenparken (löpande)	X	0	-351	0	-1 245	0	-1 245	2024
Göteborgs hamn: Terminalflytt och utveckling Arendal 2 (löpande)	X	0	-929	0	-2 582	0	-2 591	2027
Exploateringar								
Järnvågsgatan/Masthuggskajen (2017)	X	1 345	-717	1 860	-2 130	1 860	-2 130	2031
Per Dubbsgatan (löpande)	X	2	-59	240	295	240	294	2030

*Ingen prognos redovisas för Garageanläggning Skeppsbron då det inför kommande upphandling råder sekretess.

Nedan kommenteras företrädesvis förändringar från tidigare rapportering eller projekt som tillkommit under 2022 i den kommuncentrala projektuppföljningen. Från och med 2022 redovisas endast sådana projekt som har genomförande- beslut eller liknande på kommunfullmäktigenivå och där en genomförandefas är påbörjad.

Med anledning av osäkerheterna i omvärlden, prövningsprocesser och andra förändrade förutsättningar har ett antal infrastrukturprojekt framflyttade slutförandetider i förhållande till tidigare uppföljningar. Det gäller bland annat utvecklingen kring Västlänkens stationslägen i Haga och vid Korsvägen, men även för projekt som Kvilleleden och gator i Backaplan, utbyggnaden av allmän plats inom Skeppsbron och försenad byggstart för Engelbrektslänken. Ny projektering pågår för garageanläggningen på Skeppsbron och med anledning av kommande upphandling råder sekretess, varför en projektprognos i detta skede inte redovisas.

Under året har genomförandebeslut fattats avseende Torslanda Tvärförbindelse. Även beslut rörande Göteborg Hamns terminalflytt och fortsatt utveckling av Arendal 2 har behandlats av kommunfullmäktige under året. Uppföljningen

av hamnprojektet omfattar de samlade åtgärderna som redovisades i samband med att kommunfullmäktige beslutade om att godkänna det tillkommande investeringsbehovet.

Jubileumsparken hanteras i dagsläget som ett investeringsprojekt i avvaktan på att exploateringen av Frihamnsområdet ska återstarta. Projektprognosen speglar att det i dagsläget saknas extern finansiering av projektet via exploateringsbidrag och att omfattningen av genomförandet baseras på de tillgängliga budgeterade kommunala medlen.

Kulturhuset i Bergsjön och om- och tillbyggnad av Sjöfartsmuseet har slutförts under året och är därmed avslutade projekt. Även Hisingsbron och Nedsänkning av Götaleden är i stort avslutade projekt där det kvarstår mindre åtgärder och ekonomisk slutreglering.

Kring utvecklingen av Järnvågsgatan/Masthuggskajen kvarstår fortsatt stora osäkerheter kring genomförandet och de ekonomiska förutsättningarna. Stadens parter ser att det finns handlingsutrymme under de närmsta åren att aktivt arbeta med så väl inkomster och utgifter för att hantera projektet inom beslutade budgetnivåer. Därav ligger prognosen fortsatt fast i detta skede.

Stiftelser

Göteborgs Stad förvaltar anknutna avkastningsstiftelser och gåvor för olika ändamål. I förvaltningsansvaret ingår förvaltningen av stiftelsernas kapital, löpande stiftelseförvaltning och utdelning av medel enligt de ändamål som den som skänkt pengarna bestämt. Kapitalförvaltningen sker utifrån fullmäktiges placeringsriktlinjer och den löpande förvaltningen av de anknutna stiftelserna följer riktlinjer beslutade av kommunstyrelsen.

Stiftelsernas kapital ingår i en gemensam samförvaltning där varje stiftelse har en andel. Kapitalet är helt åtskilt från Göteborgs Stads ekonomi. Den totala avkastningen, efter avdrag för viss kapita-

lisering och förvaltningskostnader, kan användas för utdelning i stiftelserna. Till detta ska läggas redan tillgängligt fritt eget kapital som finns i gåvorna och i vissa av stiftelserna.

Belopp i mnkr	2020	2021	2022
Antal stiftelser	74	74	74
Antal gåvor	2	2	2
Årets resultat	169,9	89,9	3,4
Beviljade anslag	19,3	18	32,3
Förvaltningskostnader	2,9	2,6	2,6
Eget kapital och skulder	1 112	1 180	1 153
Marknadsvärde förmögenhet	1 189	1 409	1 153

Utbildningsstiftelserna har bidragit med stipendier och resebidrag till elever och lärare, huvudsakligen i de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Elever har också fått premier för goda skolprestationer och andra framsteg och skolor har beviljats ekonomiskt stöd för genomförande av olika klassaktiviteter. Totalt har 9,1 mnkr delats ut.

De sociala stiftelserna har beviljat medel till ekonomiskt behövande enligt tre kategorier: barnfamiljer, äldre och vuxna samt till barn med särskilda behov och deras familjer. Totalt har 9,9 mnkr delats ut.

Stiftelser med kulturinriktning lämnade bidrag till Konstmuseet, Röhsska museet, Stadsmuseet och Sjöfartsmuseet. För dessa har museerna köpt in konstverk i form av tavlor, skulpturer och andra föremål. Bidragen har också använts till konser-

veringsarbeten, utställningar och forskning med mera. Totalt har 8,1 mnkr delats ut.

Under året har föreningar och andra ideella organisationer beviljats medel för olika projekt och aktiviteter. Det har varit aktiviteter riktade till barn i Göteborg och till allmännyttiga, kulturella eller välgörande ändamål till förmån för Göteborgs samhälle. Totalt har 5,2 mnkr delats ut.

4

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling

I detta avsnitt lämnas en fördjupad redovisning av bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges tre övergripande mål och de övergripande verksamhetsmålen. Här beskrivs också utvecklingen för de verksamheter som i huvudsak berörs av respektive mål.

För de övergripande verksamhetsmålen har kommunfullmäktige fastställt indikatorer och målvärden. Bedömningen av om de övergripande målen är uppfyllda eller inte, har gjorts utifrån en bedömning av till vilken grad de övergripande verksamhetsmålen är uppfyllda. Bedömningen av måluppfyllelsen för de övergripande verksamhetsmålen utgår i sin tur i hög grad från om indikatorernas målvärden för året har uppnåtts. Hänsyn har även tagits till den trendmässiga utvecklingen för indikatorerna.

Övergripande verksamhetsmål och verksamhetens utveckling

121 Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030

Avsnittet inleds med en redogörelse för hur kommunfullmäktiges mål relaterar till de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

123 Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

140 Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

155 Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

163 Revisionsberättelse

Kommunfullmäktiges mål och Agenda 2030

Göteborgs Stad har länge arbetat för en hållbar utveckling och stadens budget har de senaste 15 åren fokuserat på hållbarhet i de tre dimensionerna: ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. I samtliga nämnders reglementen står att ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete ska drivas för att uppnå målen i Agenda 2030. I styrelsernas ägardirektiv står att stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete.

Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling uppdelade i 169 delmål. Principer som betonas är att målen är integrerade och odelbara, att framgång krävs inom alla områden för att det övergripande målet ska kunna uppnås och att ingen ska lämnas utanför. Målet är att till 2030 genomföra en samhällsförändring som leder till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling som skyddar planeten, utrotar fattigdom och genererar en god välfärd för alla människor. Göteborgs Stad påverkar på en mängd olika sätt utvecklingen inom målen och de för kommunen relevanta delmålen, oftast inom ramen för grunduppdraget.

Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, har på regeringens uppdrag tagit fram en samling nyckeltal till stöd för arbetet med Agenda 2030 i kommuner och regioner. Nyckeltalen publiceras i statistikdatabasen Kolada och medger jämförelse med övriga kommuner och över tid. Sammanfattningsvis ligger Göteborg relativt bra till i förhållande till övriga kommuner. På de 50 nyckeltal där jämförelse är möjlig tillhör staden den bästa fjärdedelen på 21, den sämsta fjärdedelen på sju och det stora mittfältet på 22 nyckeltal. Områdena där Göteborg ligger sämst till hänger alla ihop och är kopplade till ekonomiska klyftor och utanförskap. Det handlar

om människors livsvillkor avseende ekonomi och arbete, nyckeltal kring trygghet, brottslighet, psykisk ohälsa och andel barn i förskola. Göteborg presterar bland de bästa när det gäller nyckeltalen för miljö och stadens miljöarbete, infrastruktur (elnät, bredband, kollektivtrafik), jämställdhet och fysisk hälsa. Trendmässigt ser det också bra ut – trenden är positiv de senaste fem åren för en majoritet av nyckeltalen. Det är egentligen bara den upplevda tryggheten som har en entydigt negativ trend. Göteborgs Stad gör ingen egen samlad uppföljning utifrån Agenda 2030. I årsredovisningen följs flera av områdena upp under relaterade budgetmål.

Nämnders och styrelsernas hållbarhetsarbete följs upp på flera sätt och det finns olika underlag och rapporteringar som fördjupar kunskapsläget inom flera av agendans målområden. Det har under året även skett en ökad integrering av Agenda 2030 i styrningen, exempelvis i flera av de program och planer som har tagits fram. En fördjupning kring skillnader i livsvillkor och hälsa finns att läsa i Göteborgs Stads jämlikhetsrapport 2023. Under året 2023 sker den första samlade uppföljningen av *Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram* vilket ger en uppdaterad bild av utvecklingen inom det området.

Koppling mellan Göteborgs Stads budgetmål 2022 och de globala hållbarhetsmålen

Göteborgs Stad kartlägger årligen hur den kommunövergripande styrningen i form av budgetmål, program och planer relaterar till de globala målen. Matrisen visar vilka kopplingar som finns mellan Göteborgs Stads budgetmål och de globala målen. I det här sammanhanget kan den fungera som en läshänvisning. För att få en bild av stadens arbete kopplat till ett globalt mål, titta horisontellt i matrisen och läs under de relaterade budgetmålen.

De globala målen för hållbar utveckling

		De globala målen för hållbar utveckling																
		Ingen fattigdom	Ingen hunger	Hälsa och välbefinnande	God utbildning för alla	Jämställdhet	Rent vatten och sanitet	Hållbar energi för alla	Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Minskad ojämlikhet	Hållbara städer och samhällen	Hållbar konsumtion och produktion	Bekämpa klimatförändringen	Hav och marina resurser	Ekosystem och biologisk mångfald	Fredliga och inkluderande samhällen	Genomförande och globalt partnerskap
Övergripande mål	Övergripande verksamhetsmål	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor																	
	Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla																	
	Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande																	
	Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv																	
	Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare																	
	Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit																	
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro	Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet																	
	Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet																	
	Göteborg är en trygg och välskött stad																	
	Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat																	
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser																	
	Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet																	
	Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor																	
	Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass																	
	Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma																	

Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

Kommunfullmäktiges övergripande mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för året
Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför	Delvis uppfyllt
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor	Delvis uppfyllt
Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla	Delvis uppfyllt
Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande	Ej uppfyllt
Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv	Delvis uppfyllt
Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangsstad för både boende och besökare	Delvis uppfyllt
Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit	Delvis uppfyllt

Målet bedöms vara delvis uppfyllt då fem av de sex övergripande verksamhetsmålen är delvis uppfyllda.

Pandemins tidigare omfattande påverkan på målområdet har klingat av och flera verksamheter har återhämtat sig. Däremot ser många verksamheter att det uppstått flaskhalseffekter som en följd av pandemin med brist på personal, speciellt inom besöksnäringen.

Målet för äldreomsorgen bedöms ej uppfyllt. En indikator har ökat men når inte måluppfyllelse. Övriga indikatorer ligger på en lägre nivå än 2020. Bedömningen avseende förskola och skola grundar sig på att de flesta indikatorer för förskola, gymnasieskola och vuxenutbildning ökar och når målvärdena. I grundskolan är målvärdena genomgående inte uppfyllda och indikatorerna visar i stället på en negativ utveckling.

Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med förskolan	-	81,8	82,1	Fler än 2021
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan	5,0	4,9	4,8*	5
Elever i åk 3 som deltagit i alla ämnesprov i SV, SV2 och MA som klarat alla delprov			70,0	73
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med grundskolan	-	65,6	63,3	Fler än 2021
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser)	70,6	71,7	71,1	73
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	74,9	73,2	72,4	76
Elever i åk 9 behöriga till gymnasieskolan	83,3	82,9	82,4	85
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan	81,4		81,0**	86
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet	70,1		67,9**	68
Gymnasieelever med examen inom 4 år	67,2	68,7	71,7	71
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med gymnasieskolan	-	76,1	79,4	Fler än 2021
Andel som går vidare till jobb				55
Barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	84,2	84,5	84,1*	87
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med kommunala vuxenutbildningen	-	75,9	79,0	Fler än 2021
Elever på SFI som klarar minst två kurser	31,0	33,0		42

*Nämndens preliminära uppgifter. **Avser kommunal skola enligt nämndens uppgifter.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att de flesta indikatorer för förskola, gymnasieskola och vuxenutbildning ökar och når målvärdena. I grundskolan är målvärdena genomgående inte uppfyllda och indikatorerna visar i stället på en negativ utveckling.

För flera av indikatorerna är resultaten preliminära eller så har värden för 2022 ännu inte publicerats. I beskrivningen av verksamhetens utveckling tydliggörs när den senast publicerade siffran avser 2021.

Bedömningen är att målvärdena i grundskolan kommer vara svåra att nå även kommande år. Detta därför att de långsiktiga trenderna och resultaten under 2022 pekar i en annan riktning.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden och nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Utbildningsnämnden bedömer att det är god måluppfyllelse utifrån indikatorerna. Övriga tre nämnder bedömer att det är viss måluppfyllelse.

Verksamhetens utveckling

Förskola

Målvärdet gällande inskrivna barn per årsarbetare i förskolan uppnås. Andelen barn 1-5 år inskrivna på förskola eller pedagogisk omsorg når inte målvärdet. Andelen sjunker också vid jämförelse mot föregående år. Antalet barn i förskoleverksamhet minskade under 2022. Framför allt är det barn 3-5 år som blivit färre. För barn 3-5 år är andelen barn inskrivna i förskolan högre än för barn 1-2 år. Minskningen mot föregående år beror således på färre 3-5-åringar i verksamheten. Antalet barn i kommunal och fristående pedagogisk omsorg har minskat jämfört med föregående år och förväntas fortsatt minska framöver. Samma tendens noteras nationellt. Förskolenämnden har flera pågående insatser för att öka andelen barn i förskola och det arbetet kommer att intensifieras framöver för att möta ändringar i skollagen som syftar till att öka deltagandet i förskolan. Andelen inskrivna barn är fortsatt lägre i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar jämfört med andra delar av staden.

Personalgruppens sammansättning och att det finns utbildad personal i verksamheten är viktiga förutsättningar för utveckling mot likvärdig förskola. Andelen förskollärare i den kommunala förskolan har minskat jämfört med föregående år. Jämfört med övriga storstäder är Göteborgs andel 37 procent, Stockholms 32 procent och Malmös 30 procent. Nämnden arbetar med strategier för att öka andelen annan utbildad personal. Andelen barnskötare har ökat från 42,7 procent till 47 procent. Förskolenämndens mål avseende rektors utbildningsnivå uppnås och 49 procent av rektorerna har genomfört rektorsutbildningen. Trots pågående och genomförda insatser kvarstår

en ojämn fördelning av legitimerade förskollärare i den kommunala förskolan.

Det språkutvecklande arbetet har fortsatt hög prioritet i den kommunala förskolan och på förskolorna pågår flertal aktiviteter och insatser för att skapa förutsättningar för en god språkutveckling. Det råder dock en betydande variation kring förskolornas förutsättningar att erbjuda barnen en rik språkmiljö och att arbeta med språkutveckling. Förskolenämnden rapporterar brister i det kompensatoriska uppdraget eftersom grupper av barn i staden inte erbjuds tillräcklig stöttning, framför allt i svenska språket.

Grundskola

Ingen av indikatorerna i grundskolan når målvärdet. För samtliga indikatorer sjunker resultaten i jämförelse med tidigare år.

En del förändringar är mer marginella, men nöjdheten både bland elever och medborgare samt andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9 visar på tydliga nedgångar de senaste åren. Resultaten i Göteborg når inte riksgenomsnittet varken i årskurs 6 eller 9, men även i riket som helhet sjunker resultaten under året tillbaka ungefär på samma sätt som i Göteborg. I årskurs 3 är resultaten i nivå med riket som helhet. Sedan 2015 har resultaten i årskurs 6 visat på en nedåtgående trend. De senaste tre åren har dock utfallen stabiliserats och cirka 71 procent av eleverna når målen i alla ämnen.

Liksom tidigare år presterar flickor bättre kunskapsresultat än pojkar i alla åldrar och skillnaden ökar i årskurs 6 till 5,8 procentenheter. Under senaste året minskar dock skillnaden i årskurs 9 eftersom flickornas resultat sjunker och pojkarnas ökar eller är i nivå med föregående år.

Av eleverna i årskurs F–9 går 77,7 procent (2021) av göteborgarna i en kommunal skola i Göteborg, vilket är 1,5 procentenheter högre än när andelen var som lägst 2015. Under samma tidsperiod har andelen elever i kommunal skola i riket som helhet minskat med 1,6 procentenheter till 82,9 procent. Kunskapsresultaten mellan kommunala och fristående skolor visar på betydande skillnader för elever boende i Göteborg. I årskurs 3 är skillnaden liten i svenska och elever i kommunala skolor har

ett högre resultat i matematik än i fristående.

I årskurs 6 är betygsresultaten 8,5 procentenheter högre för elever i fristående skolor. I årskurs 9 är skillnaden till fristående skolors fördel, 13,4 procentenheter avseende behörighet till gymnasiet och 15,2 procentenheter för elever som når målen i alla ämnen. Under de senaste åren har dock elever i kommunala skolor ökat resultaten i tidigare åldrar och haft en stabil resultatutveckling i årskurs 6 och 9, medan elevernas resultat i fristående skolor sjunkit något i årskurs 9.

Andelen nyinvandrade elever i Göteborg är 4,8 procent 2021, vilket är något högre än för riket som helhet. Den tidigare stora skillnaden mellan kommunala och fristående skolor har utjämnats efter att andelen nyanlända elever i kommunala skolor sjunkit från 16,5 procent 2017 till 5,7 procent 2021. I fristående skolor har andelen nyinvandrade under hela perioden legat relativt stabilt på cirka 3–5 procent.

Grundskolenämnden har inte angett målvärden för indikatorer kopplade till nämndens verksamhetsnära mål. För den kommunala verksamheten bedömer nämnden ändå att det skett viss måluppfyllelse. Detta eftersom kunskapsresultaten ses som stabila med, på övergripande nivå, försiktigt positiv utveckling i förhållande till föregående år. Nämnden menar att i ljuset av att skolorna, precis som samhället i stort, prövats hårt av pandemin bör stabiliteten i resultat tolkas positivt.

I grundsärskolan är trenden att både antalet och andelen elever ökar. Trenden är nationell, men både andelen elever och ökningstakten i grundsärskola

är högre i Göteborgs Stad än i riket som helhet. Andelen elever som går i en kommunal skola är 96,3 procent. Nämnden har beslutat om grundläggande principer för bättre styrning, ledning och organisering avseende grundsärskola, elevhälsa, gemensamma särskilda undervisningsgrupper och resursskola. Målet är att öka kvaliteten i undervisningen, öka likvärdighet, delaktighet, rättssäkerhet och hållbarhet. Några viktiga förändringar är att skapa större grundsärskolor och fler platser, samlokalisera verksamheten med grundskolor samt att ge bättre stöd till elever i grundsärskolans målgrupp som går i förskoleklass. Kompetensförsörjningen är en utmaning inom flera verksamheter, men det är extra svårt att hitta rätt behörighet och kompetens inom grundsärskolan.

Gymnasieskola

I gymnasieskolan nås målvärdena utifrån indikatorerna. Andelen elever med examen inom både tre och fyra år ökar. Andelen elever som får en examen inom fyra år är 8 procentenheter högre än när mätningarna startade 2015. Göteborg har fortfarande sämre resultat än riket som helhet, men skillnaden har gradvis sjunkit från 6,6 till 2,0 procentenheter. Kvinnor har ett bättre resultat

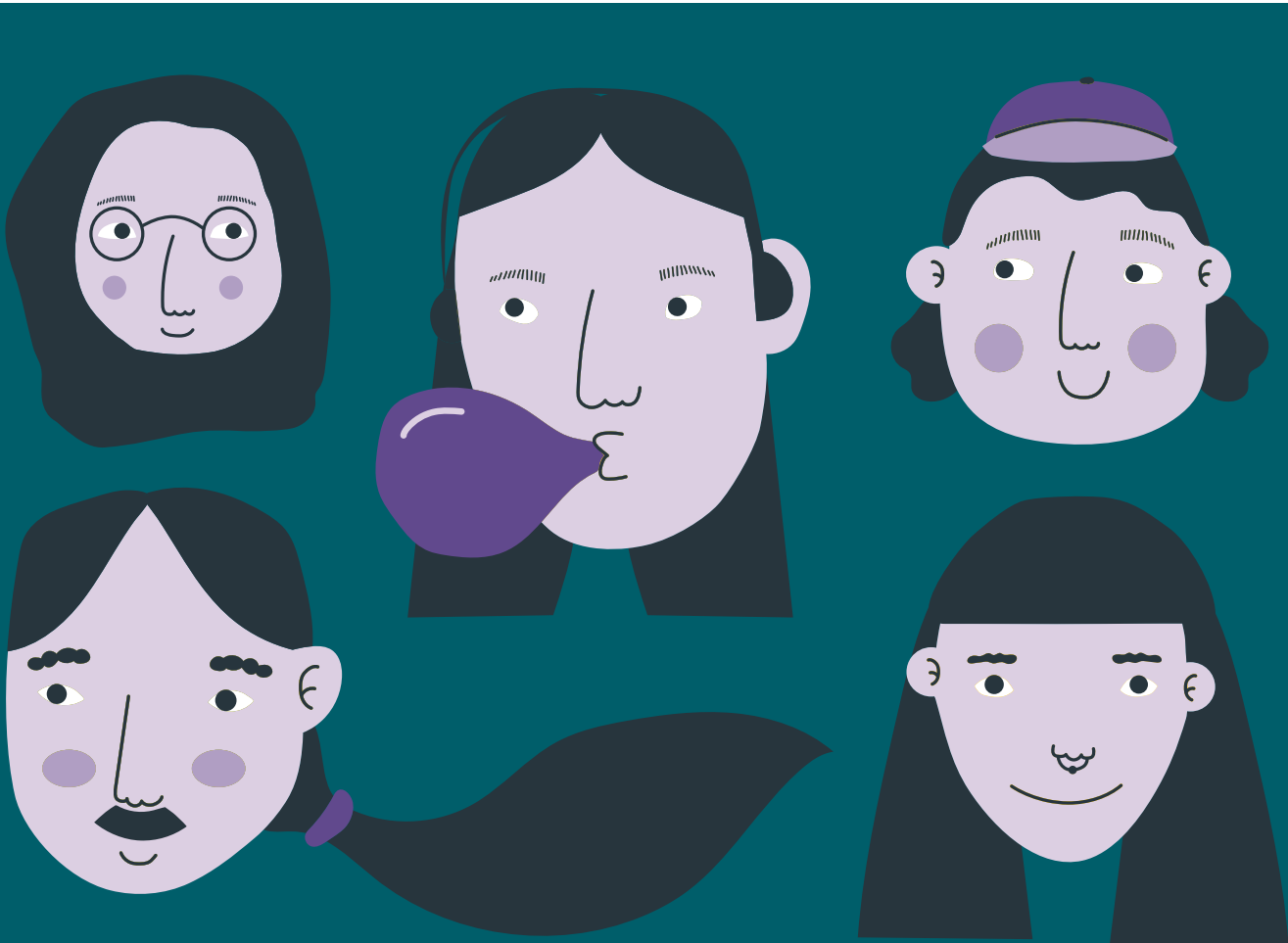
än män under hela perioden och skillnaden är 8,3 procentenheter under 2022. Även andelen elever som får en examen inom tre år har ökat med 10,2 procentenheter sedan mätningarna startade 2014. Också här är resultatet något sämre än för riket som helhet. På de högskoleförberedande programmen har andelen som tar examen inom tre år minskat jämfört med föregående läsår, medan andelen elever som tagit examen inom fyra år har ökat. På yrkesprogrammen har en betydligt större andel elever än tidigare tagit examen inom tre år. Andelen elever som tagit examen inom fyra år har minskat. Det är större skillnad mellan kvinnors och mäns resultat på yrkes- än på studieförberedande program. Det finns en långsiktig trend att andelen elever som går i en kommunal gymnasieskola i Göteborg minskar. För 2021 var siffran 42,6 procent relativt 48,5 procent för riket som helhet. Den kommunala huvudmannen kan alltså bara i begränsad utsträckning påverka utvecklingen mot målvärdena och målvärdena drivs främst av andra huvudmän i och utanför Göteborg. Det är inte möjligt att jämföra de kommunala skolornas målutveckling med andra huvudmän. Detta beror på att det saknas data för göteborgarnas resultat hos andra huvudmän och för att den kommunala

skolan har en betydligt större andel elever på introduktionsprogram respektive yrkesprogram. Närvaron i de kommunala gymnasieskolorna har haft en uppåtgående trend från och med läsåret 2017/18 till och med läsåret 2020/21. Läsåret 2021/22 minskade närvaron som en konsekvens av pandemin. Under läsåret 2020/21 bedrevs undervisningen på distans och eleverna kunde följa undervisningen hemifrån även vid milda sjukdomssymptom. Under läsåret 2021/22 var undervisningen återigen skolförlagd samtidigt som övriga restriktioner i samhället kvarstod. Tillsammans med periodvis höga smittotal har detta påverkat närvaron negativt. Insatser på olika områden för att öka undervisningens kvalitet var av särskilt stor vikt under läsåret 2021/22, då skolorna såg ett behov av att kompensera för effekterna av distansundervisning och ökad skolfrånvaro. Insatserna bedöms ha bidragit till att andelen elever som klarat gymnasieexamen har ökat på de högskoleförberedande programmen och bibehållits på yrkesprogrammen. Andelen elever i gymnasiesärskolan som genomförde 22 veckors arbetsplatsförlagt lärande, APL, minskade under läsåret 2021/22. Sedan pandemin har det varit svårt att hitta APL-platser och även när platser kunnat erbjudas har inte alla elever valt att gå ut på APL. I arbetet framåt kommer det att finnas en gemensam APL-samordnare för de nationella programmen. Utbildningsnämnden bedömer att det fortfarande är en alltför låg andel av eleverna i gymnasiesärskolan som får tillgång till arbetsmarknaden efter avslutad utbildning.

Vuxenutbildning
Vuxenutbildning syftar till att underlätta inträdet på arbetsmarknaden genom att skapa förutsättningar för arbete eller vidare studier genom olika insatser. På så sätt kan nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings verksamhet bidra till målet om goda och jämlika uppväxtvillkor genom att stärka möjligheten till integration och sysselsättning för vuxna som också är vårdnadshavare. Det görs till exempel genom svenska för invandrare (SFI). Nämndens arbete för att bidra till mer jämlika uppväxtvillkor är bland annat att få fler föräldrar i arbete (FFIA) och att stötta föräldralediga i sin svenska språkutveckling. Förvaltningen följer särskilt antalet barnfamiljer för att nå god måluppfyllelse och genomför en uppföljning av barnrättsplanen i samband med årsrapporten. Under året har cirka 180 föräldrar, med cirka 790 barn, avslutat insatser inom nämndens verksamhet för att gå vidare till självförsörjning. Utfallet är lägre till antalet i jämförelse med 2021 då 220 föräldrar, med cirka 820 barn, avslutades till självförsörjning. Andelen avbrutna utbildningar har ökat jämfört med föregående år för samtliga utbildningsformer förutom komvux på grundläggande nivå. Av de som läst inom yrkeshögskolan fortsätter andelen examinerade i relevant yrkesarbete efter avslutad utbildning att öka. Andel godkända betyg per utbildningsform minskar mot föregående år. Kvinnor har som regel högre andel godkända betyg än män.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Barn inskrivna i pedagogisk omsorg (antal)*	496	436	329*
Förskollärare med legitimation i förskolan, kommunal verksamhet (andel %)*	40,7	39,6	37,2*
Legitimerade heltidsanställda lärare i grundskolan och behörighet i minst ett ämne, kommunal verksamhet (andel %)	73,8	73,3	
Elever som uppnått kunskapskrav läsförmåga årskurs 1, kommunal verksamhet (andel %)*	87,2	85	86,8*
Elever som uppnår kunskapskrav i årskurs 3 för Svenska 2, So, No, Matematik, kommunal verksamhet (andel %)*	80,5	78,8	**
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska inkl. svenska som andraspråk, hemkommun (andel %)	86,7	87,9	86,4
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun (andel %)	63,2	66,2	67,6

*Nämndens uppgifter **Måttet redovisas inte längre i Kolada. Andelen elever i åk 3 (hemkommun) som 2022 deltagit i alla ämnesprov och som klarat alla delprov är: 71% i svenska och svenska som andraspråk och 69% i matematik.

Göteborg genomför tidiga sociala insatser som skapar likvärdiga livschanser för alla

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Långvarigt försörjningsstöd, antal hushåll	7 620	7 219	6 278	7 600
Andel (%) ej återaktualiserade ärenden 0–12 år	60	-	-	61
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv.	1,7	3,7	3,2	1,6
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer	-	48,1	54,7	Högre än 2021
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%)	86	86	87	85

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontorets bedömer måluppfyllelsen som delvis uppnådd. Bedömningen utgår ifrån att ett antal indikatorer når målvärdena för 2022 men inte samtliga.

Indikatorn för försörjningsstöd uppnås 2022. Indikatorerna för SCB:s medborgarsundersökning och brukarbedömning uppnås även den och har en positiv utveckling. Enligt SCB är kvinnorna mer nöjda än männen när det gäller socialtjänstens stöd.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till de regionala socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd. Socialnämnd Hisingen uppger att måluppfyllelsen är god medan övriga bedömer viss måluppfyllelse.

Bedömningen görs av nämnderna utifrån deras verksamheter men konstaterar samtidigt att det finns förbättringsområden.

Verksamhetens utveckling

Med utgångspunkt i barnkonventionen har förvaltningarna under 2022 på olika sätt arbetat för att öka barns delaktighet och barns möjligheter att komma till tals. Bland annat har verksamheter som möter barn direkt arbetat med att implementera arbetssätt som bland annat innebär att kommunikation, både i samtal och skrift, riktas och anpassas till barnet. Det har lett till att verksamheterna i högre utsträckning skriver barnutredningar och barnbrev vars syfte är att rikta sig direkt till barnet med ett anpassat språk. I ett projekt erbjuds barn i familjehem olika former av stöd. Det finns även EU-finansierade projekt som handlar om att stärka rätten till skydd, stöd och delaktighet för barn som upplevt våld i hemmet, under och efter deras tid i skyddat boende.

En stor del av det främjande och förebyggande arbetet omkring insatser för barn och deras föräldrar, bedrivs i samverkan med andra aktörer. Fokus är, i många delar av socialtjänstens arbete omkring barn, att stärka skyddsfaktorer och upptäcka riskfaktorer. Förvaltningarna arbetar därför med generella och individuella stödinsatser till föräldrar.

Det familjecentrerade arbetssättet har under 2022 fortsatt vara en viktig del av det främjande och förebyggande arbetet. Fältverksamheten har stärkts för att nå ut till fler och för att upptäcka och samverka kring tidiga insatser för barn och unga i stadsområdet. Samverkan sker inom SSFF (skola, socialtjänst, polis och fritid) kring barn och unga i riskzon för att stärka det förebyggande arbetet kring dessa.

Socialförvaltningarna informerar andra aktörer och samverkanspartners om socialtjänstens arbete med barn, unga och familjer. Under året har flera satsningar riktade till barn i skolåren, 6–12 år, kommit i gång. Arbetet samordnas mellan olika uppdrag som skolan som arena, SSFF (samverkan skola, socialtjänst, fritid och föräldrar kring barn 6–12 år med riskfaktorer) föräldrarådgivning och ABC (föräldrastödsprogram *Alla Barn i Centrum*). Det går i linje med det nya avtalet för familjecentrerat arbetssätt i samverkan med regionen. En nära samverkan finns med den samlade elevhälsan och skolkuratorer på de kommunala skolorna.

Stadens arbete med att nå ut till behövande med tidiga insatser har under 2022 påverkats av bland annat den pågående desinformations-

kampanjen mot socialtjänsten. Verksamheterna har arbetat med kompetenshöjande insatser kring frågan om desinformation och LVU (lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga). Målet är att skapa tillit till socialtjänsten för dem som kan behöva stöd från verksamheten. Exempelvis har informationstillfällen kring vad LVU innebär genomförts. Syftet är att på ett lättillgängligt sätt möjliggöra möten mellan invånarna, myndigheter och aktörer av olika slag. Polis, skolpersonal, bostadsbolag, och andra offentliga verksamheter deltar. Målgruppen på informationsträffarna har varit yrkesverksamma, föräldrar och elever.

Vräkningar

Under året har Göteborgs Stad arbetat med det vräkningsförebyggande arbetet för att säkra individers boende, minska risken för social utsatthet och att motverka hemlöshet. Under hösten har verksamheten utökat med boendekonsulent för att stärka förmågan att stödja enskilda i boendefrågor, både vad gäller att förhindra vräkningar och att hjälpa människor att få ett boende. Handboken om Göteborgs Stads vräkningsförebyggande arbete har implementerats för att förebygga och förhindra avhysningar i stadsområdet.

Våld i nära relationer och hedersvåld

Enligt *Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program* som antogs i juni 2022 ska Göteborg vara tryggt och säkert för alla som lever, verkar och vistas i staden och alla ska kunna röra sig fritt och känna sig trygga i sina hem. Det gäller även vuxna och barn som bevittnar, riskerar att utsättas för eller utsätts för våld i nära relation och hedersrelaterat våld. Resursteam heder har kunnat stödja verksamheter och på så vis bidragit till insatser för unga och vuxna som lever med hedersförtryck.

Bland annat har ett övergripande avtal om idéburet offentligt partnerskap tagits fram mellan de fyra regionala socialförvaltningarna i staden och elva idéburna organisationer som arbetar mot våld i nära relationer. Under 2022 har ett uppdrag samordnats inom staden för att identifiera och föreslå åtgärder så att stadens socialtjänst kan förstärka arbetet gentemot våldsutövande. Det som särskilt har lyfts i arbetet är gemensam utbildning och kunskapsstöd kring metoder, samt ökad likvärdighet i utbud och insatser för personer med samma behov oavsett var i staden de bor.

Missbruk

Under 2022 har uppsökarteam inrättats som arbetar med de något äldre ungdomarna samt unga vuxna, inriktat på individ- och gruppnivå främst med att möta målgrupper som är i riskzon för kriminalitet, missbruk och psykisk ohälsa. Inom vuxenvården finns ett stöd- och behandlingsteam som kan arbeta proaktivt med individer i aktivt missbruk.

Många av de barn och ungdomar som aktualiseras har stora och komplexa bekymmer och flera har behov av vård utanför hemmet. Det är framför allt ungdomar 13–16 år. Problematiken handlar främst om socialt nedbrytande beteende, kriminalitet och missbruk. Även yngre våldsutsatta barn finns bland de placerade.

Satsningar har gjorts på insatser för personer med beroendeproblematik som har behov av missbruksrehabiliterande sysselsättning och verksamheten har permanentats med pågående sysselsättning i Smedjan. Behov finns av liknande insats men då riktad till kvinnor med beroendeproblematik.

Addiction Severity Index (ASI) är en standardiserad bedömningsmetod i intervjuform som används inom missbruks- och beroendeverksamheten. Andelen som bedömer att deras situation rörande narkotika har förbättrats efter insats från

socialtjänsten har sjunkit något jämfört med 2021 medan det har skett en ökning av andelen som bedömer att deras situation rörande psykisk hälsa efter insats från socialtjänsten har förbättrats jämfört med 2021. Resultaten för Göteborg är bättre jämfört med det nationella resultatet.

Daglig verksamhet

Funktionsstödsförvaltningen har i samarbete med arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen samt Studium genomfört utbildningsinsatser inom daglig verksamhet i syfte att stärka deltagarnas självförtroende och skapa möjlighet till ett självständigt liv. Vidare har funktionsstödsförvaltningen i samarbete med arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen, park- och naturförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen påbörjat ett arbete för att möjliggöra för deltagare från daglig verksamhet att gå vidare till ett offentligt skyddat arbete inom staden. För högre måluppfyllelse ser nämnden behov av fortsatt samverkan för att hitta former för deltagare i daglig verksamhet att komma ut på arbetsmarknaden. Förvaltningen har fått medel från europeiska socialfonden för att arbeta med projekt som ska bidra till att personer med funktionsnedsättningar får anställning i offentlig sektor eller näringslivet.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Förebyggande insatser barn och unga, nettokostnad individ- och familjeomsorg (mnkr)	111	129	150
Antal vårddygn institution, barn och unga	72 129	72 510	82 347
Antal barn och unga i familjehem	879	885	888
Antal boendedygn sociala boenden	497 132	460 303	491 112
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader BmSS, LSS per kvartal 4	100	103	108
Antal ej verkställda beslut inom 3 månader, daglig verksamhet, LSS per kvartal 4	103	113	128
Antal personer med daglig verksamhet	1 799	1 834	1 852
Antal personer i bostad med särskild service (BmSS), LSS och SoL	1 889	1 920	1 973

Göteborg har en värdig äldreomsorg med trygghet och självbestämmande

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel %	80	-	80	81
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel %	80	-	77	81
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – trygghet, andel %	79	-	80	81
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – besväras ofta av ensamhet, andel %	20	-	25	18
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – besväras av ensamhet, andel %	51	-	56	50
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – möjlighet att påverka tider, andel %	60	-	56	61
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – möjlighet att påverka tider, andel %	49	-	45	52
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med äldreomsorgen	-	45,3	49,6	Fler nöjda än 2021

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer måluppfyllelsen som ej uppnådd. En indikator, andel äldre som känner sig trygg med hemtjänsten, har ökat från 79 till 80 procent. Övriga indikatorer uppnår inte målvärdet och ligger på en lägre nivå än 2020. SCB:s medborgarundersökning *Nöjdhet med äldreomsorgen* har genomförts under 2021 och 2022. Den visar på att nöjdheten har ökat sedan 2021 och att män är mer nöjda än kvinnor med äldreomsorgen. Samma utfall ses i brukarbedömningen där män är mer nöjda än kvinnor med hemtjänst och särskilt boende.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till äldre samt vård- och omsorgsnämnden (ÄVO). Nämnden bedömer att de har nått en viss måluppfyllelse. Bedömningen bygger på resultatet i brukarundersökningen samt andel upprättade genomförandeplaner. I oktober uppgick antal genomförandeplaner till 89 procent att jämföra med föregående år då andelen var 90 procent. Vid en jämförelse mellan storstadskommunerna ligger Stockholm i topp och därefter Göteborg. Nämndens mål är att ligga i topp bland storstadskommunerna.

Verksamhetens utveckling Hemtjänst

Inom hemtjänsten har antalet beviljade timmar ökat under året. Samtidigt har andelen tid som utförs minskat. Även andelen av personalens arbetade tid som är förlagd hemma hos brukaren har minskat trots förstärkt grundbemanning.

I syfte att stärka den enskildes inflytande och delaktighet har hemtjänsten återinfört omsorgshandledare inom alla enheter.

Under en period av 14 dagar kan en brukare möta över 15–16 medarbetare. ÄVO skriver i sin årsrapport att pågående arbete med att öka antalet genomförandeplaner inom hemtjänst samt införandet av fast omsorgskontakt, som är lagstadgat sedan den 1 juli 2022, förväntas leda till bättre kontinuitet på sikt.

Vård- och omsorgboende

Andelen personer som har flyttat in på vård- och omsorgsboende under 2022 har ökat jämfört med 2021. Eftersom antalet beviljade beslut också har ökat och är fler än de som har verkställts har kön växt och fler väntar på plats jämfört med tidigare år.

I början av 2022 fick brukarna utökade möjligheter till val av vård- och omsorgsboende som även innefattar de privata boendena. Tidigare användes de privata boendena när kommunens egna var fullbelagda och var inte valbara för den

enskilde. Andelen omsorgstagare som har valt och därefter flyttar in på vård- och omsorgsboende i privat regi har ökat. Den totala ökningen av beviljade och verkställda platser inom vård och omsorgsboende har i stort skett inom privat regi. De verkställda platserna inom egen regi har minskat, vilket innebär att belägningsgraden hos kommunens egna boenden ligger under vad som budgeterats för 2022.

I syfte att stärka delaktighet och inflytande planerar kommunens vård- och omsorgsboenden att återuppta brukarråden som legat nere på grund av pandemin.

Den kommunala hälso- och sjukvården

I en patientenkät som genomfördes under 2021 och 2022 av FoU (forskning och utveckling) i Väst svarade 87 procent att de var ganska eller mycket nöjda med den kommunala hälso- och sjukvården i Göteborg. Resultatet är detsamma för båda åren.

Nämnden skriver i sin årsrapport att det mobila arbetssättet behöver fortsätta utvecklas för att anpassa verksamheten till nära vård och nå en högre måluppfyllelse. Under året har verksamheterna säkrat medarbetarnas tillgång till bland annat laptops och mobiltelefoner för att

möjliggöra åtkomst till patientdata hemma hos den enskilde.

Kunskapen och användandet av SIP (samordnad individuell plan) behöver öka för att stärka det personcentrerade arbetssättet. Det gäller främst samarbetet och samverkan runt patienter med palliativa vårdbehov.

Uppdrag att stärka ett äldreperspektiv

Åldersvänliga Göteborg och Göteborgs Stads medlemskap i WHO-nätverket *Agefriendly Cities and Communities* syftar till att bidra till en mer jämlik stad genom att stärka ett äldreperspektiv i alla stadsutvecklingsprocesser och genom att motverka ålderism. Under året har bland annat samarbetet med Framtidsutvecklarna återupptagits efter uppehåll på grund av pandemin. Rullatorloppet genomfördes för att uppmärksamma äldre personers delaktighet i stadsmiljön och hur viktig tillgängligheten i stadens utemiljöer är för personer i behov av olika typer av gånghjälpmedel.

Tillsammans med föreningen Hjärnkoll har den hälsofrämjande verksamheten startat upp samtalsgrupper för män med syfte att förebygga psykisk ohälsa. Psykisk ohälsa är vanligare bland äldre män än kvinnor.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Kontinuitet hemtjänst, antal personal/14 dagar	15,4	15	16
Utförandegrad hemtjänst, kommunens verksamhet (%)	74	71	68*
Väntetid särskilt boende, antal dagar	59	51	54*

*Uppgifterna är hämtade från ÄVO:s egna underlag

Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, totalt	-	61	-	62
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, flickor	-	60	-	61
Fritidsvaneundersökningen – andel unga som är med i en förening, klubb eller grupp, pojkar	-	63	-	64
Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv, totalranking	189	191	195	170
European Regional Innovation Scoreboard (regional nivå), totalindex EU28=100	138,8	137,8	-	145

Fritidsvaneundersökningen genomfördes enbart 2021.
European Regional Innovation Scoreboard på regional nivå redovisas vartannat år, nästa gång 2023.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms vara delvis uppnått. Bedömningen grundar sig på att målvärdena uppnåddes för de tre indikatorerna från fritidsvaneundersökningen.

Målvärdet nås inte för de två indikatorer som rör företagsklimat och innovation. Utfallet på indikatorn för företagsklimat, totalranking har försämrats. Detsamma gäller för indikatorn European Regional Innovation Scoreboard. Det senaste utfallet redovisades 2021, men den mätningen var inte helt jämförbar med tidigare mätningar, då en ny metod för beräkning används. Relativt sett har Västsverige förbättrat sin position då regionen gått från 18:e till 11:e plats av 240 jämförda regioner i EU 2017 till 2021.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till följande nämnder: kretslopp och vattennämnden, nämnden för inköp och upphandling, nämnden för demokrati och medborgarservice, idrotts- och föreningsnämnden samt miljö- och klimatinämnden. Målet är riktat till följande bolagskluster: energi, lokaler, näringsliv och hamn. Samtliga nämnder och bolag utom Göteborgs hamn och BRG bedömer måluppfyllelsen som god.

BRG bedömer att företagsklimatet fortsatt behöver lyftas för att närma sig målet och har därför angett målet som delvis uppnått. Göteborgs hamn har inte bedömt måluppfyllelsen.

Verksamhetens utveckling

Generellt framkommer en bild av god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv.

Staden arbetar med att utveckla samverkan med civilsamhället utifrån den övergripande överenskommelsen mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. Ett förfrågningsunderlag har skickats ut till paraplyorganisationer med möjlighet att lämna anbud gällande avtal med staden om finansiering av en samordningsfunktion som syftar till att stärka samverkan. Under året har staden i samverkan med civilsamhället startat upp nya mötesplatser och arenor för meningsfull fritid. Staden har även genomfört dialogmöten med det lokala föreningslivet för att fånga upp möjligheter och utmaningar som föreningarna ser. Samverkan har även stärkts med civilsamhälleaktörer inom det familjecentrerade arbetssättet kring ABC-kurser och annat föräldraskapsstöd.

Flera förvaltningar framhåller idéburet offentligt partnerskap (IOP) som form för samverkan med civilsamhället. Som exempel nämner demokrati- och medborgarservice Frihamnsdagarna som har kunnat genomföras för andra året i rad genom ett IOP. Idrotts- och föreningsförvaltningen beskriver att det genomförts lovsatsningar och helgidrott under året genom utvecklingsbidrag och IOP. Ett exempel på IOP som lyfts är RF-SISU och Passalen där barn och unga erbjudits en

kostnadsfri, meningsfull, trygg och aktiv fritid utan krav på medlemskap. Särskilt prioriterat är socioekonomiskt utsatta områden och personer med funktionsnedsättning samt flickor.

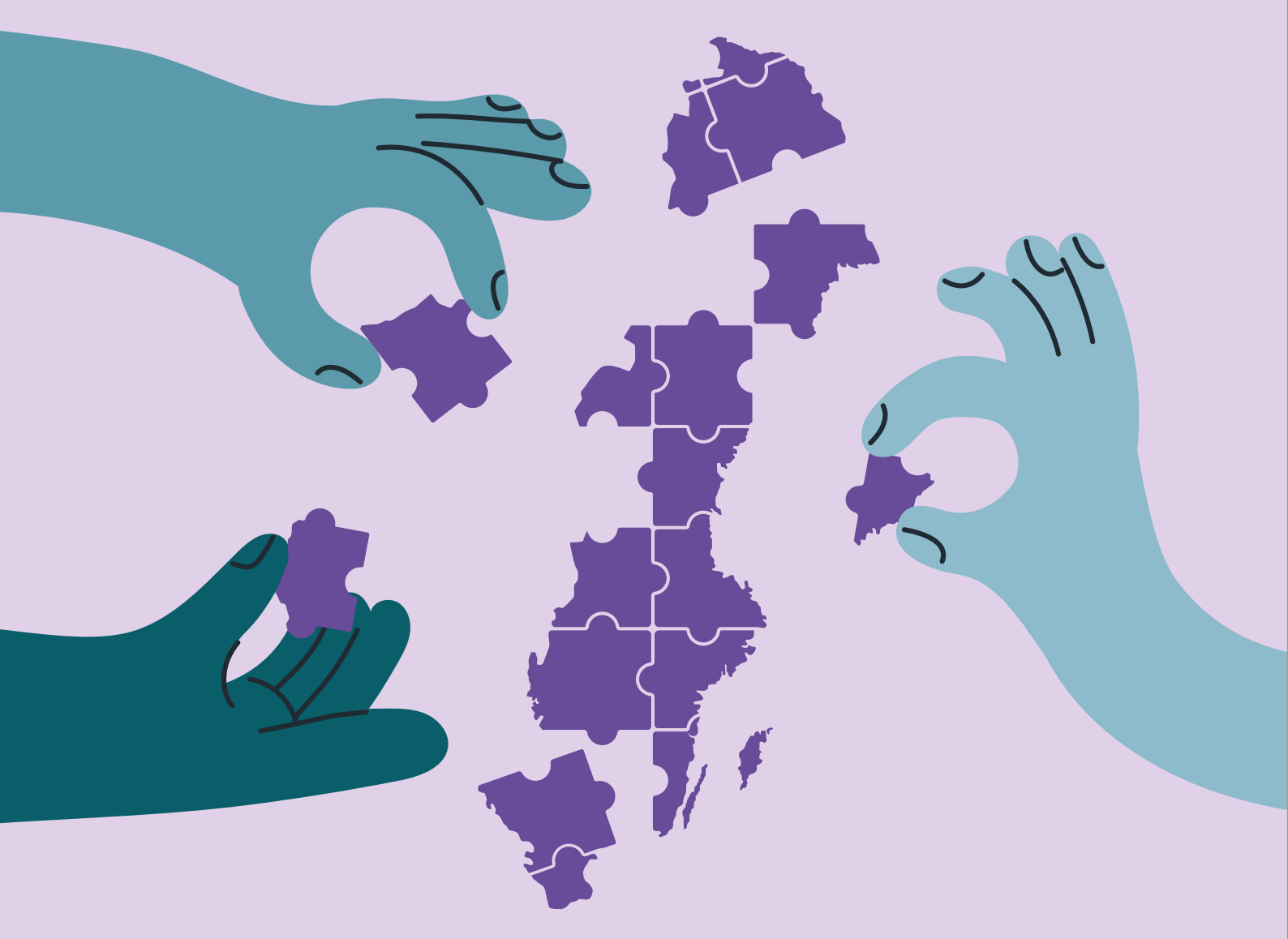
Ingen ny fritidsvaneundersökning är gjord som kan bedöma nuläge kring föreningsaktivitet bland unga i Göteborg. Men i en undersökning från Riksidrottsförbundet framkommer det att det skiljer mycket i idrottande och fysisk aktivitet för unga i Göteborg beroende på geografi, kön och funktionsnedsättning.

Den gemensamma ambitionen från Göteborgs Stad, Göteborgs universitet och Chalmers att utveckla och fördjupa samarbetet inom ramen för avsiktsförklaringen mellan parterna har under året lett till en rad aktiviteter utifrån de fyra tematiska områdena Fossilfritt Göteborg, Hållbar stadsutveckling, Valfärd samt Demokrati och styrning. Detta är områden som berör alla verksamheter i staden och har då också betydelse för alla göteborgare. Avsiktsförklaringen utgår ifrån en gemensam ambition och vilja att skapa förutsättningar för ett fortsatt och fördjupat

samarbete med fokus på långsiktig kunskaps- och kompetensförsörjning. Syftet är att säkerställa och utveckla Göteborgs position som en ledande och attraktiv kunskapsregion i Europa.

Ett exempel på samarbete med näringslivet är Framtidskoncernen och BRG:s arbete med det så kallade handslaget, som handlar om konkreta satsningar på skola, arbete och fritid. Detta förväntas öka tryggheten i bostadsområdena. Här sker en platssamverkan, som innebär att privata och offentliga samlas runt en plats och gemensamt utifrån ansvar och kompetens arbetar med att utveckla den. Denna samverkan har nu startats och utvecklats i tre områden i Göteborg; i Tynnered, Biskopsgården och Bergsjön.

Göteborgsregionen rankas högst i Sverige på FOU. Mätningen ger starka betyg för samverkan mellan offentlig sektor, akademi och näringsliv. BRG bedömer dock att det registreras för få offentliga utgifter som skapar förutsättningar för innovation, forskning- och utvecklingsprojekt vilket ifall det gjordes skulle kunna påverka omdömet positivt.

Göteborg är en levande kultur-, idrotts- och evenemangstad för både boende och besökare

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal sysselsatta inom turismberoende branscher	31 904	34 864		
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med utbud på stadens bibliotek	-	85,9	88,4	Fler än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen	-	83,2	88,1	Fler än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar	-	84,6	81,2	Fler än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar	-	82,3	79,5	Fler än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen	-	62,8	70,7	Fler än 2021

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Hälften av indikatorernas målvärden har uppnåtts. De indikatorer som inte når målen avser medborgarnas nöjdhet med öppettider samt nyttjandemöjligheter av kommunens idrotts- och motionsanläggningar. Indikatorn antal sysselsatta inom turism- beroende branscher saknas för 2022. Det saknas också målvärde.

Bedömningen stöds av den starka återhämtningen i besöksnäringen samt av det ökade kulturutbudet efter åren med pandemi.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden och bolagsklustret Göteborg & Co. Göteborg & Co bedömer att det är en god måluppfyllelse, kulturnämnden och idrotts- och föreningsnämnden anger viss måluppfyllelse.

Verksamhetens utveckling

Pandemin har haft stora konsekvenser för kultur-, idrotts- och evenemangsstaden Göteborg. Under året skedde en kraftig återhämtning inom besöksnäringen jämfört med pandemiåren 2020 och 2021, under sommaren noterades flera rekord i övernattningar och evenemangsbesökare. I likhet med många av stadens verksamheter är kompetensförsörjning en av besöksnäringens stora utmaningar.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Antal medielån bibliotek	3 757 339	3 581 992	3 749 591
Antal besök idrotts- och motionsanläggningar (idrotts-och föreningsnämnden)	657 787	381 633	885 532

Nöjdheten med stadens bibliotek har förbättrats sedan 2021 och antalet besökare ökar. Antal utlån av olika typer av media på bibliotek är relativt konstant över de senaste åren, men har ökat något sedan föregående år. Bibliotek och kulturhus arbetar digitalt, fysiskt och uppsökande för att kontinuerligt möta invånarnas behov. Under 2022 har det varit särskilt fokus på uppsökande verksamhet för att locka nya användare och locka tillbaka gamla.

Även nöjdheten med det lokala kultur- och nöjeslivet har ökat sedan förra året. Kvinnor är mer nöjda än män, men ökningen är likartad för båda. En förklaring är sannolikt det ökade utbudet efter pandemins begränsningar av öppettider och tillgänglighet.

Nöjdheten med öppettider inom motion- och idrottsanläggningar har däremot minskat sedan förra året. Orsakerna är inte utredda, men öppettiderna har varit begränsade inom vissa bad- och ishallar på grund av renoveringar. Det är männen som är mindre nöjda än tidigare, medan kvinnorna i genomsnitt är mer nöjda än föregående år.

Även om antal besök på idrotts- och motionsanläggningar mer än fördubblats sedan föregående år, så har nöjdheten med att nyttja stadens motion- och idrottsanläggningar minskat. Likväl är kvinnor mer nöjda än män, men deras nöjdhet har minskat mer än männens sedan föregående år. Ett undantag är nöjdheten med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus som har ökat jämfört med föregående år.

Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende, kommunens anställda arbetar för kommunens bästa	-	48,1	49,4	Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende. Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor	-	66,4	61,9	Högre än 2021

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Bedömningen grundar sig på en samlad analys tillsammans med utfall av indikatorerna. Utfallet för indikatorn Kommunens anställda arbetar för kommunens bästa översteg målvärdet. Utfallet för indikatorn Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor sjönk sedan förra mättillfället och uppnådde inte målvärdet. Indikatorerna är nya sedan 2021.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till följande nämnder: arkivnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, kretslopp och vattennämnden, nämnden för demokrati

och medborgarservice, nämnden för inköp och upphandling, socialnämnd Hisingen, socialnämnd Centrum, socialnämnd Nordost, socialnämnd Sydväst, valnämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och Boplatz Göteborg. Valnämnden och äldre samt vård- och omsorgsnämnden uppger att måluppfyllelsen är svårbedömd. De fyra regionala socialnämnderna och nämnden för demokrati och medborgarservice uppger viss måluppfyllelse. Nämnden för inköp och upphandling, idrotts- och föreningsnämnden och Boplatz Göteborg uppger att måluppfyllelsen är god. Arkivnämnden har inte bedömt måluppfyllelsen.

Verksamhetens utveckling

I Göteborg finns det skillnader i nivåer av tillit i befolkningen och i upplevelsen av social isolering. Nivån av tillit kan ses som en indikation på hur väl sammanhållet och jämlikt ett samhälle är. Undersökningar från SOM-institutet och Folkhälsomyndigheten visar att tillitsnivån såväl som andelen som uppger att de har tillit till andra är stabil över tid, men skillnaderna mellan olika grupper är stora. Bland yngre, lågutbildade, arbetslösa, personer med funktionsnedsättningar samt personer födda utanför Sverige är tillitsnivån lägre än genomsnittet. Även personer boende i resurssvaga områden har lägre tillit till sina medmänniskor i allmänhet, jämfört med människor i resursstarka områden. Av unga i åldern 16–24 år saknar 41 procent tillit. För unga med funktionsnedsättning i motsvarande ålder är siffran 56 procent. Kommunstyrelsens råd och ungdomsfullmäktige har viktiga roller att fylla för att förbättra kunskap och inflytandet i frågor som rör grupper som har lägre grad av inflytande, tillit och delaktighet.

Ett ytterligare medborgarkontor öppnades i Frölunda under 2022. Därmed finns minst ett medborgarkontor i varje stadsområde. Medborgarkontoren kan överbrygga glappet mellan digitala och icke-digitala göteborgare. Staden har under 2022 startat Regnbågshuset som är en ny mötesplats för hbtqi-personer.

Arbetet för en mer jämlik stad bedrivs långsiktigt. Syftet är att minska skillnader i livsvillkor och hälsa mellan göteborgare och mellan olika delar av staden vilket ska skapa sammanhållning, tillit och delaktighet. Stort fokus ligger på barn och ungas uppväxtvillkor och arbetet fortgår med utgångspunkt i det familjecentrerade arbetssättet. Socialförvaltningarna beskriver flera satsningar som är riktade till barn i skolåren 6–12 år, såsom exempelvis Skola som arena, föräldrarådgivning och föräldrastödsprogram Alla Barn i Centrum.

Inom både Skola som arena och Lights On verkar aktörer för att tillsammans skapa aktiviteter där de som bor i respektive närområde kan delta utifrån lokala förutsättningar och behov. Sammantaget finns arbetssättet nu etablerat på 23 skolor i staden som tillsammans under året erbjudit cirka 500 aktiviteter till drygt 100 000 deltagare, såsom olika aktiviteter vid skoldagens slut. För de lite äldre skolbarnen satsar staden årligen på att erbjuda sommarjobb till unga. Utfallet för sommarjobb är det högsta antalet någonsin i staden. Under 2022 fick 84 procent av de sökande sommarjobb jämfört med cirka 50 procent tidigare år. Det handlar om totalt cirka 6 700 ungdomar som har sommar- eller lovjobb.

Valdeltagandet sjönk i höstens allmänna val för första gången på nästan 20 år, i såväl Sverige som i Göteborg. Valdeltagandet sjönk mer i områden med redan lågt valdeltagande.

Övergripande mål

Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

Kommunfullmäktiges övergripande mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för året
Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro	Delvis uppfyllt
Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet	Delvis uppfyllt
Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet	Delvis uppfyllt
Göteborg är en trygg och välskött stad	Delvis uppfyllt
Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat	Delvis uppfyllt

Det övergripande målet bedöms som delvis uppfyllt. Måluppfyllelsen grundar sig på årets måluppfyllelse för de fyra övergripande verksamhetsmålen, som samtliga har måluppfyllelsen delvis. Flera av de övergripande verksamhetsmålen indikatorer saknar värde, men även trenden för utvecklingen av indikatorernas värde har beaktats vid bedömningen.

Den samlade bedömningen är att Göteborg till viss del är en hållbart växande storstad med

framtidstro. Staden gör åtgärder och tar initiativ inom klimatomställningen. Andelen av resorna i staden som sker med kollektivtrafik har ökat med fyra procent sedan förra året, andelen utsatta områden i Göteborg når målvärdet för året och staden växer sett till antal inflyttade och färdigställda bostäder. Ändå behöver staden fortsätta med åtgärder och kraftsamla tillsammans med andra, för att Göteborg ska nå målet att vara en hållbart växande storstad med framtidstro.

Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Vattendrag med god ekologisk status, andel %	13,6	13,6	-	12
Sjöar med god ekologisk status, andel %	40	40	-	45
Utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Göteborgs geografiska område (inkluderar både utsläpp från den handlande och icke handlande sektorn)	3,67	-	-	3,2
Insamlat hushållsavfall totalt (ändrad enligt avfallsplanen), kg/person	359	348	-	345
Areal skyddad natur	14 337	14 337	-	Minst 13 600
Sammanhängande stadsbebyggelse (eller motsvarande benämning i kommande översiktsplan) med en kvävedioxidhalt (NO2) understigande 20 mikrogram per kubikmeter			*	Årlig ökning
Bostäder med en bullerexponerad bostadsfasad som underskrider 60 dBA i ekvivalent ljudnivå som har tillgång till en ljuddämpad sida underskridande 50 dBA i ekvivalent ljudnivå	60	-	*	Årlig ökning

*Uppgifter saknas för året, tas fram i samband med utvärdering av miljö- och klimatprogrammets mål.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Det saknas värden för samtliga indikatorer för 2022. Den historiska trenden för fyra av sju indikatorer är att målet är uppfyllt eller nära målvärdet. Indikator för utsläpp av växthusgaser har inget utfall sedan 2019. Indikatorerna för sammanhängande stadsbebyggelse och kvävedioxidhalt saknar värde. Insamlat hushållsavfall saknar värde men avfallsmängderna till förbränning har minskat med 3 000 ton, 2,3 procent jämfört med föregående år samtidigt som matavfallsmängderna till näringsåtervinning och biogasproduktion ökar med fyra procent (900 ton). Trafikbullerkartläggningen som har rapporterats under året tyder på ett relativt oförändrat antal göteborgare som utsätts för buller vid utsatt bostadsfasad överskridande 55 dBA.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till fem nämnder och två bolagskluster; nämnden för inköp och upphandling, kretslopp och vattennämnden, miljö- och klimatinämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, park- och naturnämnden och bolagskluster Göteborg Energi AB och Göteborg & Co.

Miljö- och klimatinämnden, nämnden för inköp och upphandling och park- och naturnämnden, Göteborg & Co och Göteborg Energi AB bedömer att det är god måluppfyllelse. Kretslopp och

vattennämnden och nämnden för demokrati och medborgarservice bedömer att målet är delvis uppfyllt.

Verksamhetens utveckling Göteborgs Stads styrning inom miljö- och klimatområdet

Göteborgs Stad har ett miljö- och klimatprogram 2021–2030 som visar riktningen och är den gemensamma plattformen för stadens långsiktiga strategiska miljöarbete. Under året har strategiarbetet inom miljö- och klimatprogrammet bidragit till att lösningar har identifierats för att undanröja hinder för att nå programmets mål och i viss mån har lösningar implementerats. Staden har även ett miljöledningssystem som ska stärka miljö- och klimatarbetet i staden. Inom ramen för miljöledningssystemet görs stödjande miljörevisioner och årets revisioner kan sammanfattas med att flera förvaltningar och bolag gjort framsteg i implementeringen av miljöledningssystemet. 93 procent (58 procent 2021) av förvaltningarna och bolagen bedömer att de helt eller delvis tillämpar systematisk kvalitetsledning.

Klimatet

1,5-gradersmålet inom FN:s klimatavtal 2015 innebär att den globala uppvärmningen måste minska. Miljö- och klimatprogrammets mål för klimatet är att Göteborg ska ha ett klimatavtryck

nära noll. Göteborgs Stad har under 2022 inrättat ett klimatråd som arbetar självständigt gentemot stadens politiker. Rådets ledamöter är forskare vid akademien inom de tre hållbarhetsdimensionerna social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Rådet ska analysera hur staden kan nå sina klimatmål och föreslå åtgärder för minskad klimatpåverkan. Staden har utsetts till att delta i uppdraget för Europas 100 klimatneutrala och smarta städer av EU-kommissionen. Det innebär bland annat att staden får tillgång till rådgivning, nätverk, förbättrad möjlighet till finansiering och en möjlighet att påverka. På så sätt kan omställningen gå snabbare, samtidigt som det sätter Göteborg på kartan.

År 2022 har inneburit utmaningar inom energiområdet i form av höga och instabila energipriser. Mot bakgrund av den besvärliga energisituationen har Göteborg Stad arbetat med att sänka energianvändningen i stadens verksamheter och lokaler samt att tillhandahålla energirådgivning till privatpersoner och företag. Staden har även arbetat med att öka beredskapen för förändrad elförsörjning. Det kommunala bolaget Göteborg Energi AB har färdigställt en ny biobränsleeldad hetvattenpanna under 2022. Renova AB, som ägs av tio kommuner, har under 2022 arbetat med bland annat materialåtervinning där de har tagit i provdrift en ny anläggning för utvinning av zinkråvara ur flygaska. Det kommunala bolaget Göteborgs Hamn AB har ett projekt för en grön omställning av sjöfarten. Projektet var framträdande när initiativet Green Shipping Challenge lanserades under klimattoppmötet COP27 i Egypten i november. Göteborgs hamn AB driver flera projekt för att minska de klimatpåverkande utsläppen såsom vätgasstationer, gröna korridorer och elanslutning av tankfartyg. Renova AB och Göteborg Energi AB har deltagit i en förstudie för infångning av koldioxid så kallad CCS från avfallsförbränningen på Sävenäs. Om lösningen lyckas kan 100 000 ton koldioxid fångas in varje år från 2030.

Stadens nämnder gör varje år inköp för totalt cirka 26 miljarder, vilket genererar 427 000 ton koldioxidekvivalenter, ett mått som används för utsläpp av växthusgaser. Kommunfullmäktige har fattat beslut om en reviderad riktlinje för inköp och upphandling. Riktlinjen innebär skarpare miljö- och klimatkrav. Nämnden för inköp och upphandling rapporterar att de tagit fram en första miljöspendanalys. Den kan användas som en faktabaserad bild att utgå ifrån när inköp diskuteras och åtgärder ska prioriteras.

Staden planerar och genomför anpassningar för redan befintliga klimatförändringar. De konkreta åtgärderna i närtid handlar om hantering av översvänningsrisker orsakade av extrema väder som skyfall och ökad nederbörd samt på sikt även havsvattenhöjningar. Hösten 2022 startade en samverkansorganisation för vatten i Göteborgs Stad. Gruppen ska samordna arbetet i staden kring de olika vattnen; dagvatten, skyfallshantering, miljö kvalitetsnorm för vatten samt högt vatten. Genom samarbetet kan staden uppnå en bättre planering och hållbarhet med vatten som resurs.

En hälsosam livsmiljö

Den fysiska livsmiljön har stor betydelse för hälsa och välbefinnande. Skadliga ämnen, luftföroreningar och miljöer med höga ljudnivåer kan ge hälsoproblem.

Göteborgs miljöförvaltning har under året redovisat en kartläggning som visar att cirka 136 000 boende i Göteborgs Stad exponeras för dygnsekvivalent ljudnivå från trafikbuller vid utsatt bostadsfasad överskridande 55 dBA. Merparten av dem som beräknas exponeras för höga ljudnivåer från trafikbuller bor i centrala staden, alternativt i utsatta lägen gentemot större trafikleder. Enligt Folkhälsomyndighetens miljöhälsorapport 2021 har cirka 12 procent av barnen i Sverige som bor i flerfamiljshus sitt sovrumsfönster mot en större gata eller trafikled, järnväg eller industri och cirka 5 procent av 12-åringarna är mycket störda av trafikbuller i hemmet.

Göteborgs miljöförvaltning har genomfört drygt 10 000 tillsynsbesök och kontroller inom miljö, livsmedel, alkohol och tobaksområdet under 2022. Förutom att tillse att lagen följs och att vidta åtgärder som innebär rättelse, ska tillsyn och kontroll leda till att skydda människors hälsa och vår miljö.

Avfallsmängderna till förbränning har minskat jämfört med föregående år, samtidigt som matavfallsmängderna till näringsåtervinning och biogasproduktion har ökat något. Det indikerar att göteborgarna har blivit bättre på att sortera sitt avfall. Den 1 januari 2022 infördes fria besök för privatpersoner på återvinningscentralerna. Besöken har ökat jämfört med förra året samtidigt som avfallsmängderna har minskat, vilket indikerar att fler göteborgare besöker återvinningscentralerna men lämnar mindre per gång. Under 2022 har kommunen tagit över insamlingsansvaret för returpapper från producenterna och kommu-

nen förbereder sig för nya ansvarsområden inom insamling av förpackningar och matavfall som kommer att införas under de kommande åren. Göteborgs kretslopp och vattenförvaltning har gjort en attitydundersökning under året. Den visar att majoriteten av göteborgarna är nöjda med avfallshanteringen. Men de vill ha bättre möjlighet att sortera farligt avfall, elektronik och grovavfall nära bostaden. Det är framför allt de som bor i lägenhet som önskar större möjlighet att lämna olika typer av avfall där man bor.

Vattenförsörjningen och avloppshantering är avgörande för kommande generationers livskvalitet. Göteborgs Stad har under året arbetat för att säkra den långsiktiga vattenförsörjningen bland annat har staden tillsammans med Lerums kommun startat upp ett arbete för att säkra råvatten från Mjörn. Alelyckans vattenverk har under året fortsatt arbetet med att bygga ut ett mikrobiologiskt skydd i form av en anläggning för ultrafiltrering. Göteborgs Stads producerade dricksvatten har under 2022 hållit en god kvalitet och volymen har inte vid något tillfälle underskridit behovet.

Biologisk mångfald

Park- och naturnämnden rapporterar om att en stor del av nämndens arbete med att värna den

biologiska mångfalden handlar om att bekämpa invasiva arter som finns spridda i hela kommunen. Vidare har nämnden under året fortsatt arbetet med förändrad skötsel av slätterytor för att de bättre ska motsvara ängsmark och därmed ge ökad blomning och en mer gynnsam livsmiljö för insekter. I Slottsskogen och Trädgårdsföreningen pågår en inventering av vilda pollinatörer och kartläggning hur parkernas ytor kan utvecklas och förbättras för att främja dessa.

Göteborgs Stad är en av de kommuner i Sverige som äger mest skog. Staden har en policy för hur skogen ska förvaltas som ska bidra till att öka den biologiska mångfalden. Policyn är unik genom att den anger att skogen ska vara helt hyggesfri. Staden har under året delat med sig av sina kunskaper kring hållbart skogsbruk både i Sverige och internationellt.

I september invigdes Frölunda Kulturhus gröna tak och takterrass. Taket är ett av Göteborgs största gröna taklandskap med en yta på 6 600 m². Det är ett biotop tak täckt med sedum och andra växter som bland annat ska bidra till biologisk mångfald. Taket är en så kallad blågrön lösning som fyller flera funktioner såsom rekreation, ökad biologisk mångfald och minskad risk för översvämning. Blågröna lösningar finns och utvecklas på flera ställen i staden.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Andel återvunnen energi, fjärrvärme (andel %)	79	69	77
Andel förnyelsebar energi, fjärrvärme (andel %)	20	24	18
Vikt matavfall, restavfall och blandat avfall, förändring jämfört med föregående år (%)	-3,4	2,0	-1,6
Läckage dricksvatten, liter per meter dricksvattenledning, dygn	19,5	21,8	18,7

Göteborg är en stad med hållbar mobilitet och god framkomlighet

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Genomsnittlig hastighet för stombusstrafiken	20,6	19,2	19,8	18,4
Trafikutveckling, färdmedelsfördelning för alla resor i Göteborg, andel till fots (%)	19	22	22	22
Trafikutveckling, färdmedelsfördelning för alla resor i Göteborg, andel cykel (%)	9	7	7	8
Trafikutveckling, färdmedelsfördelning för alla resor i Göteborg, andel kollektivt (%)	25	24	28	25
Trafikutveckling, färdmedelsfördelning för alla resor i Göteborg, andel bil (%)	47	46	42	45
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för dina vardagliga resor, t.ex. till arbete, skola eller annan sysselsättning	-	85,6	83,7	Högre än 2021

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Det är tre av sex indikatorer som når målvärde. Resandet med kollektivtrafik har ökat mest, men resor med cykel och resor till fots har också ökat medan resor med bil minskat något. Under året har resandet börjat återhämta sig men utvecklingen är svårbedömd då jämförelsen sker mot ett pandemiår. Den genomsnittliga hastigheten för stomlinjebuss uppmättes till 19,8 km/h, vilket är högre än målvärde och föregående år.

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning har andelen som är nöjda med att använda kollektivtrafiken sjunkit och män är mer missnöjda än kvinnor.

Nämnder och styrelsers bedömning

Målet är riktat till två nämnder och två bolagskluster; miljö- och klimatanämnden, trafiknämnden, Göteborg Energi AB och Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB.

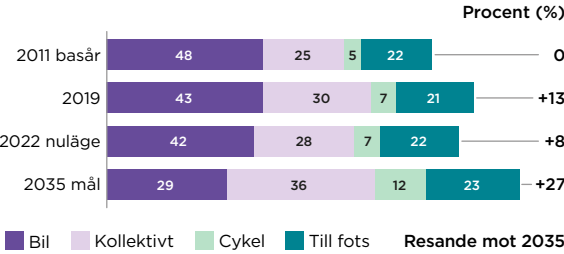
Miljö- och klimatanämnden, Göteborg Energi AB och Göteborgs Stads Kollektivtrafik bedömer att det är god måluppfyllelse. Trafiknämnden bedömer att målet är delvis uppfyllt.

Verksamhetens utveckling Färdmedelsfördelning

Under 2022 har resandet börjat att återhämta sig och börjar närma sig resandet under 2019. Totalt var resandet 2022, 5 procent lägre jämfört med 2019. I jämförelse med basåret 2011 har det totala resandet ökat med 8 procent. Utifrån

trafikutvecklingen var färdmedelsfördelningen 22 procent resor till fots, 7 procent cykel, 28 procent kollektivtrafik och 42 procent med bil. Det är en viss förändring jämfört med 2021. Fler reser med kollektivtrafiken av de resor som utförts i år, men antalet kollektivresor är lägre än 2019. Renoveringen av Tingstadstunneln startade i år vilket tros förändrat resmönster för bilresor och i viss mån förändrat val av färdstätt.

Färdmedelsfördelning basår 2011, nuläge 2022 och målår 2035

Det hållbara resandet

Göteborgs Stad har som mål att öka det hållbara resandet, minska miljöpåverkan från transportsektorn och långsiktigt förbättra framkomligheten i staden. Omställning till ökad elektrifiering av transporter är en del i omställningen mot fossilfria transporter och bidrar till att minska buller och utsläpp. Elektrifieringsplanen 2022–2030 antogs 2022 av kommunfullmäktige. Planen bidrar till stadens hållbarhetsarbete, Agenda 2030, stadens miljö- och klimatprogram och energiplan. Den är en del av arbetet med att bli en av EU:s hundra första klimatneutrala städer och arbetet

med att nå mål i initiativet Gothenburg Green City Zone om utsläppsfria transporter. Elektrifieringsplanen bidrar både till målen för en fossilfri fordonsflotta och transportsystem och till målen i folkhälsoprogrammet.

Elektrifieringen av fordonsflottan fortgår. Inom ElectriCity utvecklas, testas och demonstreras lösningar som kan bidra till hållbara, elektrifierade resor och transporter. ElectriCity startades med målet att främja elektrifiering av kollektivtrafiken och det finns idag flera linjer med eldrivna bussar. Arbetet har även vidgats till andra områden, bland annat arbetsmaskiner där samarbetet sker med parter från industrin, offentliga sektorn och akademien. Under året startade nya tester inom arbetsmaskiner på byggarbetsplatser, som på sikt kan leda till stora vinster för såväl arbets- som stadsmiljön. Göteborg Energi AB har fortsatt utbyggnaden av antalet laddplatser och snabbladdare. Kvartersladdning byggs på flera ställen som innebär att boende och besökare kan ladda sin elbil på publika laddstationer.

Resor med färdtjänst

Staden erbjuder serviceresor för dem som har svårt att resa på egen hand. Serviceresor är ett samlingsbegrepp för olika typer av persontransporter, såsom färdtjänstresor och resor med flexlinjen. Resandet påverkades av pandemin då en betydande del av resenärerna tillhör riskgrupper. Efter minskningen av färdtjänstresor under 2020 ökade antalet resor under 2021 och har fortsatt öka under 2022. Årets ökning är lägre än förväntat och det beror delvis på fordonsbrist då staden saknat avtal med leverantör delar av året avseende kompletteringstrafik i högttrafik. Det har därför varit svårt att klara uppdraget om transporter i högttrafik. Tillfälliga avtal tecknades för att klara höstens resebehov.

Energieffektivisering

Energiförbrukningen för belysning och trafiksignaler inom trafiknämndens ansvarsområde har sedan mätning vid samma tidpunkt 2020 minskat med cirka 6 000 MWh. Energiför-

brukningen minskar kontinuerligt genom årliga energieffektiviseringsåtgärder såsom utbyte av konventionella ljuskällor till ledbelysning. Av stadens omkring 97 000 belysningspunkter utgörs idag omkring 60 000 av ledbelysning. Omkring 2029 förväntas stora delar av beståndet vara helt utbytt. Effekten av energieffektiviseringen är god gällande såväl kostnad, miljö och robusthet. Ledbelysning innebär också fördelar såsom möjlighet att dimra ner eller vid behov släcka ner anläggningen.

Stora projekt

Kommunfullmäktige beslutade under hösten att säga ja till Göteborgs Hamns förfrågan om upprättandet av ny färjeterminal vid Arendal/ Ytterhamnarna. Det möjliggör en omlokalisering av Stena Lines Danmarks- och Tysklandsterminaler till Arendal med målsättningen om ny terminal i drift någon gång mellan 2027 och 2029. Omlokaliseringen innebär lägre utsläpp dels i stadskärnan genom att vägtrafiken minskar, dels genom att transportererna till sjöss blir kortare. Den koppling till järnväg som blir möjlig bedöms även kunna medföra överflyttning av gods från väg till järnväg. Även en elektrifiering av färjetrafiken förväntas på sikt då Stena Line planerar för två elektriska färjor mot Fredrikshamn med start 2030.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Antal utförda färdtjänstresor	389 990	423 396	485 300
Energiförbrukning belysning (Mwh/år)	27 700	27 800	21 740

Under 2022 godkändes ett tilläggsavtal mellan parterna inom storstadsavtalet för Sverige-förhandlingen gällande Spårväg Citybuss Brunnsbo–Linné, vilket är en nyckelinvestering för att utveckla kollektivtrafiksystemet i staden. Projektet innefattar en ny älvförbindelse som kommer att avlasta Hisingsbron, öka robustheten i kollektivtrafiksystemet och är en del av att åstadkomma den planerade innerstadsringen för spårvägstrafiken.

Göteborgs Stad har tillsammans med Öckerö kommun, Västra Götalandsregionen och Trafikverket nått en överenskommelse för stråket Torslanda–Öckerö (väg 155). Parterna har fastställt en gemensam inriktning, med en stegvis process att åstadkomma en hållbar tillgänglighet i stråket, på kort och medellång sikt men även efter 2040. Den långsiktiga inriktningen ska ha ett tydligt fokus på ökad konkurrenskraft för kollektivtrafiken.

För stadens projekt, *Knutpunkt Korsvägen* med finansiering från Västsvenska paketet har planering och projektering pågått under året. Osäkerhet kring Västlänkens byggtid riskerar att försena stadens byggnation. För projekt *Västlänken* där Trafikverket är utförande part är deletapperna Korsvägen och Haga försenade avseende uttag av berg. Under året har projektavtalsförhandlingar för Slakthusmotet startat.

Göteborg är en trygg och välskött stad

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal särskilt utsatta områden	6	5	5	5
Andel av befolkningen (16–84 år) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning (NTU)	9	8	9	9
Anmällda våldsbrott (antal/100 000 inv.)	1 203	1 116	-	1 250
Anmällda brott om skadegörelse (per 1 000 inv.)	25,9	25,9	-	26
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer, till exempel klotter, övergivna fordon	-	56,6	61,5	Högre än 2021

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms som delvis uppfyllt. Målvärdena som finns för 2022 har uppfyllts, men trenden enligt den nationella trygghetsundersökningen (NTU) visar att befolkningens oro och otrygghet kvarstår och har legat på en stabil nivå sedan 2016. Kvinnor upplever större otrygghet att vistas ute i det egna bostadsområdet och avstår att gå ut i betydligt större utsträckning än män.

NTU visar dock ingen egentlig skillnad mellan män och kvinnor när det gäller hur oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten. Medelålders män, yngre kvinnor, samt utrikesfödda och de med utrikesfödda föräldrar upplever att oron har påverkat livskvaliteten i högre grad.

Nöjdheten bland göteborgarna har ökat jämfört med tidigare år avseende kommunens åtgärder mot skadegörelse och klotter. Undersökningen visar att kvinnor är lite mer nöjda än män.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till åtta nämnder och två bolagskluster för bostäder och lokaler.

Nämndernas och bolagsklustrens bedömning av måluppfyllelsen är spridd. Målet är brett och avspeglar olika svårighetsgrad att uppnå målet utifrån deras olika uppdrag.

Kretslopp och vattennämnden, park- och naturnämnden, socialnämnd Nordost samt Higab AB bedömer att måluppfyllelsen är god. Byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, socialnämnd Centrum, socialnämnd Hisingen samt Förvaltnings AB Framtiden bedömer att målet är delvis uppfyllt. Socialnämnd Sydväst bedömer att målet inte är uppfyllt.

Verksamhetens utveckling

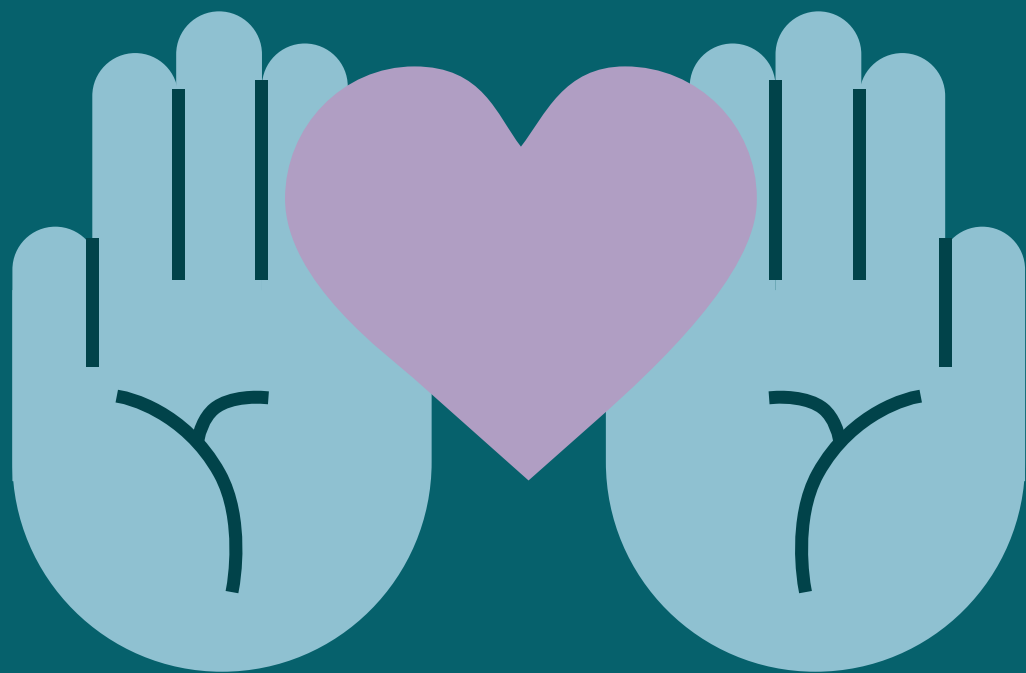
Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i staden

Göteborgs Stad fortsätter att förbättra sitt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Stadens förvaltningar och bolag har gjort positiva förflyttningar inom området. Fortfarande finns stora utmaningar att samordna stadens samlade resurser inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

I juni 2022 beslutade kommunfullmäktige om ett trygghetsskapande och brottsförebyggande program. Programmet fokuserar på att öka kunskap och samverkan, minska otryggheten till följd av rädslan för att utsättas för brott, minska benägenheten att begå brott samt att minska möjligheten att begå brott. Brottsförebyggande arbete handlar även om att motverka släktbaserade kriminella nätverk, annan organiserad brottslighet och utvecklingen av parallella samhällsstrukturer.

Motverka otillåten påverkan

Sedan 2019 har staden arbetat strukturerat med att motverka otillåten påverkan av beslutsfattare. Under 2022 bidrog Göteborgs Stad i Sveriges kommuner och regioners utvecklingsarbete inom området. Medarbetare i staden får löpande kompetensutveckling och ett särskilt kompetensteam har inrättats för att motverka otillåten påverkan. Sedan 2021 har staden bedrivit ett aktivt arbete för att motverka otillåten uthyrning av lägenheter i Framtidskoncernenes hyresbestånd. Arbetet har skett i samarbete med Skatteverket som har i uppdrag att motverka folkbokförings- och välfärdsbrott.

Göteborgarnas och företagares upplevelse av trygghet 2022

Trygghetsundersökningen *Trygghet i Göteborg* genomfördes 2022 av staden. Den visar att områdets fysiska egenskaper och personer i omgivningen är faktorer som främjar upplevelsen av trygghet. Undersökningen visar att majoriteten av göteborgarna är trygga i sitt bostadsområde, men att färre är trygga i de utsatta och särskilt utsatta områdena. Kvinnor och gruppen hbtqi upplever sig mindre trygga i sitt bostadsområde än männen, enligt undersökningen. Fem av tio göteborgare anser att Göteborg är en trygg och säker stad. De som instämmer mest i påståendet bor i stadsområde nordost. Resultatet av undersökningen ligger i linje med resultatet av den nationella trygghetsundersökningen för 2022.

BRG har genomfört Göteborgs Stads första trygghetsundersökning riktad till stadens företagare. Företag bidrar till att öka tryggheten i staden genom att skapa arbetstillfällen och

genomför åtgärder i stadsrummet som ökar tryggheten. Undersökningen visar på att företagen upplever nedskräpning och skadegörelse inklusive klotter som problem. Det är områden som staden kommer att arbeta vidare med att förbättra. Företagen i Göteborg upplever även att oro för inbrott, bedrägerier och trafikstörningar påverkar företagen negativt.

Samarbete med andra samhällsaktörer

Under 2022 undertecknade Göteborgs Stad en ny samverkansöverenskommelse med polisområde Storgöteborg som förtydligar förväntningar och åtaganden i det gemensamma arbetet för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Vidare har Göteborgs Stad, Polisområde Storgöteborg och kriminalvården region väst slutit en överenskommelse om ett offensivare arbetssätt för att minska det grova våldet.

Göteborgs Stad har många pågående samarbeten med civilsamhället och näringslivet.

Det är främst socialförvaltningarna som genom olika former av samarbeten får stöd av stadens föreningsliv för att öka närvaron på stadens gator och torg på kvällar och tidiga nätter. Stadens samarbete med näringslivet varierar beroende på omfattning av de orsaker till otrygghet som behöver åtgärdas. Göteborgs Stads bostadsföretag, Bostads AB Framtiden, genomför flera stora utvecklingsprojekt för att Göteborg inte ska ha några utsatta områden 2025. Framtiden AB arbetar bland annat ihop med privata bostadsföretag för att förändra områdenas fysiska gestaltningar och genomför konkreta satsningar på skola, arbete och fritid. Business Region Göteborg (BRG) bidrar med att knyta kontakter med stadens företag och göteborgare. Staden samarbetar med näringslivet på platser där göteborgare upplever otrygghet, såsom lokala torg, knutpunkter för kollektivtrafiken. Exempel på sådant arbete sker på Marklandsgatan och Hjalmar Brantingsplatsen.

En välskött stad

En fungerande avfalls- och skräphantering samt åtgärder mot skadegörelse och klotter bidrar till att staden upplevs välskött och mer trygg. I Göteborgs Stad finns trygghetsfrämjande grupperingar som arbetar med detta. Under somarmånaderna var det många besökare i staden och många evenemang genomfördes. Trots detta fungerade skräphanteringen väl. Klottersanerande åtgärder som vidtagits snabbt och där byggnader målas med olika motiv har bidragit till att klottret minskat. SBC: s medborgarundersökning 2022 visar också på att göteborgarna blivit mer nöjda med Göteborgs Stads åtgärder mot skadegörelse och klotter.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Män som upplever otrygghet utomhus, 16–84 år (andel %)	17	-	18
Kvinnor som upplever otrygghet utomhus, 16–84 år (andel %)	43	-	35
Totalt anmälda brott	115 093	106 913	-
Antal anmälda brott i offentlig miljö	1 805	1 657	-

Göteborg byggs attraktivt, tätt och varierat

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Nettoinflyttning till kommunen	730	679	6 112	3 000
Nybyggnation: småhus	351	262	282	500
Antal färdigställda bostäder	4 494	5 365	5 930	5 000
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med utbudet av caféer och restauranger i kommunen	-	90,7	93,5	Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med boende och boendemiljö, utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd från din bostad.	-	91,6	89,2	Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med boende och boendemiljö, närhet till skola och barnomsorg	-	-	*	Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med boende och boendemiljö, tillgången till hälso- och sjukvård inom rimligt avstånd från din bostad	-	93	92,9	Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med boende och boendemiljö, parkeringsmöjligheter	-	-	*	Högre än 2021

*Saknas sådan fråga i medborgarundersökningen

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms delvis uppfyllt. Tre indikatorer uppnår årets målvärde. Årsmålet för antal färdigställda bostäder uppnås medan nybyggnation av småhus inte når upp till målvärdet. Nettoinflyttningen med 6 112 invånare når målvärdet och är det högsta värdet sen mätningarna påbörjades 1968. Under året färdigställdes 5 930 bostäder, vilket överstiger målvärdet om 5 000 per år med god marginal. Det innebär att målbilden om 20 000 bostäder till 2022 uppnås. Målet om 500 småhus uppnås inte då nyproduktionen uppgår till 282 vilket dock är något högre än för 2021. Antalet sökta planbesked för småhus är lägre jämfört med tidigare år. Indikatorer med utfall från SCB:s medborgarundersökning visar att göteborgarnas nöjdhet med närhet till service inte förändrats nämnvärt. Kvinnors och mäns nöjdhet är relativt lika.

Nämnder och styrelsers bedömning

Målet är riktat till fem nämnder och två bolagskluster; byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, lokalnämnden, park- och naturnämnden, trafiknämnden, bolagskluster Förvaltnings AB Framtiden och bolagskluster Higab AB. Lokalnämnden, park- och naturnämnden, Förvaltnings AB Framtiden liksom Higab AB bedömer att det är god måluppfyllelse. Fastighetsnämnden, byggnadsnämnden och trafiknämnden bedömer att målet är delvis uppfyllt.

Verksamhetens utveckling

Stadsutveckling
Göteborg har en ny digital översiktsplan med en övergripande inriktning om en nära, sammanhållen och robust stad. Planen tar höjd för en fortsatt hög utbyggnadstakt. Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som visar den samlade strategin för hur mark, vatten och bebyggelse ska användas, utvecklas och bevaras. Staden fick i höstas pris för att på ett innovativt sätt arbetat fram en digital tvilling av Göteborg. Virtuella Göteborg, som den kallas, blir en samlingsplats för all stadens data med möjlighet att skapa olika scenarier av framtiden, vilket kommer att ge bättre förståelse, samsyn och underlag för beslut. Under året har ett stort arbete genomförts för att få den nya organisationen för stadsutveckling på plats. Vid årsskiftet träder fyra nya nämnder i kraft samtidigt som fem nämnder upphör. Syftet med förändringen är att skapa en mer sammanhållen stadsutvecklingsprocess i såväl planering, genomförande som förvaltning med ökad effektivitet och transparens.

Hög takt i bostadsbyggandet för långsiktig måluppfyllelse
Göteborg växer och vi blir allt fler invånare. Både befolkningen och nettoinflyttningen minskade under pandemin. År 2022 har staden haft en befolkningstillväxt med 9 292 personer och en nettoinflyttning på 6 112 personer vilket är den

största ökningen på 50 år. Främst ökar antal personer i åldrarna 20–35 år. Göteborg har växt med 83 000 invånare de senaste 12 åren och om 15 år beräknas staden ha ytterligare 90 000 invånare. Just nu pågår byggnation om cirka 9 200 bostäder och staden bebyggs och förtätas på många håll.

Bostadsbyggande pågår i hela staden för att kunna möta framtida behov och åtgärda bostadsbristen. Trots pandemin och andra negativa samhällspåverkande faktorer har staden haft hög bostadsbyggnation och antalet färdigställda bostäder överstiger tidigare år. Däremot är antalet påbörjade bostäder under året är lägre jämfört med tidigare år.

En betydande del av bostadsbyggandet sker i redan bebyggd miljö, vilket medför en förtätning. Av de cirka 5 900 bostäder som färdigställdes under 2022 var 4 161 i flerbostadshus och 94 procent i områden som i översiktsplanen benämns som innerstaden eller mellanstaden. Lägenhetsstorlekarna har varierat, men andelen produce-rade ettor är 26 procent, tvåor 42 procent, treor 23 procent och lägenheter med fyra eller fler rum 10 procent. Byggandet har även en ökad geografisk spridning och det finns en större variation av områden med stora bostadsprojekt. Stadens allmännytta har bidragit i byggandet med cirka 775 bostäder varav 491 hyresrätter.

Stadens mål om att färdigställa 500 småhus årligen är en utmaning. Tiden från start av detaljplan till färdigställande är lång och uppskattas till i genomsnitt fem år. För att öka möjligheten till fler småhus behöver staden ställa om sin planering till att bygga större småhusområden, vilket kräver omfattande utbyggnad av infrastruktur.

Staden byggs tätt och varierat

Stadens inriktning om 250 000 nya invånare till 2050 innebär ökat behov av 120 000 nya bostäder, mer samhällsservice och 100 000 nya arbetstillfällen. Staden ska ha attraktiva och trygga bostadsområden med en dynamisk blandning av bostäder, kommunal service, fritidsaktiviteter, kontor och ett levande kommersiellt utbud. I Karlastaden på Lindholmen planeras för nya bostäder, kontor, affärer, skolor och vårdcentral. På taken planeras för parkmiljöer och uteplatser. Den mest omtalade byggnaden är det 73 våningar och 245 meter höga Karlatornet som beräknas stå klart i slutet av 2023. Det blir Nordens högsta byggnad, med utsiktsplats tillgänglig för allmänheten, och ett landmärke i Göteborg som redan nu är synligt från stora delar av staden.

Under hösten påbörjades bygget av Masthuggskajens nya halvö. Den två hektar stora halvön ska innehålla olika typer av verksamheter och föra göteborgarna närmare vattnet. Halvön är en del av stadsutvecklingen längs med södra älvstranden, där blandad bebyggelse av bostäder, kontor, hotell och parker är under uppförande och beräknas vara klart 2030.

Gårda utvecklas mot en mer levande och blandad stadsdel ett stenkast från centrum. Gårdas nya höghus förändrar stadens siluett. Skyskraporna Kineum, Citygate och Gårda Vesta inrymmer hotell, restauranger och kontor och ligger i ett stråk längs västsidan av E6:an.

Centralen-området är ett av Göteborgs viktiga utvecklingsområden. Här pågår planer och byggen med stor komplexitet såsom detaljplan för bostäder, centrumutveckling och infrastruktur vid Kämpegatan.

Insatser för särskilda grupper

Den genomsnittliga kötiden för bostad via Boplatser har planat ut de sista tre åren och ligger för 2022 på 6,5 år. Trots hög byggtakt och ökade bostadsvolymer råder fortsatt bostadsbrist vilket särskilt påverkar grupper med särskilda behov. Det råder fortsatt brist på nyproduktion av bostad med särskild service (BmSS) och studentlägenheter trots att det i år färdigställdes 640 studentlägenheter, det högsta antalet sedan 2006. För BmSS färdigställdes 45 bostäder varav 12 i gruppbofastad. Behovet av gruppbofastäder med möjlighet till nära stöd är stort.

Antalet hemlösa har ökat med 60 personer jämfört med föregående år, till 3 221 personer. Ökningen förklaras med de barnfamiljer som kommunanvisats enligt bostättningslagen och som flyttat ut från sina genomgångslägenheter. De familjer som inte har ordnat annan bostad har möjlighet att hyra lägenhet i andra hand av kommunen i 18 månader. Dessa familjer räknades inte med i föregående år eftersom de haft genomgångsbostad i fem år. Antalet hushåll har däremot minskat och är det lägsta sedan 2015.

En hållbar och grön stad

Göteborg ska vara både tät och grön och de offentliga platserna ska bidra till ett rikt och hälsosamt stadsliv. I somras invigdes Jubileums-parkens utflyktslekplats med konstnärliga lekskulpturer, grönskande gläntor, gångvägar, bryggor, nya omklädningsrum och toaletter. Byggnation pågår av nytt hamnbud som ska stå

klart sommaren 2023. Kvibergs Park fortsätter att utvecklas som centrum för idrott, hälsa, kultur och utbildning. Under hösten invigdes lekplatsen med äventyrlig utformning inspirerad av Kvibergs kaserners slottsliknande byggnader.

I november invigdes den marina kolonilotten i Frihamnen, en småskalig odling i älven där det odlas musslor och alger. Kolonilotten är ett samarbete mellan staden, Göteborgs universitet, Centrum för hav och samhälle samt Urban Futures. Det är testanläggning för att undersöka älvens potential om vad som är möjligt att odla och skörda i älvens miljö.

Kulturhuset Bergsjön vid Rymdtorget invigdes i augusti och blev genast en välbesökt kulturell besöksplats för Bergsjöborna. Kulturhusets form och gestaltning knyter an till platsens förutsättningar. Den glasade entréfasaden ramar in det nya Rymdtorget och bjuder in till aktivitet där torget och kulturhuset ska komplettera varandra och bli en samlingspunkt.

Ruddalens ishall i Frölunda stod klar i december för föreningsverksamhet. Ishallen är efterlängtat av många föreningar. Den officiella invigningen skedde i samband med bandy-VM för juniorer i januari 2023.

Klimatutmaning

Stora delar av samhället behöver rustas för att möta ett förändrat klimat. Stadens läge, vid älvens mynning, innebär höjda havsnivåer och mer

extremväder till följd av klimatförändringar, risker som kan komma att påverka utbyggnaden. Inom stadens arbete för genomförande av högvattenskydd har utredningar tagits fram för genomförande av både högvattenskydd och skyfallshantering, men finansiering och stöd i lagstiftning saknas. Arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan för stadens verksamheter och staden som fastighetsägare pågår och kommer att resultera i ett tydliggörande av uppdrag till förvaltningar och bolag inom klimatanpassning.

Framtida stadsutveckling

Under våren startade flera nya stora stadsutvecklingsprojekt. Kommunfullmäktige fattade beslut om att planera för en ny arena, centralbad och stadsutveckling i evenemangsområdet kring Valhallagatan. Området kring Valhallagatan ska planeras som en levande och attraktiv stadsdel med trygga gatumiljöer för liv och rörelse.

Volvo Cars och Northvolt avser att bygga en fabrik för produktion av litiumjonbatterier i direkt anslutning till Volvos befintliga Torslanda-fabrik. Staden har tagit fram gröna lösningar för vatten, el, logistik och kyla. Etableringen medför cirka 3 000 direkta arbetstillfällen och den indirekta effekten beräknas till tusentals nya jobb i regionen.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Andel hyresrätter av färdigställda bostäder i flerbostadshus (procent)	47	61*	56
Antal hemlösa (vuxna och barn)	3 733	3 161	3 221
Småhus	351	262	282
Antal hyresrätter	1 540	2 575*	2 343
Antal bostadsrätter	1 764	1 622*	1 818
Specialbostäder (student-, BmSS-, övriga bostäder)	496	726	1 246
varav BmSS (Bostad med särskild service)	48	73	45
varav studentbostäder	123	42	644
Ombyggnad	343	180	241
Summa antal bostäder totalt	4 494	5 365	5 930

* Korrigerad uppgift från föregående år.

Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt

Kommunfullmäktiges övergripande mål och övergripande verksamhetsmål	Bedömd måluppfyllelse för året
Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt	Delvis uppfyllt
Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	Uppfyllt
Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet	Delvis uppfyllt
Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor	Ej uppfyllt
Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass	Svårbedömt
Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma	Delvis uppfyllt

Målet bedöms vara delvis uppfyllt, då ett av de fem övergripande verksamhetsmålen är uppfyllt och två är delvis uppfyllda.

Stadens ekonomi är stabil, trots den negativa påverkan som Rysslands invasion av Ukraina har haft på konjunkturen med prisökningar och stigande räntor. Arbetslösheten har fortsatt att minska och allt färre hushåll har varit beroende av försörjningsstöd.

Däremot syns ingen förbättring vad det gäller sjukfrånvaron, vilket kan bero på den höga smittspridningen i början av året. Inte heller går det att läsa av någon förbättring av företagsklimatet.

Kostnaden per invånare för äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg är högre än målvärdet för 2022. I relation till löne- och prisökningarna har kostnaden dock minskat inom individ- och familjeomsorgen jämfört med 2021.

Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Kommunen ska ha ett resultat om 2 %. Andel % över rullande tioårsperiod *	4,1	4,6	4,9	4,3
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	114	115	115	101
Soliditet 15 %	22	26	28	15
Stadens exploateringsverksamhet ska vara i balans över 10 år.	104	112	114	108
Staden ska ha god ekonomisk hushållning i verksamheten			Enligt ärendet	

* Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-19 att exkludera exploateringsbidrag och privata investeringsbidrag vid beräkning av resultatmålet på 2 %. För att ge jämförbarhet har utfallsvärden för 2020 och 2021 justerats.

Målbedömning

Målet om budget i balans och långsiktigt hållbara finanser bedöms uppfyllt, då samtliga indikatorer har utfallsvärden för 2022 som överstiger de målvärden som fastställdes i budget. Det kan också konstateras att tre av fyra indikatorer visar på en förbättring i förhållande till 2021.

För att följa utveckling av måluppfyllelse för budget i balans och långsiktigt hållbara finanser används fyra indikatorer. Den första indikatorn avser den samlade kommunkoncernen och är satt som en årlig lägstanivå på soliditeten. Övriga tre indikatorer avser kommunen och är satta som tioåriga genomsnittsnivåer på resultat, egenfinansieringsgrad av investeringar och balans i exploateringsverksamheten.

Koncernens soliditet ökade från 26 till 28 procent och ligger därmed klart över målvärdet på 15 procent. Att koncernens soliditet ökat de senaste åren beror till stor del på att kommunen och kommunens bolag har stärkt det egna kapitalet med positiva resultat.

Kommunens resultat i förhållande till skatter, utjämning och generella statsbidrag uppgick till 4,9 procent över en rullande tioårsperiod. Utfallet hamnade därmed klart över målvärdet för 2022 på 4,3 procent.

Egenfinansieringsgraden av investeringar uppgick till 115 procent över en rullande tioårsperiod. Det starka resultatet i kombination med lägre investeringsvolymen än budgeterat innebar därmed att även egenfinansieringsgrad av investeringarna med marginal överstiger målvärdet för 2022.

Utfallet för exploateringsverksamheten uppgick i bokslutet till 114 procent över en rullande tioårsperiod att jämföra med målvärdet för 2022 på 108 procent.

Nämnderna rapporterar att de aktivt arbetat med att utveckla sin ekonomi- och verksamhetsstyrning för att uppnå en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Samtliga nämnder förutom lokalnämnden samt park- och naturnämnden redovisar ett resultat för året som är högre än det budgeterade resultatet.

I förvaltningsberättelsen utvärderas målen för god ekonomisk hushållning. Uttolkning av god ekonomisk hushållning i staden sker utifrån samma indikatorer som används för att följa utveckling av måluppfyllelse för budget i balans och långsiktigt hållbara finanser. I förvaltningsberättelsen återfinns också en fördjupad finansiell analys av kommunen och den kommunala koncernen.

Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Effektivitetstal kommunal grundskola, ranking (låga värden visar goda resultat)	214	228	201	210
Personal i direktkontakt med invånare i förhållande till stadens totala personalstyrka	71	71	71	73
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv.	7 400	7 545	7 549	7 200
Kostnad äldreomsorg, kr/inv.	11 101	11 185	11 666	10 400
Nöjd medborgar-index – stöd för utsatta personer	47	44	-	49
Nöjd medborgar-index – äldreomsorg	46	40	-	52

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Det sammanvägda resultatet för grundskolan har förbättrats och når målvärdet. För övriga indikatorer uppnås inte målvärdena.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till nämnden för intraservice, nämnden för funktionsstöd, de regionala socialnämnderna, överförmyndarnämnden samt de interna bolagen.

Nämnden för intraservice bedömer att det är en god måluppfyllelse, övriga nämnder att det är en viss. Göteborgs Stads Leasing AB bedömer måluppfyllelsen som god. Försäkrings AB Göta Lejon rapporterar att målet omhändertas i bolagets verksamhetsnära mål. Utifrån dessa bedöms måluppfyllelsen som god.

Indikatorernas utveckling

Det resultat som redovisas för indikatorn Effektivitetstal kommunal grundskola är nyckeltalet från Kolada, Sammanvägt resultat i grundskolan, kommunala skolor. Det är en sammanvägning av tre betygsmått samt deras avvikelse från ett modellberäknat värde. Måttet redovisas som en ranking av Sveriges 290 kommuner vilket innebär att Göteborg rankas som nummer 201 avseende

de kommunala grundskolorna. Indikatorn visar på en förbättring jämfört med 2020 och 2021.

Andelen personal i direktkontakt med invånare ligger fortfarande kvar på en lägre andel i förhållande till det basvärde som togs fram avseende 2019. Då utfallet mäts utifrån den arbetade tiden kan en förklaring till den lägre nivån vara pandemin effekter på den brukarnära personalen. Även helåret 2022 har drabbats av hög sjukfrånvaro och påverkar personal i direktkontakt i högre utsträckning. Förutsättningarna för att arbeta med lättare sjukdomssymptom har samtidigt ökat för viss övrig personal då de numera har möjlighet att arbeta hemifrån.

Målvärdena för indikatorerna om kostnaden per invånare för individ- och familjeomsorg respektive äldreomsorg förutsätter en nominell minskning av kostnaden per invånare. För individ och familjeomsorgen har det såväl 2021 som 2022 varit en måttlig nominell ökning och med hänsyn tagen till löne- och prisutveckling har den reala kostnaden per invånare minskat. Även för äldreomsorgen minskade kostnaden realt sett 2021, men 2022 ökade den något mer än vad som kan förklaras av pris- och löneökningar. Utfallet för 2022 överstiger dock de beslutade målvärdena för båda verksamheterna.

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Medarbetarengagemang HME totalt kommunen – totalindex	78,6	78,0	79,0	81
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, %	9,6	8,6	8,8	8,1

Målbedömning

Målet bedöms inte vara uppfyllt. Målsättningen nås inte för indikatorerna sjukfrånvaro eller Hållbart medarbetarengagemang, HME.

Den ackumulerade sjukfrånvaron har förvärrats något för helåret 2022 vilket till stor del förklaras av årets första månaders sjukdomsutbrott till följd av den mycket smittsamma coronavirusvarianten omikron. Även sjukfrånvaron för koncernen som helhet har ökat något sedan förra året, från 8,1 till 8,3 procent. Samtidigt har frisknärvaron, som mäter hur stor andel av de anställda som har maximalt fyra sjukdagar under ett år, minskat från 37,1 till 31,4 procent. Frisknärvaro rapporteras inte in av bolagen och kan därför inte mätas på koncernnivå.

Målsättningen för Hållbart medarbetarengagemang, HME, nås inte för 2022, men har förbättrats sedan föregående år. Hållbart medarbetarengagemang är ett index utifrån resultatet i medarbetarenkäten och möjliggör analyser av den egna organisationens arbetsgivarpolitik utifrån aspekten medarbetarengagemang. HME har ökat med en enhet jämfört med förra året och uppgår 2022 till 79. Ökningen återspeglas även för kvinnor och män som båda har ökat med en enhet jämfört med förra året. HME uppgår till 80 för kvinnor och 79 för män. De som har valt

att definiera sig som annat ligger kvar på 74. HME för chefer har också förbättrats från 81 till 82.

Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare är ett annat sätt att visa på hur staden arbetar för att uppnå målet. Programmet sträcker sig mellan 2019 och 2023 och innehåller tre mål och åtta strategier. Inom ramen för programmet pågår ett stort arbete inom förvaltningar och bolag. Utöver ovanstående indikatorer sker inom ramen för programmet även en uppföljning av fler delar i medarbetarenkäten. Andelen medarbetare som svarat på enkäten och uppger att de på något sätt varit utsatt för kränkande särbehandling, mobbning och trakasserier har ökat något sedan förra året. Däremot skedde tidigare en minskning under flera år. Med hjälp av medarbetarenkäten beräknas även ett index för att följa hur attraktiv arbetsgivaren uppfattas. För både medarbetare och chefer har indexet förbättrats sedan programmet påbörjades.

Många bolag deltar i stadens medarbetar- och chefsenkät, några dock med deltagande vartannat år. Parallellt med medarbetarenkäten nyttjar många förvaltningar och bolag även verktyg med möjlighet till så kallade temperaturmätningar/pulsmätningar för att följa utvecklingen på arbetsplatsen under året.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Frisknärvaro	32,6	37,1	31,4

Göteborg har ett attraktivt och innovativt näringsliv i internationell toppklass

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv, ranking	189	191	195	170
European Regional Innovation Scoreboard (regional nivå), totalindex	138,8	137,8	-	142
Företagsklimat enligt öppen jämförelse	73,0	71,0	71	77
Nyregistrerade företag per 1000 invånare	8,5	9,0	-	9,4

European Regional Innovation Scoreboard på regional nivå redovisas vartannat år, nästa gång 2023. Företagsklimat enligt öppen jämförelse är preliminär, slutligt värde för 2022 fastställs i mars 2023.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet är svårbedömt då det saknas värden för 2022 för två av indikatorerna. Utfallet på indikatorn för företagsklimat, totalranking har försämrats. Det samma gäller för indikatorn European Regional Innovation Scoreboard, men den mätningen är inte helt jämförbar med tidigare mätningar, då en ny metod för beräkning används. Denna indikator publiceras vartannat år, nytt värde redovisas under 2023. Relativt sett har Västsverige förbättrat sin position då regionen gått från 18:e till 11:e plats av

240 jämförda regioner i EU 2017 till 2021. Nationella indikatorn för 2022 placerade Sverige som ledande inom EU, på första plats.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till bolagsklustren för Business Region Göteborg AB, Higab samt Göteborgs Hamn AB.

BRG bedömer viss måluppfyllelse. Higab bedömer god måluppfyllelse. Göteborgs Hamn har inte rapporterat på målet.

Verksamhetens utveckling

BRG redovisar att indikatorerna har såväl goda som mindre bra resultat, vilket ger samlat viss måluppfyllelse. Bedömningen är att ett antal nyregistrerade företag ligger över målsättningen, ny statistik kommer april 2023. Företagsklimatet så som det uttrycks i sammanfattande omdöme ligger långt ifrån målbilden. Staden har rådighet över insatser för att den fallande trenden på lång sikt ska brytas och vändas uppåt för att nå uppsatta mål. Utvecklingen under andra halvåret 2022 är positiv. Flera insatser, framför allt med fokus på serviceutveckling, har genomförts under året i berörda förvaltningar. Statistik för helåret kommer i april 2023. Alla myndighetsutövande förvaltningar behöver prioritera och öka engagemanget i hela organisationen för att goda resultat ska uppnås.

Det saknas regionala uppgifter 2022 från European Regional Innovation Scoreboard, dessa publiceras under 2023. Under 2022 redovisades de nationella index där Sverige rankades som det ledande innovationslandet inom EU. Med tanke på att drygt en tredjedel av industrins FoU-kostnader i Sverige ligger i Göteborgsområdet, finns det goda förutsättningar att nå målet inom detta område.

Higab redovisar att de aktiviteter som bolagen inom koncernen genomför bidrar till att skapa ett attraktivt näringsliv. Higab har uppdrag som riktar sig till kulturverksamheter och småföretag. Där pågår ett kontinuerligt arbete med olika initiativ för ett göra Göteborg till en än mer attraktiv stad. Exempel på det är lokalkonceptet *Bagib* i Kronhuset för kulturella och kreativa näringar. Iordningställande av Slakthuset för företag inom mat, dryck, kultur och hantverk är ett annat.

Älvstranden Utveckling arbetar bland annat genom sina samarbeten med Lindholmen Science Park och BRG med flera uppdrag i internationell toppklass:

- » Lindholmen Science Park – fortsätter att utvecklas som ett av Europas tyngre tekniska kluster och utökas genom den utveckling som pågår av Lindholmsplatsen.
- » The Yard – tillväxtarena i gamla varvslokaler för små, nya och växande techbolag.
- » Geelys europeiska innovationscentrum färdigställs.

Av de fyra socialnämnderna redovisar socialnämnd Hisingen ett samarbete de inlett med Yesbox. Det är en mötesplats och plattform för nyföretagande och företagsutveckling som drivs av BRG tillsammans med 16 civilsamhällsaktörer. Syftet med samarbetet är att stödja ungdomar att utveckla entreprenörskap. Det sker genom att hjälpa dem att utforska nya möjligheter och träffa människor som kan inspirera dem till att tjäna pengar på ett lagligt sätt. YesBox, tillsammans med fritidsverksamheten, möter ungdomar på olika platser på Hisingen som skolor, mötesplatser och fritidsgårdar.

Göteborg är en stad där alla som kan jobbar och försörjer sig själv och därmed bidrar till det gemensamma

Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antal hushåll som någon gång under året uppburit försörjningsstöd, per 1000 inv. 0–64 år	30	28	24	29
Andel (%) 16–64 år arbetslösa av registrerad arbetskraft	9,4	8,9	7,4	4,8
Andel (%) 18–24 år arbetslösa av registrerad arbetskraft	11,1	10,0	7,5	5,5

Utfallsvärde 2022 för andel arbetslösa 16–64 år samt samtliga värden för andel arbetslösa 18–24 år har beräknats enligt definition i Kolada (antal öppet arbetslösa och i program år T dividerat med antal sysselsatta år T-2 plus antal öppet arbetslösa och i program år T). Uppgifterna avser årsmedelvärde.

Stadsledningskontorets bedömning

Målet bedöms vara delvis uppfyllt. Såväl antal hushåll som fått försörjningsstöd som andel arbetslösa minskade 2022, jämfört med de närmast föregående åren. Andel arbetslösa när trots det inte de beslutade målvärdena vare sig för ungdomar eller för hela befolkningen i arbetsför ålder.

Nämnder och styrelser bedömning

Målet är riktat till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt de regionala socialnämnderna. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning anger att måluppfyllelsen är svårbedömd. Av de regionala socialnämnderna bedömer socialnämnd Nordost att det är en god måluppfyllelse och övriga att det är en viss måluppfyllelse.

Verksamhetens utveckling

Utveckling arbetslöshet

Efter den ökning av arbetslösheten som skedde till följd av pandemin har arbetsmarknaden successivt återhämtat sig och antal arbetslösa har sjunkit. Särskilt tydlig var utvecklingen för ungdomar 18–24 år där arbetslösheten ökade kraftigare under 2020 jämfört med hela befolkningsgruppen. Under 2021 och 2022 har återhämtningen varit starkare och i slutet av 2022 var andelen arbetslösa ungdomar till och med något lägre än för hela åldersgruppen.

Den positiva utvecklingen av andel arbetslösa har varit starkare för män än för kvinnor, vilket medfört att andelen arbetslösa 2022 var något lägre för män än för kvinnor för första gången under senare år.

Av de arbetslösa utgör utrikes födda knappt två tredjedelar av samtliga arbetslösa. Relativt sett ökade arbetslösheten något mindre för utrikes födda under pandemin jämfört med personer födda i Sverige. Minskningen har heller inte varit lika stor efteråt varför andelen utrikesfödda av samtliga arbetslösa nu är på samma nivå som före pandemin.

Många av de som blev arbetslösa under pandemin hade relativt goda förutsättningar att snabbt återgå i arbete när arbetsmarknaden förbättrades. Ett antal hade däremot svårare att få nytt arbete vilket ledde till att antalet som varit arbetslösa mer än 24 månader successivt ökade. Positivt är att även den gruppen nu har minskat under hösten.

Utveckling försörjningsstöd

Den långsiktiga trenden med allt färre hushåll som uppbär försörjningsstöd har fortsatt och till och med förstärkts under 2022. Jämfört med millennieskiftet har det skett en halvering av antal bidragsberoende hushåll trots en betydligt större befolkning nu än då. Jämfört med året innan var minskningen 2022 den procentuellt sett största minskningen under ett enskilt år under de senaste dryga tjugo åren.

Även antal hushåll med långvarigt beroende av försörjningsstöd minskade 2022 och var vid årets slut cirka 1 000 hushåll färre än 2021. Ur ett barnperspektiv är det särskilt glädjande att antal barn som lever i ett hushåll med försörjningsstöd i december var mer än 20 procent lägre än motsvarande månad året före.

Arbetsmarknadsinsatser

Kompetenscenter och Centrum för arbetsmarknadsansättningar har haft ett minskat in-flöde från Arbetsförmedlingen och socialtjänsten. Detta beror, enligt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, bland annat på Arbetsförmedlingens organisationsförändring samt brist på personal inom socialtjänsten vilket orsakat ett brott i flödeskedjan.

Under det gångna året har kompetenscenters platsantal inte nyttjats full ut. Men i och med en breddad målgrupp och implementeringen av projekt KC SFI har deltagarantalet ökat under hösten.

För att skapa förutsättningar så att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna komma i praktik, arbete och studier har flera olika satsningar gjorts av nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Ett exempel är *Projekt Startsträckan* med syfte att ungdomar med funktionsnedsättning ska få bättre hjälp genom förbättrad samverkan mellan skola, Arbetsförmedlingen och kommunen som arbetsgivare.

Mått och nyckeltal	2020	2021	2022
Antal deltagare på kompetenscenter	1 636	1 280	1 253
Kompetenscenter: övergång till egenförsörjning (andel %)	51	60	61
Antal hushåll med försörjningsstöd, genomsnitt under året	8 780	8 564	7 452
Antal barn i hushåll som uppbär försörjningsstöd, december	5 193	4 755	3 753
Antal barn i hushåll som uppbär försörjningsstöd, december	6 024	5 300	5 193

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse 2022 för Göteborgs Stads styrelse, nämnder och sammanställda räkenskaper. Göteborgs Stad, org.nr 212000-1355.

Vi, revisorer utsedda av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad, har granskat den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads kommunstyrelse och nämnder. Genom utsedda lekmannarevisorer har även den verksamhet som bedrivits i Göteborgs Stads bolag granskats. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, att räkenskaper och redovisning är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vårt ansvar är att uttala oss om räkenskaper, verksamhet och intern kontroll på grundval av vår revision. Vi ska också bedöma om årsbokslutet är förenligt med de finansiella mål och de verksamhetsmål som kommunfullmäktige har beslutat om.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och Göteborgs Stads revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet av kommunstyrelse- och nämndgranskningen redovisas i revisionsberättelser och revisionsredogörelser som överlämnats till styrelse och nämnder. Resultatet av bolagsgranskningen redovisas på motsvarande sätt i granskningsrapporter och granskningsredogörelser som överlämnats till respektive bolag. Granskningen av Göteborgs Stads räkenskaper och bokslut, inklusive de sammanställda räkenskaperna, återfinns i en separat revisionsredogörelse som överlämnats till kommunstyrelsen. Årets granskning sammanfattas i en årsredogörelse som överlämnas till kommunfullmäktige.

Kritik i form av en anmärkning har riktats mot grundskolenämnden.* Granskningen visar på omfattande brister inom grundsärskolan. Alla elever hade inte fått den undervisning och det stöd de har rätt till. Vi fann också stora brister i bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper. Vi bedömer att bristerna är både väsentliga och allvarliga. Nämnden har inte säkerställt att grundsärskolan bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och nämnden har därmed brustit i sin interna styrning och kontroll av skolformen. Vi bedömer i övrigt att styrelse och nämnder i Göteborgs Stad har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

En balanskravsutredning har upprättats i årsredovisningen. Av balanskravsutredningen framgår att Göteborgs Stad når upp till balanskravet år 2022.

Stadsrevisionens bedömning är att resultatet i årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de målvärden fullmäktige beslutat om avseende de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att de mål som beslutats för verksamheten delvis uppfylls i förhållande till de valda indikatorerna, givet att det finns brister i styrmodellen och underlaget som bedömningen baseras på.

Revisorerna ska till kommunfullmäktige redovisa sin ansvarsprövning av styrelse och nämnder. Lekmannarevisorernas uppdrag i bolagen omfattar inte något ställningstagande i ansvarsfrågan.

Vi tillstyrker att kommunfullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och nämnder ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Vi tillstyrker att Göteborgs Stads årsredovisning för 2022 godkänns.

Göteborg den 4 april 2023

<i>Bengt Bivall</i>		<i>Sven Andersson</i>
<i>Monika Bandi</i>	<i>Erik Fristedt</i>	<i>Lars-Gunnar Landin</i>
<i>Lars-Ola Dahlqvist</i>	<i>Susanne Zetterberg Jensen</i>	<i>Bernt Helin</i>
<i>Gun Cederborg</i>	<i>Stefan Dahlén</i>	<i>Birgitta Adler</i>
<i>Christina Rogestam</i>	<i>Tom Heyman</i>	<i>Johan Abrahamsson</i>
<i>Torbjörn Rigemar</i>	<i>Alf Landervik</i>	<i>Anna Sibinska</i>
<i>Tore Svensson</i>	<i>Bengt-Åke Gellerstedt</i>	<i>Hans-Göran Gustafsson</i>

* Revisorerna Bernt Helin, Hans-Göran Gustafsson och Tore Svensson har valt att inte ställa sig bakom den övriga gruppens beslut att rikta anmärkning mot grundskolenämnden.

Stadsledningskontoret

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se